

Su Ika-isa a Kitab'u Nabi Samuil

Sia kanu Kitab Taurat

Maguindanaon

2019

© 2019 www.maguindanaon.com

This work is licensed and shareable under the terms of the Creative Commons License:

Attribution-Non Commercial-No Derivative Works (CC BY-NC-ND 4.0)
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

This license allows this work to be shared, copied and redistributed in any medium or format under the following terms: Appropriate credit and a link to the license must be given. The material may not be used for commercial purposes, nor may it be remixed, transformed or built upon.

Bismillah Sir-Rahman Mir-Raheem
Assalamu Alaikum Warahmatullahi Ta'ala Wabarakatuh

Na su nia a kitab na pantag kanu Nabi Samuil, su 'bpangurban a si Ili enggu su pinamili nu Kadenan a makandatu kanu manga taw a Israil a su Saul enggu su Nabi Daud. Su Nabi Samuil na isa sekanin kanu manga nabi enggu iganat sa wata pan taman sa kinagkatua nin na pedtapiden sekanin nu Kadenan. Sekanin su nauli a 'bpangukum a 'bpangulu kanu manga taw a Israil kanu timpu a da pan datu nilan. Sekanin bun i napamili nu Kadenan a makasangan sa kadatu kanu manga napamili nu Kadenan a makandatu kanu manga taw a Israil. Na su Saul i muna-muna a napamili a makandatu, entu pan ka su Nabi Daud a nakapatay kani Gulayat a taw a Pilistin a kuntela nu manga taw a Israil.

'Gkadsinantal bun sia su kinambunua nu manga taw a Israil kanu manga taw a Pilistin enggu kinambunua nilan kanu manga taw a Amun enggu manga taw a Amalik.

Nia masela a papedsabutan kanu nia a kitab na su kasalig kanu Kadenan na nia nin unga na kambantas sabap kanu kakalimu nin ugaid'a su kasungkang kanu Kadenan na nia nin unga na kabinasan a mana bun su kadtalu nu Kadenan kanu 'bpangurban a si Ili a “Apia entain i ipulu aku nin na ipulu ku bun ugaid'a apia entain menem i mawa sa laki sa katagan na awan ku bun sa katagan.”

Ika-isa a Kitab'u Nabi Samuil

sia kanu Kitab Taurat

**Su Kinambata kanu Samuil
enggu su Kinaumun lun kanu Kadenan a Mapulu**

1 ¹ Na aden isa a mama a ebpun sa tupu ni Sup a nia nin ngala na Ilkana a wata ni Yiruham, si Yiruham na wata ni Ilihu, si Ilihu menem na wata ni Tuhu, si Tuhu menem na wata ni Sup a ebpun kanu tupu nu Ipraim.^a Na lu pegkaleben si Ilkana sa dalepa a Rama kanu manga bakulud'u kalupan sa Ipraim. ² Na aden dua kataw a kaluma nin a si Hana enggu si Pinina. Na si Pinina na aden manga wata nin ugaid'a si Hana na dala.

³ Na uman lagun na si Ilkana na 'bpelu sa Silu ebpun sa Rama ka enggu makasimba enggu makagkurban kanu Kadenan a Mapulu a Barakat sa Langun. Na nia 'bpangurban kanu entu a timpu na su dua kataw a wata ni Ili^b a si Hupni enggu si Pinihas. ⁴ Na uman 'gkurban si Ilkana, na 'bpagenggan nin sa umun si Pinina enggu su manga wata nin. ⁵ Ugaid'a takep i ibpagenggay nin a umun kani Hana kagina pinadtaya nin a benal sekanin apia binaluy sekanin nu Kadenan a Mapulu sa di makambata.

^a 1:1 Su **Ipraim** a nia na wata nu Nabi Yusup. Mailay i nia sia kanu Manga Awal 41 ayat 52 sia kanu Kitab Taurat.

^b 1:3 Si **Ili** na isa bun sekanin a 'bpangurban.

1 Samuil 1

⁶Na kagina ka di pembata si Hana, na tatap papegkayan ni Pinina enggu pedsakiten nin i ginawa nin. ⁷Na uman lagun a kabpelu ni Hana kanu walay a pedsimban kanu Kadenan a Mapulu, na maitu bun ba i penggulan ni Pinina na papegkayan nin si Hana taman sa pakapaguguliang sekanin enggu di den pegkan. ⁸Na nia kadtalu nu kaluma nin a si Ilkana na “Nginan ka 'bpaguguliang ka enggu di ka den pegkan? Nginan ka 'gkalidu a benal i ginawa nengka? Dikena ba saki pan i labi a balapantag kumin kanu sapulu kataw a wata?”

⁹⁻¹¹Na kanu lu silan sa Silu kanu kinapasad'ilan keman na midtindeg si Hana ka nangadap sekanin kanu Kadenan a Mapulu a 'bpaguguliang kanu kabpangeni-ngeni nin sabap kanu lidu nu ginawa nin. Na inibpasad'in kanu Kadenan i “Hu Kadenan a Mapulu a Barakat sa Langun, na ilay ka su kapegkapasang'u ginawa ku. Tademi ka su panunugun nengka enggu di ka 'bpelipatani. Na amaika enggan aku nengka sa wata a mama na iumun ku sa leka taman a bibiag pan sekanin. Na nia tanda sa iumun ku sekanin sa leka na di tebpedan i buk'in.”^c Na saleta mambu na su 'bpangurban a si Ili na 'bpagagayan lu kanu ligid'u bengawan nu walay a pedsimban kanu Kadenan a Mapulu. ¹²⁻¹³Na su kabpangeni-ngeni mambu ni Hana na pegkebut-kebut bu i ngali nin ka sia bu kanu ginawa nin i kabpangeni-ngeni nin tembu nia kataw ni Ili na 'gkalangut sekanin. ¹⁴Na nia pidtalu ni Ili sa lekanin na “Nginan di nengka den 'gkatelenan i kapendalangutan? Endai ka den i nan.” ¹⁵Ugaid'a nia nin inisumpat na “Dikena aku 'gkalangut enggu dala aku makainem sa apia

^c 1:9-11 **di tebpedan i buk'in** Isa i nia a kasuguan nu Kadenan kanu manga taw a iniumun sa lekanin. Mailay i nia sia kanu Manga Bilangan 6 ayat 1 taman sa 5 sia kanu Kitab Taurat.

1 Samuil 1

ngin a makalangut. Ka ipebpayag ku bu kanu Kadenan a Mapulu su kapegkapasang'u manggiginawa ku. ¹⁶Na di ka 'bpagitunga i mawag aku a babay ka 'bpangeni-ngeni aku sia sabap kanu tidtu a kapegkalidu na ginawa ku.”

¹⁷Daka nia inisumpat'i Ili sa lekanin na “Ganat ka den a aden kalilintad'in. Na pangeni-ngenin ta i inggay nu Kadenan tanu a manga taw a Israil su 'bpangenin nengka a entu.” ¹⁸Na nia inisumpat'i Hana na “Sukul-sukul aku kanu kapianan nengka a nan sa laki a panunugun nengka.” Na entu pan ka ginemanat si Hana a di den 'gkalidu i ginawa nin enggu pegkan den sekanin.

¹⁹Na kanu temundug a gay na mibpanay gemedam si Ilkana enggu su sakambinabatan nin ka sinemimba silan kanu Kadenan a Mapulu. Na entu pan ka minuli silan kanu walay nilan lu sa Rama. Na dinulug'i Ilkana su kaluma nin a si Hana, na sinawal mambu nu Kadenan a Mapulu su pangeni-ngeni ni Hana ²⁰ka migkagingay sekanin. Na guna mauma su timpu a kinambata nin sa wata a mama na nia nin lun inibedtu na Samuil^d kagina nia nin pidtalun na “Pinangeni ku sekanin kanu Kadenan a Mapulu.”

²¹Na nauma menem su timpu a kapegkurban ni Ilkana apeg'u sakambinabatan nin a mana bun su katatapan a penggulan nilan kanu uman lagun enggu su kapegkurban nin sa kanggulalan nin kanu pasad'in kanu Kadenan a Mapulu. ²²Ugaid'a da unat si Hana ka nia nin pidtalun kanu kaluma nin na “Amaika temelen den sa laki semusu su wata na edtapiken ku sekanin kanu adapan nu Kadenan a Mapulu ka iumun ku lun

^d 1:20 **Samuil** Su ngala a Samuil sa basa a Hibu na makalagid kanu kadtalu a ‘Nakineg'u Kadenan’ atawa ka ‘Pinangeni kanu Kadenan’ atawa ka basi ‘Ingala nu Kadenan.’

1 Samuil 1–2

enggu lu ba sekanin 'gkaleben taman sa bibiag pan sekanin.” ²³ Na nia inisumpat'u kaluma nin a si Ilkana na “Enggula ka u ngin i kapegkailay nengka lun a makagkapia sa leka. Na sia ka demun taman sa temelen den semusu su wata. Na nia balapantag na matuman su kahanda nu Kadenan a Mapulu.”

²⁴ Na guna su di den pedsusu su wata na init'in lu sa Silu lu kanu walay a pedsimban kanu Kadenan a Mapulu enggu nananggit sekanin sa mama a sapi a telu lagun i umul'in enggu tenga sa saku a arina enggu ig'a ubas a initagu sa taguan a upis'a binatang. ²⁵ Na daka sinumbali nilan su sapi enggu inanggit'ilan su wata lu kani Ili. ²⁶ Na nia pidtalun ni Hana kani Ili na “Hu mapulu, saben-sabenal a saki su babay a tinemindeg paganay sia kanu adapan nengka a nangenin-angenin kanu Kadenan a Mapulu. ²⁷ Na su wata a nia na pinangenin ku sekanin kanu Kadenan a Mapulu enggu inenggay nin mambu sekanin sa laki. ²⁸ Tembu ibpagumun ku sekanin kanu Kadenan a Mapulu taman sa bibiag pan sekanin.” Na guna su maitu, na lu den ba su wata taman sa pedsimba kanu Kadenan a Mapulu.

Su Kinapugi ni Hana kanu Kadenan

2 ¹ Na nangenin-angenin si Hana sa nia nin pidtalun na
“Pakadsisigalaw su pamusungan ku kanu Kadenan a Mapulu,
na sabap sa lekanin na nakapulu aku. Na saguna na
pedtatawan ku su manga kuntela ku,
pakadsisigalaw aku kanu kinalipuas'in sa laki.

² Dala pagidsan na kasuti nu Kadenan a Mapulu,
dala pagidsan nin.

1 Samuil 2

Dala pagidsan nengka a Kadenan nami a 'bpangelung
a mana su mabagel a kuta a watu.

³ Da kanu edtalu sa mapulu, di dait a lemiu kanu ngali
nu su kamamasela,

ka katawan man nu Kadenan a Mapulu su langun-langun,
sekanin i pegkukum kanu apia ngin a galebekan nu taw.

⁴ Pembinasan su manga mabagel,
papegkabagelen menem su manga malubay.

⁵ Su manga taw a madakel i 'gkakan nin paganay na saguna
na mapaulipen asal'a makakan.

Ugaid'a su manga taw a dala 'gkakan nin paganay na
saguna na 'gkangausug den a benal.

Su di embata paganay na saguna na embata sa pitu kataw.

Ugaid'a su madakel i wata nin paganay na saguna
na kadalán na wata.

⁶ Su Kadenan a Mapulu i 'bpangimatay enggu 'bpanguyag,
sekanin i 'bpananggit lu kanu dalepa nu namamatay enggu
sekanin bun i 'bpanguyag lun 'bpaluman.

⁷ Su Kadenan a Mapulu i papegkawasa enggu papegkamiskin.
Sekanin i pebpulu kanu taw enggu sekanin bun i pembaba lun.

⁸ Pambangunen nin su miskinán kanu kamiskin nin.
Paayanen nin kanu kulesi a kaped'u 'gkangaunutan
ka enggu malusud kanu 'bpangkatan a mapulu.

Sekanin i minetad kanu palaus'u dunia.

⁹ Sekanin i pedtapid kanu manga taw nin a matidtu,
ugaid'a su manga taw a dupang na mabinasa kanu kalibutengan

1 Samuil 2

ka dala isa a embantas kanu lekanin demun a kapegkagaga.

¹⁰ Su Kadenan a Mapulu a pendatu kanu langun na lupet-lupeten
nin su manga kuntela nin,
ipailay nin su lipunget'in a mana kilat,
sekanin i kemukum kanu dunia,
pagkabagelen nin enggu ipulu nin su datu a pinamili nin.”

¹¹ Na guna su maitu na minuli den si Ilkana enggu su sakambinabatan
nin lu sa Rama. Ugaid'a initabun nilan lu su Samuil ka enggu
makapananabangan kanu 'bpangurban a si Ili sa kanu galebekan kanu
Kadenan a Mapulu.

Su Samuil enggu su manga Wata a Mama ni Ili

¹² Na su manga wata ni Ili na manga sungkang enggu dala gilek'ilan
kanu Kadenan a Mapulu. ¹³⁻¹⁴ Nia nilan penggulan na uman aden
pegkurban na pedsugun nilan su panunugun nilan a pabpananggiten nilan
sa mana tinidur a masela a telu timan i madidis'in ka ipapedtumbuk'ilan
su manga sapu nu inigkurban gagalu na kabpelabuan lun lu kanu masela
a kawa atawa ka kanu masela a kuden. Na langun nu 'gkakua nin
pedtumbuk na ipedtimbang'ilan sa umun nu 'bpangurban. Na maitu bun
ba i penggulan nilan kanu langun nu taw a Israil a pegkurban lu sa Silu.
¹⁵ Na liu pan sa entu, na amaika aden pedtutung sa kasebudan lu kanu
pegkurbanan na su panunugun nu 'bpangurban na nia nin pedtalun kanu
taw a pegkurban na “Nia nengka inggay kanu 'bpangurban na mailaw a
sapu ka enggu nin mapagiaw, di nin pedtaliman i nalabuanan ka mailaw
bu.” ¹⁶ Na amaika edtalun nu taw a pegkurban i “Tutungen nami muna

1 Samuil 2

su manga kasebudan, entu pan ka kua nu u endaw i 'gkalinian nu,” na nia nin menem isumpat na “Di mapakay, nia dait na saguna nengka den inggay ka amaika di nengka inggay na kuan nami sa peges.”

¹⁷ Na kagina ka maitu na masela a kabaladusan nu manga wata ni Ili kanu Kadenan a Mapulu kagina da nilan enggi sa alaga su manga inigkurban kanu Kadenan a Mapulu.

¹⁸ Saleta mambu na su wata a entu a su Samuil na 'bpananabangan bun kanu galebekan kanu Kadenan a Mapulu a nakambalegkas sa pagidsan kanu balegkas'u 'bpangurban a ebpun sa mapia a ginis. ¹⁹ Na uman lagun a kabpelu nu manga lukes'in sa Silu asal'a makagkurban na 'bpagumbalan sekanin nu ina nin sa lambung a mapananggit'in sa lekanin. ²⁰ Na pebpalihalan ni Ili si Ilkana enggu su kaluma nin a si Hana sa nia nin pedtalun kani Ilkana na “Pangenin ta kanu Kadenan a Mapulu i enggan kanu nin pan sa manga muliataw a makasambi kanu iniumun nu kanu Kadenan.” Daka entu pan a mamanguli silan. ²¹ Na natuman mambu su entu ka pinalihalan nu Kadenan a Mapulu si Hana ka nakambata pamun sekanin sa telu kataw a wata a mama enggu dua kataw a wata a babay. Saleta mambu na su Samuil na pegkasela-pegkasela bun sekanin kanu kabpananabangan nin kanu galebekan kanu Kadenan a Mapulu.

²² Na kanu entu ba a timpu na matua den a benal si Ili. Na nakineg'in su manga mawag a penggulan nu manga wata nin kanu manga taw a Israil enggu su kapendulug'ilan kanu manga babay a 'bpananabangan kanu bengawan nu Balung-balung a Tuleda a 'Bpangadapan kanu Kadenan a Mapulu. ²³ Na nia nin pidtalun kanilan na “Nginan ka penggulan nu i nan? Nakineg ku kanu manga taw a nia su manga kadupangan a penggulan nu. ²⁴ Manga wata ku, teleni nu i nan a penggulan nu ka dikena a benal

1 Samuil 2

mapia su manga katigan a pedtalun nu manga taw nu Kadenan a Mapulu pantag sa lekanu. ²⁵ Ka amaika su taw ka mindusa kanu ped'in na su Kadenan i 'bpamagelet sa kanilan ugaid'a panun u lu mindusa kanu Kadenan a Mapulu na entain i mamagelet lun?" Ugaid'a da nilan pakikinega su ama nilan ka pigkahanda den man nu Kadenan i imatayan nin silan. ²⁶ Saleta mambu na su Samuil na pegkasela-pegkasela bun a 'gkasuatan nu Kadenan a Mapulu enggu su manga taw.

Su Manggula nu manga Muliataw ni Ili

²⁷ Na aden isa a taw a sinugu nu Kadenan a sinemupeg kani Ili sa nia nin pidtalun na "Nia ba i katigan nu Kadenan a Mapulu, 'Inipayag ku su ginawa ku kanu manga kaapuan nengka a pinangungulipen nu Piraun kanu lu pan silan sa dalepa a Egypt. ²⁸ Ka sia kanu langun nu tupu nu manga taw a Israil na silan i pinamili ku a mangurban. Silan i mangurban lu kanu pegkurbanan sa laki, silan i temutung kanu manga mamut a tutungen enggu silan i embalegkas kanu pidsugan a balegkas'u 'bpangurban sia kanu adapan ku. Na silan i inenggan kanu laki a umun kanu kurban nu manga taw a Israil. ²⁹ Na ngintu ka inawan nu sa katagan su manga inigkurban sa laki a inisugu ku sa lekanu kanu walay a pedsimban nu sa laki? Ngintu ka nia nengka pan inipulu na su manga wata nengka kumin sa laki ka inigkasebud'u su mapia sa langun a kurban nu manga taw ku a Israil?"

³⁰ "Tembu nia ba i katigan nu Kadenan a Mapulu a Kadenan nu manga taw a Israil, 'Inibpasad ku i nia bu mabaluy a mangurban sia sa laki taman sa taman na su tupu nu bu a ebpun kanu tupu nu Libi ugaid'a

1 Samuil 2–3

su entu na di den manggula. Ka apia entain i ipulu aku nin na ipulu ku bun ugaid'a apia entain menem i mawa sa laki sa katagan na awan ku bun sa katagan. ³¹ Ilay ka, mauma i timpu a binasan ku su langun nu tupu a ebpun kanu Libi a tupu nu ka enggu di kanu den makapangurban sia sa laki taman sa dala 'gkatua kanu temundug a muliataw nu. ³² Na magedam'u su kalusak'u sia kanu walay a pedsimban sa laki enggu di nu magedam su kapianan a uyag-uyag a inggay ku kanu manga taw ku a Israil. Na dala man 'gkatua kanu tupu nu taman sa taman. ³³ Na aden bun isama ku sa lekanu sa kabpangurban ugaid'a temala sekanin sa sangat i kapasang'in enggu tatap migis i lu nin. Na dala man 'gkatua kanu langun nu tupu nengka ka matay. ³⁴ Na nia tanda sa entu na makadsalengan matay su wata nengka a si Hupni enggu si Pinihas. ³⁵ Na mamili aku sa kasaligan a mangurban sa laki a enggula kanu ngin i kahanda ku. Na su manga tupu nin na baluyn ku a mangurban kanu adapan nu pamilin ku a datu taman sa taman. ³⁶ Na su masama kanu tupu nengka na semupeg sa lekanin ka mapalat-lat sa nanam sa kapangeni nin sa satiman a pilak enggu pan sa nia nin madtalu na “'Bpangenin ku sa leka i baluy aku nengka a panunugun nu 'bpangurban asal'a makakan aku bu.” ’ ’

Su Kinabaluy nu Kadenan kanu Samuil a Nabi

3 ¹ Na kanu entu a timpu a kabpananabangan nu Samuil kani Ili kanu galebekan kanu Kadenan a Mapulu na da den gaid pebpayagan nu Kadenan kanu kadtalu nin enggu da den gaid 'gkaalung pantag kanu Kadenan. ² Na si Ili mambu kanu entu a timpu na di den gaid pakailay. Na 'bpagiga sekanin lu kanu 'bpagigan nin. ³ Na saleta mambu na su palitan

1 Samuil 3

kanu adapan nu Kadenan na pegkaleg pamun. Na su Samuil menem na 'bpagiga lu kanu walay a pedsimban kanu Kadenan a Mapulu a nabetadan nu Kaun nu Kapasadan nu Kadenan. ⁴Na daka tinawag sekanin nu Kadenan a Mapulu sa “Samuil! Samuil!” Na nia nin inisumpat na “Nia aku bun.” ⁵Na namagayas sekanin lemu kani Ili ka nia nin pidtalun na “Ngintu ba? Tinawag aku nengka?” Na nia inisumpat'i Ili na “Da ku seka matawag, tulug ka den lu 'bpaluman.” Na mimbalingan mambu sekanin kanu 'bpagigan nin.

⁶Na tinawag menem sekanin 'bpaluman nu Kadenan a Mapulu sa “Samuil!” Na mimbangun menem sekanin ka linemu menem kani Ili sa nia nin pidtalun na “Ngintu ba? Tinawag aku nengka?” Na nia nin menem inisumpat na “Manga dua na wata, da ku seka matawag. Na tulug ka lu 'bpaluman.”

⁷Na kanu entu ba a timpu na su Samuil na di nin pamun kilala su Kadenan a Mapulu kagina dala pamun sekanin 'bpayagi nu Kadenan sia nakanggulalan kanu suala nin sa ukit'a kambitala nin lun.

⁸Na kanu ikatelu a kinatawag'u Kadenan a Mapulu kanu Samuil na sinemupeg menem su Samuil kani Ili ka nia nin pidtalun na “Ngintu ba? Tinawag aku nengka?” Daka naimamanan ni Ili i su Kadenan a Mapulu i pedtawag kanu Samuil ⁹tembu nia pidtalun ni Ili kanu Samuil na “Embalingan ka lu miga, na amaika tawagen ka 'bpaluman na nia ka edtalun na ‘Hu Kadenan a Mapulu, edtalun ka den ka 'bpakikineg su panunugun nengka.’ ” Na miniga den sekanin 'bpaluman. ¹⁰Na guna su maitu na sinemupeg su Kadenan a Mapulu ka tinawag'in menem sekanin sa “Samuil! Samuil!” Na nia inisumpat'u Samuil na “Edtalun ka den ka 'bpakikineg su panunugun nengka.”

1 Samuil 3

¹¹ Na nia pidtalu nu Kadenan kanu Samuil na “Ilay ka, di den mauget na aden enggulan ku sia sa Israil a apia entain i makakineg lun na matiagka enggu matay na gilek. ¹² Na kanu entu ba a gay na enggulan ku su langun nu pidtalu ku a manggula nu muliataw ni Ili. ¹³ Na pidtalu ku man sa lekanin i siksian ku su muliataw nin taman sa taman, kagina katawan nin su kabaladusan nu manga wata nin na da nin demun silan sapali kanu kinasakutu nilan a entu. ¹⁴ Tembu inidsapa ku man i di mapunas'a apia ngin a kurban su kabaladusan nu sakambinabatan ni Ili taman sa taman.”

¹⁵ Na guna su maitu na mimbalingan den sekanin temulug taman sa mapita. Na guna sekanin makagedam na inukan nin su pintuan nu walay a pedsimban kanu Kadenan a Mapulu. Na di 'gkadtalu nu Samuil kani Ili su manga inipayag sa lekanin nu Kadenan a Mapulu ka 'gkagilekan sekanin. ¹⁶ Ugaid'a tinawag sekanin ni Ili sa “Samuil, dua na manga wata.” Na nia nin inisumpat na “Ngin i entu ba?” ¹⁷ Na nia pidtalu ni Ili sa lekanin na “Ngin i pidtalu nu Kadenan a Mapulu sa leka? Di aku nengka 'bpamagenai ka siksian ka nu Kadenan amaika di nengka edtalun sa laki su langun nu pidtalu nin sa leka.” ¹⁸ Daka pidtalu mambu sa lekanin nu Samuil su langun nu entu, dala inipamagena nin lun. Na nia pidtalu ni Ili na “Sekanin su Kadenan a Mapulu. Enggulan nin u ngin i makasuut sa lekanin.”

¹⁹ Na saleta mambu na pegkasela-pegkasela bun su Samuil a pedtapiden nu Kadenan a Mapulu. Na su langun nu pedtalun nin na 'gkatuman. ²⁰ Tembu naimamanan nu langun nu manga taw a Israil iganat sa dalepa a Dan taman sa Birsiba i su Samuil na saben-sabenal a nabi nu Kadenan a Mapulu. ²¹ Na kanu nia ba a timpu na tatap den pebpapayag su Kadenan

1 Samuil 4

a Mapulu lu sa Silu ka pebpapayagan nin su Samuil sia pakanggulalan kanu suala nin.

4 ¹ Na su kadtalu nu Samuil na nakapayapat kanu langun nu manga taw a Israil.

Su Kinaagaw kanu Kaun nu Kapasadan

Na saleta kanu entu ba a timpu na su manga taw a Israil na inimbunua nilan su manga taw a Pilistin. Na lu migkampu su manga taw a Israil sa Ibinisir enggu su manga taw menem a Pilistin na lu migkampu sa Apik. ² Na nia pinggula nu manga taw a Pilistin na migkuyug-kuyug silan sa kanu kambunua nilan. Na guna su nakapagumaya den silan na tinabanan su manga taw a Israil taman sa pinatayan silan sa manga pat ngibu i kadakel'in a taw. ³ Na guna makambalingan kanu kampu su manga nakalipuas a manga taw a Israil na nia nadtalun nu 'gkangaunutan nu manga taw a Israil na “Ngintu ka inisugut'u Kadenan a Mapulu i katabanan tanu nu manga taw a Pilistin? Na nia guna mapia na kuan tanu su Kaun nu Kapasadan lu sa Silu ka enggu tanu tapiden nu Kadenan a Mapulu ka asal'a malipuas tanu kanu kapegkagaga nu manga kuntela tanu.” ⁴ Guna su maitu na inipakua nilan lu sa Silu su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan a Mapulu a Barakat sa Langun a pebpapayag kanu luk'u dua timan a entu a buntal'a malaikat. Na su dua kataw a wata ni Ili a si Hupni enggu Pinihas na lu bun silan kanu nabetadan nu Kaun nu Kapasadan.

⁵ Na guna su lu den su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan a Mapulu kanu kampu na su manga taw a Israil na nakalalis silan sa matanug sa kinapia na ginawa nilan taman sa kinemegkel su lupa. ⁶ Na guna

1 Samuil 4

makeg'u manga taw a Pilistin su ingel'u kabpelalis na nia nilan nadthalu na “Ngin guna i maena nu matanug a benal a kabpelalis lu kanu kampu nu manga taw a Hibru?” Na guna nilan katawi i su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan a Mapulu i nakauma kanu kampu nu manga taw a Israil ⁷ na nangagilekan a benal silan taman sa nia nilan nadthalu na “Aden guna nakauma a manga kadenan kanu kampu nilan. Na duan-duan tanu den ka nia pan a nanggula i nia sia. ⁸ Na panun tanu den, entain i lempuas sa lekitanu kanu kapegkagaga nu manga kadenan a nia a barakat? Na nia ba a manga kadenan i mininasa kanu manga taw a Egypt sa ukit'a embalang-balang a tiuba lu kanu tawan-tawan a dalepa. ⁹ Na pakawalaw kanu enggu pakamama kanu manga taw a Pilistin ka enggu tanu di maulipen nu manga taw a Hibru a mana su kinapakaid tanu sa kanilan. Na mapakamama tanu ka matu tanu.”

¹⁰ Na minatu mambu su manga taw a Pilistin taman sa tinabanan nilan menem su manga taw a Israil. Na sangat a pinatayan su manga taw a Israil ka manga telupulu ngibu i minatay kanilan. Na su manga nasama na nakapalalaguy kanu manga walay nilan. ¹¹ Na su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan na naagaw enggu su dua kataw a wata ni Ili a si Hupni enggu Pinihas na minatay.

Su Kinapatay ni Ili

¹² Na kanu entu bun ba a gay na aden isa a mama a tupu nu Buniamin i nakauma lu sa Silu ebpun kanu kinambunua. Na sabap kanu kalugkug'in na kinisi nin su balegkas'in enggu binetadan nin sa lupa su ulu nin. ¹³ Na saleta sa entu na si Ili na 'bpagagayan kanu ayanan nin kanu ligid'u lalan

1 Samuil 4

ka 'bpangangapa sa katigan kagina 'gkaliduan nin sa ginawa su Kaun nu Kapasadan. Na guna edtalua nu mama su nanggula na su langun nu taw a lu sa Silu na namelalis. ¹⁴Na guna makineg'i Ili su entu na nia nin pidtalua na “Ngin i pakaingel a nan?” Na namagayas lemu su mama a entu a tupu nu Buniamin ka pidtalua nin su nanggula a entu. ¹⁵Na kanu entu a timpu na siyaw pulu enggu walu lagun den si Ili enggu di den pakailay. ¹⁶Na nia pidtalua nu mama a entu kani Ili na “Nakapalalaguy aku ebpun kanu kinambunua.” Na nia pidtalua ni Ili sa lekanin na “Ngin i betad'u kinambunua, dua na manga wata?” ¹⁷Na nia inisumpat'u mama na “Tinabanan su manga taw a Israil enggu madakel a benal i minatay. Minatay bun su dua kataw a wata nengka a si Hupni enggu Pinihas taman sa naagaw su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan.”

¹⁸Na endaw i kinakineg'i Ili makapantag kanu Kaun nu Kapasadan nu Kadenan na natekaw sekanin natapaya kanu 'bpagagayanan nin lu kanu ligid'u bengawan nu dalepa a Silu. Daka minatay sekanin ka nalepu i lig'in kagina masebud a benal sekanin enggu matua den. Na nakasaut sa patpulu lagun i kinapangukum'in kanu manga taw a Israil.

Su Kinapatay nu Kaluma ni Pinihas

¹⁹Na saleta sa entu na su mamanugang kani Ili a kaluma ni Pinihas na magingay a benal. Na guna nin katawi i naagaw su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan enggu minatay su panugangan nin apeg'u kaluma nin na nakadukum sekanin ka ginedam'in su tian nin taman sa nakambata sekanin sa dikenan pan timpu. Na napasangan a benal sekanin kanu kinambata nin a entu. ²⁰Na guna su pebpaya den sekanin na nia pidtalua

1 Samuil 4–5

nu manga walian sa lekanin na “Da ka 'gkagilek, nakambata ka sa wata a mama.” Ugaid'a dala sekanin sumpat atawa ka da nin ipamamantag su entu. ²¹ Na binedtuan nin su wata nin sa Ikabud a nia nin maena na “Su sigay kanu manga taw a Israil na dala den,” kagina naagaw su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan enggu minatay su panugangan nin apeg'u kaluma nin. ²² Na pidtalun nin pamun i “Su sigay kanu manga taw a Israil na dala den kagina naagaw den su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan.”

Su Kaun nu Kapasadan lu kanu Manga Taw a Pilistin

5 ¹ Na guna maagaw nu manga taw a Pilistin su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan na pinananggit'ilan ebpun sa Ibinisir 'bpawang kanu dalepa nilan a Asdud. ² Na iniludep'ilan lu kanu walay nu pegkakadenanen nilan a si Dagun a lu nilan inibetad kanu ubay nin. ³ Na kanu temundug a gay kanu mapita-pita na nailay nu manga taw a Asdud i nakadudsum si Dagun kanu adapan nu Kaun nu Kapasadan nu Kadenan a Mapulu. Na sinapat'ilan si Dagun ka inimbalingan nilan kanu binetadan nilan lun. ⁴ Na kanu temundug menem a mapita na maitu bun ba i nanggula, nakadudsum bun si Dagun kanu adapan nu Kaun nu Kapasadan nu Kadenan a Mapulu. Na su ulu enggu su manga lima nin na nangatebped a natagayak kanu bengawan taman sa su lawas'in bu i nasama. ⁵ Na sabap sa entu a nanggula na su manga 'bpangurban kani Dagun enggu su 'bpameludep kanu walay a pedsimban nilan lun lu sa Asdud na dili den silan pendampu kanu bengawan iganat kanu entu.

⁶ Na siniksa nu Kadenan a Mapulu sa mapasang su manga taw sa Asdud enggu su embala-bala kanu 'gkangasakupan nilan enggu pinakagilekan

1 Samuil 5

nin a benal silan ka pinapangetuan nin sa mawaga. ⁷Na guna mailay nu manga taw a Asdud su entu a nanggula na nia nilan nadtalu na “Di dait a matangen sia su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan nu manga taw a Israil ka pedsiksan tanu nin enggu su kadenan tanu a si Dagun.” ⁸Daka linimud'ilan su 'gkangaunutan nu manga taw a Pilistin ka pinagitung'ilan u ngin i dait a pakaidan kanu Kaun nu Kapasadan nu Kadenan nu manga taw a Israil. Na nia nilan napagayunan na lu nilan pananggiten su entu kanu dalepa a Gat.

⁹Na guna nilan maanggit lu na siniksa nu Kadenan a Mapulu su entu a dalepa. Nangaguligaw silan ka pinamangetuan silan na mawaga magidsan i wata enggu matua. ¹⁰Na sabap sa entu na lu nilan menem inanggit sa dalepa a Ikrun su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan. Na guna maanggit lu na su manga taw na nia nilan ibpelalis pedtalu na “Inanggit'ilan sia su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan nu manga taw a Israil ka enggu sekitanu i mamamatay.” ¹¹Daka linimud'ilan su langun nu 'gkangaunutan nu manga taw a Pilistin ka nia nilan pidtalu na “Iawa nu sia i Kaun nu Kapasadan nu Kadenan nu manga taw a Israil. Imbalingan nu i nan lu sa kanilan asal'a di tanu matay.” Na sangat a nangaguligaw su manga taw sabap kanu gilek'ilan. Ka mapasang a benal i kapedsiksa nu Kadenan sa kanilan ¹²taman sa su da mamamatay na pinamangetuan silan na mawaga. Na nakauma sa langit i kabpaguguliang'ilan sa kabpangeni nilan sa tabang.

Su Kinambalingan kanu Kaun nu Kapasadan

6¹ Na su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan a Mapulu na nakapitu ulan kanu kalupan nu manga taw a Pilistin. ² Na inipatawag'u manga taw a Pilistin su manga 'bpangurban sa kanilan enggu su 'bpamangalintaw sa nia nilan pidtalun na “Ngin i pakaidan nami kanu Kaun nu Kapasadan nu Kadenan a Mapulu nu manga taw a Israil enggu panun i kambalingan nami lun kanu nabpunan nin?” ³ Na nia nilan pidtalun na “Amaika imbalingan nu su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan nu manga taw a Israil na dait a unuti nu sa kurban a bayad kanu manga kadusan. Na kanu maya ba a ukit na maawa su sakit'u enggu katawan nu u ngintu ka pedsiksan kanu nin.” ⁴ Na nia nilan inisumpat na “Ngin i dait a kurban a makabayad kanu kadusan?” Na nia menem inisumpat'u manga 'bpamangurban enggu su 'bpamangalintaw na “Lima timan a bulawan a mana mawaga enggu lima timan bun a bulawan a mana dumpaw sia luyud kanu kadakel'u 'gkangaunutan tanu a manga taw a Pilistin, kagina isa bu a tiuba i nakatingguma sa lekitanu enggu kanu 'gkangaunutan tanu. ⁵ Tembu dait na umbal kanu sa mana manga mawaga enggu mana manga dumpaw a bulawan a mana su nakabinasa kanu kalupan tanu. Na enggi nu sa alaga su Kadenan nu manga taw a Israil ka basi telenan nin den su kapapegkapasang'in sa lekitanu enggu kanu manga pegkakadenanen tanu taman kanu kalupan tanu. ⁶ Di tanu den pagkategasen su pamusungan tanu a mana su pinggula nu manga taw a Egypt enggu su Piraun. Dikena ba sinugutan nilan bun a makaawa su manga taw a Israil guna silan panama nu Kadenan nu manga taw a Israil? ⁷ Na kagina ka maitu na pagadil kanu sa bagu a guyudan enggu dua timan a sapi a aden manga pipis'in

1 Samuil 6

enggu da pamun kasangani sa ingkul iganat sa manaut pan. Ipaguyud'u su guyudan kanu dua timan a entu a sapi ugaid'a lugen nu su manga pipis'in lu kanu lugenan. ⁸ Na ipageda nu su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan nu manga taw a Israil kanu entu a guyudan. Ipageda nu bun lu kanu ligid'u guyudan su baul a nabetadan nu manga bulawan a entu a kurban a bayad kanu manga kadusan. Entu pan ka paganat'u den su manga sapi. ⁹ Na edtuliki nu u endaw 'bpawang. Na amaika lu 'bpawang kanu dalepa a Bitsimis a sakup'u Israil na su Kadenan a Mapulu nu manga taw a Israil i sinemiksa sa lekitanu. Na amaika dikena lu 'bpawang na dikena sekanin i sinemiksa sa lekitanu ka sia bu natabu sa lekitanu.”

¹⁰ Na maitu den ba i pinggula nilan. Kinemua silan sa dua timan a sapi enggu sinanganan nilan sa guyudan enggu linugen nilan su manga pipis'in lu kanu lugenan. ¹¹ Na guna su maitu na inipageda nilan den kanu guyudan su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan a Mapulu enggu su baul a dinikenan kanu manga mana dumpaw enggu su manga mana mawaga a bulawan. ¹² Na su manga sapi na linemalakaw den 'bpawang sa Bitsimis a 'bpangenga kanu kabpelalakaw nilan. Na da den a benal silan 'bpapalingku magidsan i sa kamanan atawa ka biwang. Na saleta mambu na su manga 'gkaunutan nu manga taw a Pilistin na pedtundug-tundugen nilan bun su manga sapi taman lu kanu tedtab'u dalepa a Bitsimis.

¹³ Na kanu entu ba a timpu na su manga taw sa Bitsimis na lu silan kanu kadatalan a 'bpangangawidan nilan ka 'bpagagani silan sa bantad. Na guna nilan mailay su Kaun nu Kapasadan na sangat a nagalaw silan. ¹⁴ Na su manga sapi a entu na lu tinemelen kanu masela a watu kanu 'bpangangawidan ni Yusua a taw sa Bitsimis. Na inilaleg'ilan su manga kayu nu guyudan enggu inigkurban nilan kanu Kadenan a Mapulu su

1 Samuil 6

manga sapi a kurban a tinutung langun. ¹⁵ Na kinua nu manga tupu nu Libi su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan a Mapulu enggu su baul a nabetadan kanu manga mana mawaga enggu mana manga dumpaw a bulawan ka iniuntul'ilan kanu masela a entu a watu. Na kanu entu bun ba a gay na migkurban su manga taw a Bitsimis kanu Kadenan a Mapulu sa kurban a pedtutungen langun enggu su ped pan a kurban. ¹⁶ Na guna mailay nu lima kataw a 'gkaunutan nu manga taw a Pilistin su entu, na mimbalingan den silan lu sa dalepa a Ikrun.

¹⁷ Na su mana mawaga a entu a bulawan a inigkurban nu 'gkangaunutan nu manga taw a Pilistin kanu Kadenan a Mapulu na bayad i entu kanu manga kadusan nu manga dalepa a Asdud, Gasa, Askalun, Gat enggu Ikrun. Na satiman kanu uman i sakadalepa. ¹⁸ Na maitu bun su manga mana dumpaw a bulawan sia luyud kanu ngin i kadakel'u dalepa a 'gkasakupan nu lima kataw a 'gkangaunutan nu manga taw a Pilistin pagidsan pan i naalad atawa ka dala maalad a siudad. Na su masela a watu a binetadan kanu Kaun nu Kapasadan lu kanu 'bpangangawidan ni Yusua lu sa Bitsimis na lu pamun sampay sa saguna. Na entu ba i nabaluy a saksi kanu manga nanganggula kanu entu.

¹⁹ Na inimatayan nu Kadenan a Mapulu su pitupulu kataw a taw sa Bitsimis kagina inilay nilan su dalem'u Kaun nu Kapasadan. Na su manga taw na sangat a nalidu i ginawa nilan sabap kanu madakel a entu a minatay. ²⁰ Daka nia pidtalun nu manga taw a Bitsimis na “Entain ba man i makapangadap kanu suti a Kadenan a Kadenan a Mapulu? Na nia dait na kapangilayan tanu sa kabpawangan tanu lun i nia asal'a makatangka sa lekitanu.” ²¹ Na guna su maitu na napapait silan sa katigan lu kanu manga taw sa Kiriath-Yarim sa “Inimbalingan den nu manga taw a Pilistin

1 Samuil 7

su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan a Mapulu. Na sia kanu ka enggu nu makua.”

7¹ Na kinua den mambu nu manga taw sa Kiriati-Yarim su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan a Mapulu ka pinananggit'ilan lu kanu walay ni Abinadab lu kanu bakulud. Na pinamili nilan si Iliasar a wata ni Abinadab a makatuludu kanu Kaun nu Kapasadan nu Kadenan a Mapulu.

² Na nakadtangen pan sa nauget su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan lu kanu entu a dalepa sa manga duapulu lagun i kinauget'in.

Su Kinapangunanan nu Samuil kanu manga taw a Israil

Na ulian nu entu a manga timpu, na su langun nu taw a Israil na sangat a nalidu i ginawa nilan taman sa nakapangeni silan sa tabang kanu Kadenan a Mapulu. ³ Daka nia pidtalu nu Samuil kanu langun nu manga taw a Israil na “Amaika su kasangul'u 'bpalaman kanu Kadenan a Mapulu ka saben-sabenal a senep sa atay nu, na iawa nu su langun nu pegkakadenanen nu a pedsimban nu ped a bangsa enggu su balahala nu a si Astarti. Iumun nu su ginawa nu kanu Kadenan a Mapulu enggu sekanin bu i simba nu. Na amaika enggulan nu i entu na ilipuas kanu nin kanu kapegkagaga nu manga taw a Pilistin.” ⁴ Na iniawa den mambu nu manga taw a Israil su manga balahala nilan a si Baal^e enggu si Astarti^f ka nia nilan bu sinimba na su Kadenan a Mapulu.

^e 7:4 **Baal** Na nia nin maena na *mapulu*. Su nia na isa kanu pegkakadenanen nu manga taw sa Kanaan. Mailay su makapantag kanu nia sia kanu Ika-isa a Kitab'u manga Datu 19 ayat 18.

^f 7:4 **Astarti** Su nia na babay a pegkakadenanen nu manga taw sa Kanaan.

1 Samuil 7

⁵Na pidtalu pan nu Samuil i “Limud'u su manga taw a Israil lu sa Mispa ka lu ku ba sekanu ipangeni-ngeni.” ⁶Na guna su nalimud den silan lu sa Mispa, na kinemua silan sa ig ka inibubus'ilan kanu adapan nu Kadenan a Mapulu. Na kanu entu ba a gay na dala silan kan enggu nia nilan pidtalu na “Mindusa kami kanu Kadenan a Mapulu.” Na su Samuil i 'bpangukum^g kanu manga taw a Israil lu kanu dalepa a Mispa.

⁷Na guna makineg'u manga taw a Pilistin i su manga taw a Israil na mindidilimudan lu sa Mispa, na su manga 'gkaunutan nu manga taw a Pilistin na nagadil silan sa kabunu nilan kanu manga taw a Israil. Na guna makineg'u manga taw a Israil su entu na nagilekan silan kanu manga taw a Pilistin ⁸taman sa nia nilan pidtalu kanu Samuil na “Da ka temelen sa kabpangeni sa tabang kanu Kadenan tanu a Kadenan a Mapulu. Na ipangeni-ngeni nengka i ilipuas tanu nin kanu kapegkagaga nu manga taw a Pilistin.” ⁹Daka kinemua su Samuil sa pipis a bili-bili ka inigkurban nin kanu Kadenan a Mapulu a kurban a pedtutungen langun ka nangeni sekanin sa tabang kanu Kadenan a Mapulu. Na pinakikineg mambu nu Kadenan su entu.

¹⁰Na galalu nu kapegkurban nu Samuil, na su manga taw a Pilistin na pedsupeg-pedsupeg bun kanu kapembunu nilan kanu manga taw a Israil. Ugaid'a kanu entu bun ba a gay na su Kadenan a Mapulu na napalugung sa sangat i katanug'in a sabapan a kinabulibug'u manga taw a Pilistin taman sa namakadtatalaguy silan mawa lu. ¹¹Na pinaneled'u manga mama a taw a Israil su manga taw a Pilistin iganat sa Mispa taman sa dalepa a Bitkar, na endaw i 'gkagaus'ilan na 'bpagimatayan nilan.

^g7:6 **'bpangukum** Su Samuil na sekanin bun i pangunanan atawa ka pegkamal a 'bpangukum kanu manga taw a Israil kanu timpu nin.

1 Samuil 7–8

¹²Na guna su maitu na kinemua sa watu su Samuil ka inibetad'in lu kanu pageletan nu dalepa a Mispa enggu kanu dalepa a Shin. Na binedtuan nin su entu a watu sa Ibinisir^h kagina nia nin pidtalu na “Taman saguna na tinabangan kami nu Kadenan a Mapulu.” ¹³Na tinabanan su manga taw a Pilistin enggu di nilan den 'gkalusudan su manga 'gkangasakupan nu manga taw a Israil ka pegkuntelan silan nu Kadenan a Mapulu taman sa bibiag pan su Samuil. ¹⁴Na su manga dalepa nu manga taw a Israil a inagaw nu manga taw a Pilistin a iganat sa Ikrun taman sa dalepa a Gat na nakua nilan menem 'bpaluman. Na naaden bun su kalilintad kanu manga taw a Israil enggu kanu manga taw a Amur.

¹⁵Na su Samuil i 'bpangukum kanu manga taw a Israil taman sa bibiag pan sekanin. ¹⁶Na uman lagon na 'bpagalat-alat sekanin kanu manga dalepa a Bait-Il, Gilgal enggu Mispa ka 'bpangukum sekanin kanu manga taw a Israil kanu entu ba a manga dalepa. ¹⁷Ugaid'a mimbalingan bun sekanin lu sa dalepa a Rama kagina lu i dalepa nin. Na 'bpangukumen nin bun su manga taw a Israil lu taman sa napatindog pan sekanin lu sa pegkurbanan kanu Kadenan a Mapulu.

Su Kinapangeni nu manga Taw a Israil sa Datu nilan

8 ¹Na guna su matua den su Samuil na nia nin sinanganan sa kapangukum na su manga wata nin a mama kanu manga taw a Israil. ²Na lu silan 'bpangukum sa kanu dalepa a Birsiba. Na nia ngala nu kaka a wata nin na si Yuil, na su ikadua menem na si Abiha. ³Ugaid'a su manga wata nin a entu na dala nilan ilingi su ukit'in ka nia nilan pinamili

^h 7:12 *Ibinisir* Na nia nin maena sa basa a Hibu na watu a tabang.

1 Samuil 8

na makapantiali silan. Pembigkugen'ilan su kawagib ka pedtalima silan sa bayad.

⁴Na guna su maitu na mindidilimudan su 'gkangaunutan nu manga taw a Israil ka linemu silan kanu Samuil a lu sa dalepa a Rama ⁵ka nia nilan lun pidtalun na “Matua ka den, na su manga wata nengka na dikena nilan 'bpagilingan su ukit'engka. Kagina ka maitu na pamili ka sa mabaluy a datu nami a mangunanan sa lekami a mana kanu manga ped a bangsa.”

⁶Ugaid'a nakalidu sa ginawa nu Samuil su pidtalun nilan a entu a “Enggi kami sa datu a mangunanan sa lekami.” Daka nangenin-nengin su Samuil kanu Kadenan a Mapulu. ⁷Na nia inisumpat'u Kadenan sa lekanin na “Enggula ka su langun nu pedtalun nilan sa leka, ka dikena man seka i inendan nilan ka saki i inendan nilan a pendatu kanilan. ⁸Na su pinggula nilan a nan sa leka na man bun ba i pinggula nilan sa laki iganat pan kanu kinapaliu ku sa kanilan kanu dalepa a Egypt sampay den saguna ka tinaligkudan aku nilan ka nia nilan sinimba na su manga pegkakadenanen. ⁹Na enggula ka saguna su pedtalun nilan a nan ugaid'a patuntayi ka sa mapia kanilan su ukit'u datu a endatu kanilan.”

¹⁰Na inisampay mambu nu Samuil su langun nu pidtalun nu Kadenan a Mapulu kanu manga taw a 'bpangeni sa lekanin sa datu. ¹¹Na nia nin pidtalun kanilan na “Nia ba i manga ukit'u datu a endatu sa lekanu, kuan nin su manga wata nu a mama ka baluyn nin silan a pakakalisa nin, pakukuda nin enggu mangunanan sa lekanin sa kanu kambunua. ¹²Na mamili bun sekanin sa 'gkangaunutan nu enggaga-edsangibu a sundalu enggu enggaga-limapulu a sundalu. Na su ped menem na pegesen nin mapadadu, su ped menem na pegesen nin bun mapapagagani, su ped menem na papangumbalen nin sa igagama sa kambunua enggu igagama

1 Samuil 8

kanu manga kalisa nin. ¹³Na su manga wata nu menem a babay na kuan nin bun ka pegesen nin mapapangumbal sa kamutan enggu su ped menem na papangilutun nin enggu papangumbalen nin sa pan. ¹⁴Na kuan nin bun su mapia sa langun kanu inawidan nu, su mapia sa langun kanu manga pamumulanen nu a ubas enggu pamumulanen nu a ulibus ka inggay nin kanu manga pinamili nin a 'gkangaunutan. ¹⁵Na kuan nin bun su ikasapulu kanu sabpet'u a bantad enggu ubas ka inggay nin bun kanu 'gkangasaligan nin enggu kanu 'gkangaunutan a pinamili nin. ¹⁶Kuan nin bun su manga panunugun nu a babay-mama enggu kuan nin bun su mapia sa langun kanu manga sapi nu enggu su manga kimarⁱ ka entu ba i panggalebeken nin. ¹⁷Kuan nin bun su ikasapulu kanu manga pangangayamen nu enggu baluyn kanu nin a manga ulipen nin. ¹⁸Na u mauma den su entu ba a timpu na mangeni kanu sa tabang kanu Kadenan a Mapulu sabap kanu kapapegkapasang sa lekanu nu datu a entu a pinamili nu ugaid'a di kanu nin pakikinegen.”

¹⁹Ugaid'a apia ka maitu na da nilan bun pakikinega su kadtal nu Samuil ka nia pan mula na nia nilan pidtal kanu Samuil na “Padtaday ka den! Nia nami kalilinian na kaadenan kami na datu a makandatu sa lekami ²⁰ka enggu kami makailing kanu manga ped a bangsa a aden pendatu lun enggu 'bpangunanan lun sa kapembunua.” ²¹Na guna makineg'u Samuil su kadtal nu manga taw na inisampay nin i entu kanu Kadenan a Mapulu. ²²Na nia pidtal nu Kadenan a Mapulu kanu Samuil

ⁱ **8:16 *Kimar*** Magidsan i palas'in sa kuda ugaid'a manaut i kimar sa kuda. Su katagan nin na 'bpamelulanan sa manga it. Mailay i nia kanu *Maena nu Mangadalem a Kadtal kanu Kitab* a sia matun kanu kapupusan nu nia a libelu.

1 Samuil 9

na “Enggula ka su pedtalun nilan, enggi ka silan sa makandatu kanilan.”
Na guna su maitu na pinauli den nu Samuil su manga taw a Israil.

Su Kinapagilaya nu Saul enggu Samuil

9¹ Na aden mama a masela i 'gkagaga nin a ebpun kanu tupu nu Buniamin a nia nin ngala na si Kis, a nia nin ama na si Abil. Na si Abil menem na nia nin ama na si Sur. Na si Sur na nia nin ama na si Bikura. Na si Bikura menem na nia nin ama na si Apia. Na langun nilan na ebpun kanu tupu nu Buniamin. ² Na aden wata ni Kis a mama a nia nin ngala na su Saul, mapia i buntal'in enggu dala pagidsan na kapia nu palas'in enggu kalambeg'in kanu manga taw a Israil.

³ Na aden isa a gay a natadin su manga kimar'i Kis a ama nu Saul. Na nia pidtalun ni Kis kanu wata nin a su Saul na “Paunut ka su isa kanu manga panunugun ka pangilay nu su manga kimar a entu.” ⁴ Na guna su maitu na pinangilay nilan lu kanu bakulud'u dalepa a Ipraim enggu kanu kalupan nu Salisa ugaid'a da nilan matun. Na pinangilay nilan bun lu kanu kalupan nu Salim enggu kanu kalupan nu Buniamin ugaid'a dala nilan bun matun. ⁵ Na guna silan makauma lu kanu kalupan nu manga taw a Sup na dala nilan bun matun lu. Daka nia pidtalun nu Saul kanu tagapeda nin a panunugun na “Muli ta den ka aden a entu na sekita pan menem i kaliduan na ginawa ni ama kumin kanu manga kimar a entu.” ⁶ Ugaid'a nia inisumpat'u panunugun na “Aden isa a mama kanu nia ba a dalepa a sinugu nu Kadenan enggu sangat a 'bpagadatan. Na langun na kadtalu nin na 'gkatuman. Na lemu ta sa lekanin ka aden a entu na makatutulu nin sa lekita u endaw ta tampal mangilay.” ⁷ Daka nia inisumpat'u Saul

1 Samuil 9

kanu panunugun na “Amaika lemu ta sa lekanin na ngin i makaenggay ta lun? Ka dala den nasama a pegken ta. Na dala makaenggay ta sa lekanin a sinugu nu Kadenan.”⁸ Na nia menem inisumpat'u panunugun kanu Saul na “Aden a nia paidu a pilak, na nia den ba i inggay ta kanu taw a entu a sinugu nu Kadenan ka enggu nin madtalu sa lekita u endaw ta tampal mangilay.”

⁹⁻¹⁰ Na guna su maitu na nia pidtalu nu Saul kanu panunugun nin na “Mapia i pidtalu nengka a nan. Enta den, ka lemu ta.” Daka linemu den silan kanu taw a entu a sinugu nu Kadenan. Na kanu entu ba a timpu sia kanu manga taw a Israil na amaika aden pegkiug pedsupeg kanu Kadenan na nia nilan pedtalun na “Lemu tanu kanu taw a pakaalung kanu di pan 'gkanggula” kagina su pembedtuan sa nabi sa saguna a timpu na pembedtuan bun paganay sa pakaalung kanu di pan 'gkanggula.¹¹ Na sia kanu kapedtakedeg'ilan kanu kabpelu nilan kanu mama a entu sa kanu entu ba a siudad na nadsumbak'ilan su manga laga a 'bpamedsageb. Na nia nilan inidsa kanilan na “San bun guna su taw a pakaalung kanu di pan 'gkanggula?”¹² Na nia nilan inisumpat na “Uway! Nakauna-una bu sekanin makauma sa lekanu. Kagina su manga taw na pegkurban lu kanu dalepa a pegkurbanan.^j Na pamagayas kanu¹³ ka magaus'u pamun sekanin sa endaw i kaludep'u kanu siudad ka bagu pamun a entu i kaganat'in ka 'bpelu kanu dalepa a pegkurbanan ka enggu sekanin makaamung keman kanu manga ana ka di silan lemudsu keman taman sa di nin kapalihalan su manga pegken a entu lu. Na talus kanu den ka matun nu bun sekanin.”¹⁴ Daka linemu den mambu silan. Na endaw i kinauma nilan lu na nailay nilan su Samuil a pedtakedeg lu kanu dalepa a pegkurbanan.

^j 9:12 **dalepa a pegkurbanan** Sia sa basa a Hibu na nia nin maena na *nakapulu a dalepa*.

1 Samuil 9

¹⁵Na sagay pan bagu makauma su Saul na mibpapayag su Kadenan a Mapulu kanu Samuil sa nia nin pidtalu na ¹⁶“Namag sa kanu maya bun ba a kutika na pasanen ku sa leka su mama a ebpun kanu tupu nu Buniamin, na bubusi ka sekanin sa lana a tanda kanu kinasangan lun sa kandatu nin kanu manga taw ku a Israil. Na ilipuas'in su manga taw ku kanu kapegkagaga nu manga taw a Pilistin. Kagina nailay ku su kapapegkapasang kanu manga taw ku ka nakasampay man sa laki su kabpaguguliang'ilan sa kabpangeni sa tabang sa laki.”

¹⁷Tembu guna mailay nu Samuil su Saul na nia pidtalu nu Kadenan a Mapulu sa lekanin na “Namba su mama a pidtalu ku sa leka. Na sekanin i endatu kanu manga taw ku a Israil.”

¹⁸Saleta mambu na sinemupeg su Saul kanu Samuil lu kanu bengawan nu alad'u entu a siudad sa nia nin pidtalu na “Mapakay a makatutulu nengka sa laki u endaw i walay nu 'bpangingilayan?” ¹⁹Na nia inisumpat'u Samuil na “Saki su entu, na unut ka sa laki saguna lu kanu dalepa a pegkurbanan ka keman ta lu. Na namag ku bu seka paulin enggu edtalun ku sa leka su langun nu 'gkapagitung'engka. ²⁰Na makapantag menem kanu manga kimar'engka a entu a nakatelu gay den i kinatadin nin na di ka den 'bpelidui sa ginawa su entu ka natun den. Na seka man taman kanu sakambinabatan nu i 'gkapaginagkay nu manga taw a Israil.” ²¹Na nia inisumpat'u Saul na “Dikena ba tupu aku bu nu Buniamin a paidu sa langun kanu manga tribu nu Israil? Su sakambinabatan nami i mababa sa langun kanu tupu nu Buniamin. Na nginan ka man i kadtalu nengka sa laki?”

²²Daka pinaunut den nu Samuil su Saul enggu su panunugun nu Saul lu kanu dalepa a pegkurbanan enggu pinaludep'in lu kanu pegkanan

1 Samuil 9–10

ka pinaayan nin kanu ayanan nu manga balapantag a ana. Na manga telupulu kataw i kadakel'u manga ana. ²³ Na nia pidtalu nu Samuil kanu 'bpangilutu na “Anggit ka sia su inipasenggay ku sa leka.” ²⁴ Na kinua mambu nu 'bpangilutu su bubun a entu nu bili-bili a inigkurban ka initalagad'in kanu Saul. Na nia pidtalu nu Samuil kanu Saul na “Ilay ka, inisenggay i nan a ipedtalagad sa leka. Na kan ka, ka inadil i nan sa leka sa kanu nia ba a initandu a kutika ka enggu ka makaamung kanu kapegkan nu manga ana.” Na kineman den mambu su Saul a kaped'in su Samuil sa kanu entu ba a kutika.

²⁵ Na guna su minuli den silan ebpun kanu dalepa a pegkurbanan na pinagadilan sa 'bpagigan su Saul lu kanu pulu nu walay nu Samuil. Na miniga den mambu sekanin lu ba ka tinemulug.^k

²⁶ Na guna su 'gkatibuas na tinawag'u Samuil su Saul a lu sa pulu nu walay nin sa nia nin pidtalu na “Embangun ka den ka enggu ku seka makapauli.” Na mimbangun den mambu su Saul ka linemu silan kanu lalan. ²⁷ Na kanu kabpeliu nilan kanu siudad na nia pidtalu nu Samuil kanu Saul na “Edtalu ka kanu panunugun nengka i muna den sekanin sa lekita.” Daka minuna den mambu su panunugun nin. Entu pan ka pidtalu nu Samuil i “Aden pan pedtalun ku sa leka a katigan nu Kadenan.”

10 ¹ Na guna su maitu na kinemua su Samuil sa lana a inibetad kanu manaut a butul ka binubusan nin sa lana su ulu nu Saul, entu pan ka sinium'in enggu nia nin lun pidtalu na “Pinamili ka nu Kadenan a

^k 9:25 *na pinagadilan sa 'bpagigan su Saul lu kanu pulu nu walay nu Samuil. Na miniga den mambu sekanin lu ba ka tinemulug.* Na su nia a ayat na sa basa a Grik ugaid'a nia nin maena sa basa a Hibu na *inimbitala nu Samuil su Saul lu kanu pulu nu walay nin.*

1 Samuil 10

Mapulu a mabaluy a makandatu kanu manga taw nin a Israil.^{1 2} Na sia kanu kabpitas ta saguna na madsumbak'engka su dua kataw a mama a lu tampal kanu kubul'i Rakil sa dalepa a Silsa kanu 'gkasakupan nu manga taw a ebpun kanu tupu nu Buniamin. Na nia nilan edtalun sa leka na 'Su manga kimar a 'bpanuntulen nengka na natun den, saguna na dikena den a entu i 'gkaliduan sa ginawa nu ama nengka ka seka den sa nia nin 'gkadtalu na "Panun den guna i katun ku kanu wata ku?" ' ³ Na kanu katalus'engka na madsumbak'engka menem lu kanu masela a kayu kanu dalepa a Tabur su telu kataw a mama a 'bpelu sa dalepa a Bait-Il lu kanu pegkurbanan kanu Kadenan. Na su sakataw kanilan na aden 'bpananggiten nin a telu timan a pipis a kambing, su sakataw menem na nia nin it na telu timan a pan enggu su sakataw menem na nia nin it na satiman a taguan a upis'a binatang a aden dalem'in a ig'a ubas. ⁴ Na salamen ka nilan enggu inggay nilan sa leka su dua timan a entu a pan enggu taliman nengka mambu su entu. ⁵ Na kanu kauma nengka menem lu kanu bakulud'u Kadenan^m lu kanu pegkampuan nu manga taw a Pilistin na makadsumbak ka menem sa lumpukan nu manga nabi a lu silan ebpun kanu dalepa a pegkurbanan a pebpayag kanu kadtalu nu Kadenan. Na nia 'bpangunanan kanilan na su pabpaguni sa palabuni-bunian a palendag, tambul enggu manga kutiapi. ⁶ Na langkapan ka mambu nu Ruh nu Kadenan a Mapulu taman sa makaamung ka kanu kapebpayag'ilan a entu kanu kadtalu

¹ 10:1 Sa basa a Grik na amung su nia kanu nia a ayat: *Na endatuan nengka su manga taw nu Kadenan enggu ilipuas'engka silan kanu kapegkagaga nu manga kuntela nilan. Na nia ba i tanda sa seka i pinamili nu Kadenan a Mapulu a makandatu kanu manga taw nin.*

^m 10:5 Su **bakulud'u Kadenan** sia na nia bun ba su Gibia a nalabit kanu ayat 10 kanu nia bun ba a kitab.

1 Samuil 10

nu Kadenan taman sa mabagu su pamusungan nengka. ⁷Na amaika manggula den su langun nu tanda a nia a pidtalun ku sa leka na enggula ka su apia ngin a nia nengka lun kalangan na mapia ka pedtapiden ka man nu Kadenan. ⁸Na una ka den lu kanu dalepa a Gilgal ka tundugen ku bu seka ka enggu makagkurban sa kurban a pedtutungen langun enggu kurban a tanda kanu kinaisa kanu Kadenan. Na angapi aku lu sa dalem'a pitu gay ka edtalun ku sa leka u ngin i dait a enggulan nengka.”

Su Kinapayag'u Saul kanu Kadtau nu Kadenan

⁹Na guna su maitu na ginanatan den nu Saul su Samuil. Na binagu den mambu nu Kadenan su pamusungan nin. Na kanu entu bun ba a gay na natuman su langun nu tanda a pidtalun nu Samuil sa lekanin. ¹⁰Na endaw i kinauma nilan kanu dalepa a Gibia na inalaw silan nu lumpukan nu manga nabi. Saleta mambu na linangkapan sekanin nu Ruh nu Kadenan. Guna su maitu na pakapayag'in den su kadtau nu Kadenan a kaped'u manga nabi. ¹¹Na guna sekanin mailay nu langun nu mataw sa lekanin na nia nilan nadtau na “Ngin i nanggula nu Saul a nia a wata ni Kis? Nginan, nabaluy den sekanin a nabi?” ¹²Na aden isa a mama a lu bun ba pegkaleben i minidsa bun sa “Entain i ama nilan?” Na sabap sa entu na nabaluy a palibasan i “Ngintu, nabaluy den a nabi si Saul?” ¹³Na guna mapasad su entu a kapebpayag'u Saul kanu kadtau nu Kadenan na linemu sekanin kanu dalepa a pegkurbanan.

¹⁴Na nia kinauma nu Saul enggu su panunugun nin lu na inidsan silan nu bapa nin sa “Endaw kanu besen mibpawang?” Na nia nin inisumpat na “Pinangilay nami su manga kimar, na guna su da nami matun na linemu

1 Samuil 10

kami kani Samuil.” ¹⁵Na nia inisumpat'u bapa nin na “Edtalu ka kun sa laki u ngin i pidtalu ni Samuil sa leka.” ¹⁶Na nia nin menem inisumpat kanu bapa nin na “Natun den kun su manga kimar a entu a 'bpangilayn nami.” Ugaid'a da nin edtalua su makapantag kanu kapembaluy lun sa datu kanu manga taw a Israil.

Su Kinabaluy kanu Saul sa Datu

¹⁷Na linimud'u Samuil su manga taw a Israil lu sa dalepa a Mispa kanu adapan nu Kadenan a Mapulu ¹⁸sa nia nin pidtalu kanilan na “Nia ba i katigan nu Kadenan a Mapulu a Kadenan nu manga taw a Israil, ‘Pinaliu ku su manga taw a Israil lu sa dalepa a Egypt enggu inilipuas ku sekanu kanu kapegkagaga nu manga taw a Egypt taman kanu kapegkagaga nu 'bpamendatu kanu ped a dalepa a napakapasang sa lekanu.’ ¹⁹Ugaid'a saguna na inikias'u su Kadenan a linemipuas sa lekanu kanu kabinasan enggu kanu lidu na ginawa. Ka nia nu pedtalun na ‘Enggi kami sa datu a endatu sa lekami.’ Na saguna na supeg kanu sia kanu adapan nu Kadenan a Mapulu sia luyud kanu tupu enggu sakambinabatan nu uman i isa sa lekanu.”

²⁰Na guna su nakapasupeg den silan nu Samuil sia luyud kanu tupu nu uman i isa kanilan na nia napamili sa ukit a kinambunuta na su tupu nu Buniamin. ²¹Na guna su maitu na linimud menem su langun nu tupu nu Buniamin. Na nia menem napamili sa maitu bun ba a ukit na su muliataw ni Matri. Na linimud menem su langun nu muliataw ni Matri na nia napamili na su Saul a wata ni Kis. Ugaid'a guna nilan pangilaya su Saul na dala lu sekanin. ²²Guna su maitu na inidsa nilan

1 Samuil 10–11

'bpaluman kanu Kadenan a Mapulu i “Ngintu, sia bun su mama a nan?” Na nia inisumpat'u Kadenan na “Nan bun sekanin nagen a kanu manga langun-taman a nan.”

²³ Daka pidtalaguyan nilan sekanin kemua ka pinadtindeg'ilan lu kanu luk'u manga taw. Na sekanin i malambeg sa langun ka taman nin bu sa waga su manga taw. ²⁴ Na nia pidtalun nu Samuil kanu langun nu taw na “Edsusuliman nu sekanin sa mapia, ka sekanin su pinamili nu Kadenan a mabaluy a datu nu. Na dala pagidsan nin sa lekitanu sia.” Daka linemalis su langun nu taw sa “Palihalan su datu!”

²⁵ Na guna su maitu na pidsinantal'u Samuil kanu manga taw u ngin i manga atulan enggu manga galebekan sa kapendatu. Entu pan ka inisulat'in kanu linulun a kaletas enggu inibetad'in kanu adapan nu Kadenan a Mapulu. Na guna mapasad su entu na pinauli den nu Samuil su manga taw a Israil. ²⁶ Na minuli bun mambu su Saul lu sa Gibia. Na inunutan sekanin nu mangawalaw a taw a pinangipu nu Kadenan a Mapulu i pamusungan nin. ²⁷ Ugaid'a aden ped a manga taw a dala bun gaid katagan nin i pedtalun sa “Panun ba i kalipuas'u nia a taw sa lekitanu?” Pedsudian nilan su Saul taman sa dala nilan pananggiti sa apia ngin a makaenggay nilan lun. Ugaid'a dala i entu ipamamantag'u Saul.

Su Kinataban nu Saul kanu Kinambunua nin kanu manga Taw a Amun

11 ¹ Na kanu entu ba a manga timpu na linusudan ni Nakas a taw a Amun su manga taw kanu dalepa a Yabis kanu kalupan nu Giliad. Na nia pidtalun sa lekanin nu langun nu mama nu entu a dalepa na “Umbal ka sa kapasadan sa lekami ka mapaulipen kami sa leka.” ² Ugaid'a nia

1 Samuil 11

inisumpat'i Nakas sa kanilan na “Uway, mumbal aku amaika ipasuat'u sa laki su kawananan a mata nu ka enggu makagkayaya su langun nu manga taw a Israil.” ³ Na nia inisumpat sa lekanin nu 'gkangaunutan nu manga taw sa Yabis na “Enggi kami sa manga pitu gay iganat saguna ka enggu nami makapasabut su langun nu taw sa lusud'u Israil. Na amaika dala den makauma a maninindeg sa lekami na ipalad'ami den su ginawa nami sa leka.” ⁴ Na guna makauma su manga sinugu sa kapasabut lu sa dalepa a Gibia a pendalepan nu Saul na pinanudtul'ilan kanu langun nu taw a Israil su nanggula a entu lu kanu dalepa a Yabis. Na sabap sa entu na namakapaguguliang silan sa matanug.

⁵ Na saleta mambu na nakauma su Saul a ebpun kanu 'bpangangawidan a kaped'in su manga ayam'in a sapi. Na guna nin mailay su manga taw a 'bpamanguliang sa matanug na nia nin nakaidsa na “Ngin i nanggula nu manga taw a nia ka 'bpamanguliang silan?” Daka pidtalun nu manga taw sa lekanin su nanggula a entu lu kanu dalepa a Yabis.

⁶ Na guna makineg'u Saul su entu a nanggula na linangkapan sekanin nu Ruh nu Kadenan enggu sangat a nalipunget sekanin. ⁷ Daka kinemua sekanin sa dua timan a sapi ka pinanedtad'in ka inipasigkil'in su entu lu kanu langun nu taw sa lusud'a Israil sa nia nin katigan na “Apia entain i di munut sa lekami kani Samuil sa kambunua na maya bun ba i pakaidan kanu manga sapi nilan.” Na saleta mambu na pigkahanda nu Kadenan i su langun nu manga taw a Israil na naadenan na gilek. Tembu namangunut silan kanu Saul. ⁸ Na guna silan limuda nu Saul lu sa dalepa a Bisik na nakasaut sa telu gatus ngibu i kadakel'u manga mama a ebpun sa Israil liupan su manga mama a ebpun sa tupu nu Yahuda a nakasaut sa telupulu ngibu i kadakel'in. ⁹ Na nia nilan pidtalun kanu manga taw a sinugu ebpun

1 Samuil 11

sa dalepa a Yabis na “Edtalu nu kanilan i ‘Namag sa maudtu na malipuas kanu den.’ ”

Na inisampay den mambu nu manga sinugu su entu kanu manga taw a Yabis. Na sangat a nangagalaw silan. ¹⁰ Daka pidtalu nu manga taw a Yabis kanu manga taw a Amun i “Namag bun a entu na ipalad'ami sa lekanu su ginawa nami. Na enggula nu den sa lekami u ngin i kapegkailay nu lun a mapia sa lekanu.”

¹¹ Na kanu temundug a gay na linimud'u Saul su manga taw ka linumpuk-lumpuk'in sa telu lumpuk ka magan mapita pan na linusudan nilan den su manga taw a Amun ka pinangimatayan nilan taman kanu kutika nu maudtu. Na su nangasama kanilan na namakadtatadina sa kinapalalaguy nilan.

¹² Na guna su maitu na nia pidtalu nu manga taw kanu Samuil na “Endaw den su manga taw a midtalu sa di dait a endatu si Saul? Anggit'u silan sia ka pangimatayan nami silan.” ¹³ Ugaid'a nia pidtalu nu Saul na “Dala imatayan a taw kanu nia a gay kagina saguna na inilipuas'u Kadenan a Mapulu su manga taw a Israil.” ¹⁴ Na guna su maitu na nia pidtalu nu Samuil kanu manga taw na “Sia kanu ka lemu tanu sa Gilgal ka lu tanu ba ipayag 'bpaluman su kandatu ni Saul.” ¹⁵ Daka linemu den mambu sa Gilgal su langun nu manga taw a Israil ka lu nilan ba binaluy a datu su Saul kanu adapan nu Kadenan. Na migkurban silan kanu adapan nu Kadenan sa kurban a tanda kanu kinaisa kanu Kadenan a Mapulu. Na sabap sa entu na su Saul taman kanu langun nu manga taw a Israil na sangat a nangagalaw.

**Su Kinadtalu-talu nu Samuil kanu
Kinapagetaw nin kanu manga Taw a Israil**

12 ¹Na nia pidtalu nu Samuil kanu langun nu manga taw a Israil na “Pinggula ku su langun nu pidtalu nu sa laki taman sa inenggan ku sekanu sa makandatu sa lekanu. ²Na ilay nu sa mapia su datu a mangunanan sa lekanu. Ka saki na matua aku den enggu maputi den i buk ku ugaid'a apia ka maitu na nan pamun su manga wata ku a makatiakap sa lekanu. Na pinangunanan ku sekanu iganat pan kanu kanguda ku sampay saguna. ³Na saguna na nia aku kanu adapan nu. Na edtalu nu sa laki sia kanu adapan nu Kadenan a Mapulu enggu kanu adapan nu datu a nia a pinamili nin sa amaika aden nadsalimbut ku sa lekanu atawa ka aden sa lekanu i kinua ku i sapi nin, kimar'in atawa ka inumis ku atawa ka napabayad aku asal'a di ku mailay su manga kalimbanan nu na edtalu nu sa laki saguna ka enggu ku makambalingan.” ⁴Na nia nilan inisumpat na “Dala pidsalimbut'engka sa lekami, dala bun inumis'engka enggu dala ka bun pabayad kanu apia entain sa lekami.” ⁵Na nia inisumpat'u Samuil kanilan na “Kanu nia ba a gay na su Kadenan a Mapulu enggu su binaluy nin a datu i saksi ku kanu adapan nu i dala nanggula ku sa lekanu a mawag.” Na nia nilan pidtalu na “Uway, saksi su Kadenan sa entu.”

⁶Na nia pan pidtalu nu Samuil kanu manga taw na “Su Kadenan a Mapulu i namili kanu Musa enggu kanu Harun enggu sekanin bun i napaliu kanu manga kaapuan tanu kanu kalupan na Egypt. ⁷Saguna na pakikineg kanu ka ipagkalendem ku sa lekanu sia kanu adapan nu Kadenan a Mapulu su langun nu kapianan a pinggula nin sa lekitanu taman kanu manga kaapuan tanu. ⁸Kagina kanu timpu a kinagkakaleben

1 Samuil 12

nu Yakub enggu su sakambinabatan nin lu sa dalepa a Egypt na inumis silanⁿ nu manga taw a Egypt taman sa nakapaguguliang silan sa kinapangeni nilan sa tabang kanu Kadenan a Mapulu. Tembu sinugu nu Kadenan a Mapulu su Musa enggu su Harun a makapangunanan sa kapaliu kanu manga kaapuan tanu kanu dalepa a Egypt enggu sia ba silan pinagkaleben kanu nia ba a dalepa. ⁹ Ugaid'a tinaligkudan nilan su Kadenan tanu a Mapulu tembu sinugutan nu Kadenan sa tabanan silan sa kambunua. Na tinabanan silan ni Sisira a 'gkaunutan nu sundalu nu dalepa a Hasur, tinabanan bun silan nu manga taw a Pilistin enggu su datu nu Muab. ¹⁰ Daka nakapaguguliang silan mangeni sa tabang kanu Kadenan a Mapulu sa nia nilan pidtalun na 'Mindusa kami sa leka a Kadenan a Mapulu kagina tinaligkudan nami seka ka nia nami sinimba na su pegkakadenanen a si Baal enggu si Astarti. Ugaid'a saguna na ilipuas kami nengka kanu kapegkagaga nu manga kuntela nami ka simban nami seka.' ¹¹ Tembu sinugu nu Kadenan a Mapulu si Jirubaal, Bidan, Jipta enggu saki ka enggu nami sekanu makalipuas kanu kapegkagaga nu manga kuntela nu kanu embala-bala ka enggu kanu makapaguyag-uyag sa malilintad. ¹² Ugaid'a guna nu mailay si Nakas a datu nu manga taw a Amun a pembunun kanu nin na apia natawan nu den i su Kadenan a Mapulu i datu nu na nangenin kanu pamun sa datu a makapangunanan sa lekanu. ¹³ Na ilay nu saguna su datu a pinamili nu a makandatu sa lekanu, na inenggay sa lekanu nu Kadenan a Mapulu su entu kagina pinangenin nu. ¹⁴ Na amaika magilek kanu kanu Kadenan a Mapulu enggu simban nu sekanin taman sa pakikinegen nu sekanin enggu di nu sungkangen su

ⁿ 12:8 **inumis silan** Dikena mismu su Nabi Yakub i inumis ka su manga muliataw nin ulian pan nu manga pat gatus lagun.

1 Samuil 12

manga kasuguan nin taman sa su datu nu a endatu sa lekanu ka maginugut kanu Kadenan a Mapulu na makapaguyag-uyag kanu sa mapia. ¹⁵ Ugaid'a amaika di nu pakikinegen su Kadenan a Mapulu ka semungkang kanu kanu manga kasuguan nin na siksang kanu nin a mana bun su pinggula nin kanu manga kaapuan nu. ¹⁶ Tembu saguna na pakikineg kanu ka panuliman nu su sangat a pakagaip a enggulan nu Kadenan a Mapulu kanu adapan nu. ¹⁷ Na dikena ba di 'bpagulan sa timpu na kapedsabpet sa bantad? Na saguna na mangadap aku kanu Kadenan a Mapulu ka enggu nin makapalugung taman sa makaulan ka enggu nu kaimamanan u ngin i kasela na kadupangan nu sia kanu adapan nu Kadenan sa kanu kinapangeni nu sa datu a makandatu sa lekanu.”

¹⁸ Na guna su maitu na nangadap den su Samuil kanu Kadenan a Mapulu. Na kanu entu bun ba a gay na napalugung taman sa napaulan su Kadenan a Mapulu. Na su langun nu taw lu na sangat a nangagilekan kanu Kadenan a Mapulu enggu kanu Samuil. ¹⁹ Na nia nilan nadtalun kanu Samuil na “Ipangeni-ngeni kami nengka kanu Kadenan nengka a Mapulu ka enggu di kami matay. Ka madakel den man i kinandusa nami, na nakauman pan su masela a nia a kadupangan nami sa kanu kinapangeni nami sa datu a makandatu sa lekami.” ²⁰ Na nia inisumpat'u Samuil kanilan na “Da kanu magilek ka apia masela pan i kadupangan nu kanu Kadenan a Mapulu na nia balapantag na di nu taligkudanan sekanin ka makin nu sekanin simba sa senep kanu atay. ²¹ Na da kanu a benal semimba kanu manga balahala. Ka dala i entu katagan nin sa lekanu enggu di kanu nin kadtabangan sa kalipuas'u kanu dikena mangapia a manggula. ²² Ka sekanu a pinamili nu Kadenan a Mapulu na di kanu nin man padtadayn ka enggu mabadtug su ingala nin a barakat.

1 Samuil 12–13

Ka nakasuat man kanu Kadenan a Mapulu su kinabaluy nin sa lekanu sa manga taw nin. ²³ Na sia menem sa laki na di masulut i di ku sekanu makapangeni-ngeni ka enggu di aku makandusa kanu Kadenan a Mapulu. Na pamandun ku sekanu sa kapaguyag-uyag a matidtu. ²⁴ Na su Kadenan bu a Mapulu i ikagilek'u enggu simba nu sekanin sa senep sa atay. Ka nia nu 'gkakalendem na su langun nu kangagaipan a pinggula nin sa lekanu. ²⁵ Ugaid'a amaika papanalusen nu su kanggula nu sa mawag na maibped kanu mabinasa taman kanu datu nu.”

Su Kinagkurban nu Saul a dikena Luyud kanu Atulan nu Kadenan

13 ¹ Nakatelupulu lagun i umul'u Saul kanu kinaludsu nin endatu. Na nakapatpulu enggu dua lagun^o i kinandatu nin kanu manga taw a Israil.

² Na namili su Saul sa telu ngibu a mama a manga taw a Israil. Na su dua ngibu kanilan na pinaunut'in sa lekanin lu sa dalepa a Mikmas kanu bakulud'u kalupan sa Bait-II. Na su sangibu menem na pinaunut'in kani Jonatan lu sa Gibia kanu 'gkasakupan nu kalupan nu Buniamin. Na su manga nasama menem a manga taw a dala nin mapamili na pinauli nin kanu pegkalebenan nilan.

³ Na linusudan ni Jonatan su manga taw a Pilistin lu kanu kampu sa Gibia enggu tinalaw nin silan. Nakineg i entu nu ped pan a manga taw a Pilistin. Tembu inisugu nu Saul i paunin su tambuli lu kanu 'gkasakupan nu manga taw a Israil ka enggu makapagadil silan sa kambunua. ⁴ Na guna katawi nu manga taw a Israil su kinatalaw nu Saul kanu manga taw

^o 13:1 *patpulu enggu dua langun* Na sia kanu ped a danden a nakasulat na *dua lagun*.

1 Samuil 13

a Pilistin a sabapan na kinalipunget'ilan na linemu su manga taw a Israil sa Gilgal ka enggu nilan 'gkadtambangan su Saul sa kapembunua.

⁵Na mindidilimudan bun su manga taw a Pilistin ka enggu nilan kaatuan su manga taw a Israil. Na nia kadakel'u pakakalisa nilan na manga telupulu ngibu enggu nem ngibu a pakukuda, liu pan su manga sundalu a mana kadakel'u pedtad sa lagat. Na lu silan migkampu sa Mikmas sa sebagean nu dalepa a Bit-Abin. ⁶Na guna mailay nu manga taw a Israil i mana malupig silan na namagena silan lu kanu manga takub, lu kanu damalegen, lu kanu manga lakungan, lu kanu manga lebung enggu lu kanu manga kalut. ⁷Na su ped kanilan na linemipag kanu lawas'a ig'u Jordan 'bpawang sa kalupan nu Gat enggu Giliad, ugaid'a su Saul na migkalidtabun lu sa Gilgal. Na su langun nu ped'in lu a migkalidtabun na pegkegkel'a gilek.

⁸Na inangatan lu nu Saul su Samuil kanu dalem'u pitu gay a mana bun su pidtalun sa lekanin nu Samuil. Ugaid'a dala makauma su Samuil tembu su manga tagapeda nin na midtatagitu mawa. ⁹Na guna su maitu na nia pidtalun nu Saul na “Anggit'u sia sa laki su kurban a pedtutungen langun enggu su kurban a tanda kanu kinaisa kanu Kadenan.” Daka inanggit'ilan den mambu sa lekanin su entu ka inigkurban nu Saul su kurban a pedtutungen langun. ¹⁰Na endaw i kinapasad'in 'gkurban na nakauma su Samuil. Daka inalaw sekanin nu Saul ka enggu nin masalam. ¹¹Ugaid'a nia pidtalun nu Samuil sa lekanin na “Ngin i pinggula nengka a nan?” Na nia inisumpat'u Saul na “Kagina nailay ku i su manga taw a nia na pedtatagitu den silan 'bpagawa ka di ka den pakauma kanu kutika a nabpasadan ta. Saleta na su manga taw a Pilistin na mindidilimudan den silan lu sa dalepa a Mikmas. ¹²Na nia natagu kanu

1 Samuil 13

ginawa ku na 'Basi lusudan kami nu manga taw a Pilistin na dala tanu pamun makagkurban kanu Kadenan a Mapulu ka enggu makapangeni sa tabang sa lekanin.' Tembu napeges ku i ginawa ku sa igkurban ku den su kurban a pedtutungen langun." ¹³ Na nia inisumpat'u Samuil kanu Saul na "Kabunegan i pinggula nengka a nan! Da nengka paginuguti su kasuguan nu Kadenan a inenggay nin sa leka. Na amaika pinaginugutan nengka bu man su Kadenan a Mapulu na su manga muliataw nengka i pandatun nin sia sa lusud'u Israil taman sa taman. ¹⁴ Ugaid'a saguna na matebped den su kandatu nengka ka namili den su Kadenan a Mapulu sa mama a pakasuat sa lekanin a enggula kanu kahanda nin. Sekanin den i binaluy nu Kadenan a makandatu kanu manga taw nin kagina da nengka paginuguti su kasuguan nin."

¹⁵ Na guna su maitu na ginanatan nu Samuil su dalepa a Gilgal ka linemu sekanin sa dalepa a Gibia kanu 'gkasakupan nu kalupan nu Buniamin.

Su Kabpagadil sa Kambunua

Na binilang'u Saul su manga tagapeda nin a nasama. Na nia bun den kadakel'u nasama na manga nem gatus kataw. ¹⁶ Na lu migkampu su Saul enggu su wata nin a si Jonatan apeg'u manga tagapeda nilan kanu dalepa a Gibia a 'gkasakupan nu kalupan nu Buniamin. Na su manga taw menem a Pilistin na lu migkampu kanu dalepa a Mikmas. ¹⁷ Na mindudulumpuk silan sa telu lumpuk kanu kabpelusud'ilan. Na su salumpuk na lu mibpawang sa dalepa a Upa kanu kalupan nu Sual, ¹⁸ na su salumpuk menem na lu mibpawang sa dalepa a Bit-Hurun, na su salumpuk menem

1 Samuil 13–14

na lu silan mibpawang kanu dulunan a 'gkatulungan su kadatalan nu Sibuiim lu kanu tawan-tawan a dalepa.

¹⁹Na kanu entu ba a timpu na dala den panday na putaw a matun kanu langun nu kalupan nu Israil kagina da den silan suguti nu manga taw a Pilistin sa kabpanday nilan ka nia nilan kadtalu na “Basi mangumbal sa sundang enggu dilek su manga taw a Hibu.”^p ²⁰Saleta mambu na tatap 'bpelu su manga taw a Israil kanu manga taw a Pilistin ka enggu nilan makapagkagalang su manga dadu nilan, piku, kapa enggu su manga sangget'ilan. ²¹Na nia bayad'u kapapegkagalang sa dadu enggu piku na dua timan a pilak, na nia menem bayad'u kapa enggu kapapedtidtu kanu manga pinanidisan a ipedsedseg sa pangangayamen na satiman a pilak. ²²Tembu ba kanu timpu nu kapembunua, na dala isa bu kanu manga sundalu nu Israil i aden sundang'in atawa ka dilek'in ka nia bu aden na su Saul enggu si Jonatan.

²³Saleta mambu na su salumpuk kanu manga sundalu nu manga taw a Pilistin na nagayan silan kanu lalan sa Mikmas.

Su Kinalusud'i Jonatan kanu manga Taw a Pilistin

14 ¹Aden isa a gay a su wata nu Saul a si Jonatan na pidtalun kanu manguda a 'bpananggit kanu matalen'in i “Sia ka, ka 'bpawangan ta su pegkampuan nu manga taw a Pilistin.” Ugaid'a dala nin i entu edtalua kanu ama nin a su Saul. ²Na saleta mambu na su Saul na lu kanu atag'u kayu a pumigranata^q lu sa dalepa a Migrun a 'gkasakupan

^p 13:19 Su **Hibu** a nalabit sia na manga taw sa Israil.

^q 14:2 **kayu a pumigranata** Su nia a kayu na 'gkakan i unga nin.

1 Samuil 14

bun nu Gibia a kaped'in su nem gatus a manga taw nin. ³ Na kaped'ilan bun su 'bpangurban a si Ahiya a mimbalegkas sa pidsugan a balegkas'u 'bpangurban. Na si Ahiya a nia na wata ni Ahitu a suled'i Ikabud a nia nilan ama na si Pinihas a wata ni Ili a 'bpangurban paganay lu sa Silu. Na dala nakataw kanilan sa ginemanat si Jonatan.

⁴ Na kanu kinalu ni Jonatan kanu kampu nu manga taw a Pilistin ka pegkiugan nilan 'bpelusud na lu silan minukit kanu pageletan nu duakambala a matibeng a palaw a madakel i watu nin. Na nia ngala nu sabala kanu matibeng a entu na Busis enggu su sabala menem na Sini. ⁵ Na su sabala a matibeng a palaw na lu tampal sa ilud a 'gkasangulan nu dalepa a Mikmas enggu su sabala menem na lu tampal sa laya a 'gkasangulan menem'u dalepa a Gibia.

⁶ Na nia pidtalun ni Jonatan kanu manguda a kaped'in a 'bpananggit kanu matalem'in na “Lemu ta kanu kampu nu manga taw a dala pamun mapaletak^r ka basi tabangan ta nu Kadenan kagina amaika nia man 'gkahanda su Kadenan sa kapanaban nu taw na magidsan pan i paidu atawa ka madakel a taw na manggula su entu.” ⁷ Na nia inisumpat'u manguda a entu na “Apia ngin i 'gkapagitung'engka na enggula ka den ka unutan ku seka.”

⁸ Daka nia pidtalun ni Jonatan sa lekanin na “Lemu ta ka mapailay ta sa kanilan. ⁹ Na amaika edtalun nilan sa lekita i ‘Angapi kami san’ na di ta den temakedeg ka angapan ta den silan sia. ¹⁰ Na amaika nia nilan edtalun

^r 14:6 **dala pamun mapaletak** Nia maena nu nia na dikena taw a Israil kagina kanu entu ba a timpu na apia entain a taw a dala malusud kanu kapasadan nu Kadenan a Mapulu kanu Nabi Ibrahim pantag kanu kapapaletak na nia ipembedtu kanilan na *dala mapaletak* enggu su nia a manga taw na di 'bpaginugut kanu Kadenan.

1 Samuil 14

i 'Takedeg kanu sia' na temakedeg ta kagina entu ba i tanda sa inipalad den silan nu Kadenan a Mapulu sa lekita.”

¹¹ Na guna su napailay den silan kanu manga taw a Pilistin na nia nadталu nu manga taw a Pilistin na “Sandeng'u den su manga taw a Hibru ka nameliu den silan kanu 'bpamagenan nilan a manga lingkab.”

¹² Na tinawag'u manga taw a Pilistin si Jonatan enggu su manguda a 'bpananggit kanu matalem'in ka nia nilan pidталu na “Takedeg kanu sia ka aden ipebpagilay nami sa lekanu.” Na nia pidталu ni Jonatan kanu manguda a kaped'in na “Temakedeg ta, kagina nia nin maena na inipalad den silan nu Kadenan a Mapulu kanu manga taw a Israil.”

¹³ Daka tinemakedeg den si Jonatan a pedtundugen bun nu manguda a 'bpananggit kanu matalem'in a pegkabal bu silan kanu kapedtakedeg'ilan. Na guna silan makauma lu na su langun na pakadsangula ni Jonatan pembunua na 'gkaibped 'gkaudtang, entu pan ka 'bpelunsanan menem 'bpagimatay nu kaped'in a manguda. ¹⁴ Na su kinalusud'ilan demun a entu na manga duapulu kataw a manga taw a Pilistin i minatay nilan a namakadsambal su manga bangkay nilan kanu manga tenga sa iktaria i kaulad'in. ¹⁵ Na sabap sa entu na naguligaw su langun nu manga sundalu a Pilistin magidsan i lu sa kampu enggu lu kanu kadatalan. Na su manga sundalu menem a 'bpelusud na kinemegkel'a gilek. Na lineminug pan a nakalunsan kanu kapegkagilek'ilan.

Su Kinapanaban nu manga Taw a Israil

¹⁶ Na saleta mambu na su manga sundalu nu Saul a pedtameng lu sa Gibia lu kanu kalupan nu Buniamin na nasandeng'ilan su manga taw a

1 Samuil 14

Pilistin a 'gkaguligaw. ¹⁷ Daka nia pidtalun nu Saul kanu manga sundalu nin na “Bilang'u su manga taw nu ka ilay nu u entain i dala san.” Na guna su binilang'ilan den, na nia dala lu na si Jonatan enggu su manguda a 'bpananggit kanu matalem'in.

¹⁸ Na guna su maitu na nia pidtalun nu Saul kani Ahiya na “Anggit'u sia su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan.” Na saleta mambu na su Kaun nu Kapasadan nu Kadenan na lu bun kanu pegkampuan nu manga taw a Israil. ¹⁹ Na gagalu nu kapembitalia nu Saul kanu 'bpangurban a si Ahiya na 'bpangiseg-'bpangiseg bun su kapegkaguligaw nu manga taw a Pilistin lu kanu kampu nilan. Na nia pidtalun nu Saul kanu 'bpangurban na “Di ka den ipedtalun i penggulan nengka a nan.” ²⁰ Na linimud'u Saul su manga taw nin ka linusudan nilan den su manga taw a Pilistin. Na nia nilan nauma lu na nia bun pebpapataya na su manga taw a Pilistin sa kapegkaguligaw nilan. ²¹ Na su manga taw a Hibru a tinemampil kanu manga taw a Pilistin na mimbalingan silan temampil kanu manga taw a Israil a kaped'u Saul enggu Jonatan. ²² Na su manga mama a Israil a namagena kanu bakulud'u Ipraim na guna nilan makineg i su manga taw a Pilistin na namakadtatalaguy na minamung silan maneled kanilan ²³ taman sa nakalampas su entu a kinambunua sa dalepa a Bit-Abin. Na kanu entu ba a gay na pinapanaban nu Kadenan a Mapulu su manga taw a Israil.

Su Kinatalepas'i Jonatan kanu Kasuguan nu Ama nin a su Saul

²⁴ Na kanu entu ba a gay na su manga sundalu a Israil na 'gkalubayan den a benal sabap sa dala silan makakan kagina inidsapa nu Saul kanilan

1 Samuil 14

i “Kamulekan i apia entain a keman sa di pan mauma su magabi taman sa di aku pan makasuli kanu manga kuntela ku.” Na dala mambu kineman kanilan. ²⁵⁻²⁶Na linemu su manga sundalu kanu damakayu. Na aden nailay nilan a teneb a 'bpagedtak lu kanu lupa. Na da nilan i entu tekawi keman kagina 'gkagilekan silan kanu inidsapa nu Saul. ²⁷Ugaid'a si Jonatan na dala nin katawi su makapantag kanu inidsapa a entu nu ama nin. Tembu initiduk'in su tungked'in kanu teneb ka kineman sekanin sa entu. Daka migkabagel sekanin. ²⁸Na nailay sekanin nu isa kanu manga sundalu nilan, na nia nin lun pidtalun na “Inipakalimu-limu a benal'u ama nengka i kamulekan i apia entain i keman saguna tembu 'gkalubayan kami den a benal.” ²⁹Na nia pidtalun ni Jonatan na “Papegkapasangan nu ama ku su manga taw. Ilay nu ba, migkabagel aku guna ku katekawi su teneb. ³⁰Labi den guna i kapia nin amaika aden baya-baya nu manga sundalu sa kakan kanu manga nakua nilan kanu manga kuntela nilan. Ka basi minuna pan i kadakel'u matay tanu a manga taw a Pilistin.”

³¹Na guna nilan mapasad mangimatay su manga taw a Pilistin kanu entu ba a gay iganat sa dalepa a Mikmas taman sa dalepa a Ayulun na sangat a nangalubayan silan. ³²Tembu namagayas su manga sundalu kemua kanu manga nakua nilan a manga sapi enggu manga bili-bili ka sinumbali nilan kanu lupa enggu kinan nilan sa apia aden pamun lugu nin. ³³Na aden nakapanudtul kanu Saul sa “Ilay ka pan su manga sundalu nengka ka mindusa silan kanu Kadenan a Mapulu kagina kineman silan sa aden pamun lugu nin.” Na nia nin inisumpat na “Nakandusa kanu kanu Kadenan. Na kua kanu sa masela a watu ka lilid'u sia.” ³⁴Na nia pan pidtalun nu Saul na “'Bpawangi nu su manga sundalu ka edtalun nu sa kanilan i anggiten nilan sia su manga sapi enggu manga bili-bili ka

1 Samuil 14

sia nilan den sumbalin kanu masela a nia a watu entu pan ka kanen nilan. Edtalu nu bun sa kanilan i di den silan endusa 'bpaluman kanu Kadenan a Mapulu sa ukit a kakan nilan sa aden pamun lugu nin.” Na kanu entu bun ba a magabi na inanggit'u manga sundalu nin lu su manga pangangayamen ka sinumbali nilan. ³⁵ Na minumbal su Saul sa pegkurbanan kanu Kadenan a Mapulu. Na nia ba i muna-muna a pegkurbanan a inumbal'in kanu Kadenan.

Su Kinapaninideg'u manga Sundalu kani Jonatan

³⁶ Guna su maitu na nia pidtalu nu Saul na “Kanu nia bun ba a magabi na lusudan tanu su manga taw a Pilistin ka ibpeden tanu silan mimatay taman sa mapita enggu panguan tanu su manga tamuk'ilan.” Na nia nilan inisumpat na “Enggula ka u ngin i kalangan nengka a makagkapia.” Ugaid'a nia pidtalu nu 'bpangurban na “Isupeg tanu muna i entu kanu Kadenan.”

³⁷ Tembu nangadap su Saul kanu Kadenan sa nia nin pidtalu na “Hu Kadenan, lusudan nami den su manga taw a Pilistin? Ngintu, ipataban nengka den silan sa lekami?” Ugaid'a dala sekanin sawala nu Kadenan. ³⁸ Na nia pidtalu nu Saul na “Su langun nu 'gkangaunutan nu manga taw a Israil na semupeg sia ka enggu tanu katawan u ngin i nanggula tanu a kadusan kanu nia a gay. ³⁹ Ipedsapa ku kanu Kadenan a Mapulu a 'bpamelipuas kanu manga taw a Israil i imatayan su apia entain i nakandusa apia su wata ku pan a si Jonatan.” Ugaid'a apia sakataw na dala midtalu sa kanilan. ⁴⁰ Pidtalu nin bun kanu langun nu manga taw a Israil i “Endidilimudan kanu san ka sekami menem kani Jonatan

1 Samuil 14

sia.” Na nia inisumpat'u manga taw kanu Saul na “Enggula ka u ngin i kalangan nengka lun a mapia.” ⁴¹ Na nia pan pidtalun Saul na “Hu Kadenan a Mapulu a Kadenan nami a manga taw a Israil, ngintu ka dala nengka sawala su panunugun nengka kanu nia a gay? Na amaika saki i nakandusa atawa ka su wata ku a si Jonatan na nia nengka ipakua na su Urim. Ugaid'a amaika menem ka nia nakandusa na su manga taw na nia nengka ipakua na su Tumim.”^s Daka nia nakua na su Urim, nia nin maena na si Jonatan atawa ka su Saul i nakandusa, dikena su manga taw. ⁴² Na nia pidtalun Saul na “Embunuta kami kanu wata ku a si Jonatan.” Daka nia nabunut na si Jonatan. ⁴³ Na guna su maitu na pidtalun Saul kani Jonatan i “Edtalun ka kun sa laki u ngin i pinggula nengka.” Na nia pidtalun si Jonatan sa lekanin na “Initiduk ku su tungked ku kanu teneb ka tinekawan ku sa paidu. Na dait maitu a matay aku.” ⁴⁴ Na nia inisumpat'u Saul na “Natalatantu man a siksian aku nu Kadenan amaika di ka matay.” ⁴⁵ Ugaid'a nia pidtalun manga taw kanu Saul na “Ngintu ka imatayan si Jonatan a linemipuas sa lekitanu? Na ipedsapa nami kanu Kadenan a Mapulu i dala manggula nin a mawag kagina tinabangan sekanin nu Kadenan kanu nia a gay.” Tembu dala italun Saul su kabpagimatay nin kani Jonatan sabap kanu pidtalun a entu nu manga taw.

⁴⁶ Na guna su maitu na tinelenan den maneled'u Saul enggu su manga sundalu nin su manga taw a Pilistin taman sa nakambalingan mambu su manga taw a Pilistin kanu manga dalepa nilan.

^s 14:41 **Urim enggu Tumim** Nia ba su manga watu a lu nakabetad kanu uyut'u balegkas'u 'bpangurban. Su dua timan a nia na 'bpagusalen sa kapedtuntay kanu kahanda nu Kadenan.

Su Kinandatu nu Saul enggu su Kinambunua nin

⁴⁷Na kanu timpu a kinandatu nu Saul kanu manga taw a Israil na inimbunua nin su manga kuntela nin a nakabalibet kanilan a su manga taw a Muab, su manga taw a Amun, su manga taw a Idum, su manga datu nu Suba enggu su manga taw a Pilistin. Na apia entain kanilan i 'gkagkuntela nin na 'gkatalaw nin. ⁴⁸Dala gilek'in kanu entu a kapembunua enggu tinalaw nin su manga taw a Amalik enggu inilipuas'in su manga taw a Israil kanu manga taw a 'bpamelusud kanilan enggu 'bpangua kanu manga kaaden nilan.

Su Sakambinabatan nu Saul

⁴⁹Na nia manga wata a mama nu Saul na si Jonatan, si Isbi enggu si Malkisua. Na nia menem ngala nu dua kataw a wata nin a babay na si Mirab i kaka enggu si Mikal menem i ali. ⁵⁰Na nia kaluma nu Saul na si Ahinuam a wata ni Ahimas. Na nia menem 'gkangaunutan nu sundalu nu Saul na si Abnir a wata nu bapa nin a si Nir. ⁵¹Na si Kis a ama nu Saul enggu si Nir a ama ni Abnir na edtebped sa pused a nia nilan ama na si Abil.

⁵²Na kanu timpu a kapendatu nu Saul na dala den pinda na kapembunua i kanilan kanu manga taw a Pilistin. Tembu pembaluyn nin a sundalu su apia entain a 'gkailay nin a mama a Israil a mawalaw enggu mabagel.

Su Kinatalaw nu Saul kanu manga Taw a Amalik

15 ¹Na pidtalu nu Samuil kanu Saul i “Sinugu aku nu Kadenan a Mapulu sa baluyn ku seka a datu nu manga taw nin a Israil, tembu saguna na pakikineg ka su katigan nin. ²Na nia katigan nu Kadenan a Mapulu a Barakat sa Langun na ‘Siksan ku su manga taw a Amalik sabap kanu kinabunu nilan kanu manga taw a Israil kanu kinaliu nilan sa dalepa a Egypt. ³Na saguna na lusudi nu su manga taw a Amalik ka binasa nu su langun nu kauman nu lu sa dala isama nu ka pangimatayi nu i magidsan pan i babay-mama, wata enggu apia su bagu ginememaw apeg den nu manga sapi, manga bili-bili, manga unta enggu manga kimar.’ ”

⁴Na guna su maitu na linimud'u Saul su manga sundalu nin lu sa dalepa a Tilaim. Na manga dua gatus ngibu i kadakel'ilan liu pan su sapulu ngibu a manga mama a ganat sa dalepa a Yahuda. ⁵Na pinangunanan silan nu Saul 'bpawang kanu siudad'u manga taw a Amalik. Na lu silan nagayan kanu manga pageletan nu manga bakulud. ⁶Na pinasuguan nu Saul su manga taw a Kin sa nia nin pidtalu na “Awa kanu den san, ganati nu den su manga taw a Amalik ka enggu di kanu makalalagit matay sa kanilan, kagina kanu kinaliu nu manga taw a Israil kanu dalepa a Egypt na napailay kanu sa kapia na palangay.” Daka inawan mambu nu manga taw a Kin su manga taw a Amalik.

⁷Na linusudan den nu Saul su manga taw a Amalik iganat sa Habila taman sa dalepa a Sur a lu tampal kanu sebangen nu dalepa a Egypt. ⁸Na pinangimatayan nilan langun su manga taw a Amalik ugaid'a inisama nu Saul si Agag a datu nu manga taw a Amalik. ⁹Na liu kani Agag na inisama nilan bun su manga mapia a manga bili-bili, manga sapi apeg'u

1 Samuil 15

manga mapia a pipis'u entu taman sa pinangua nilan su manga mapia a langun-taman. Ka da nilan pangimatayi su aden pamun katagan nin ka nia nilan bu pinangimatayan na su da den katagan nin.

Su Kinaawa nu Kadenan kanu Kadatu nu Saul

¹⁰Na pidtalun nu Kadenan a Mapulu kanu Samuil i ¹¹“Nakadsendit aku kanu kinabaluy ku kanu Saul a datu kagina tinaligkudan aku nin ka da nin inggulalan su manga inisugu ku.” Na sabap sa entu na nalipunget su Samuil. Na kanu nalalamagan na nangadap bu sekanin kanu Kadenan a Mapulu. ¹²Na kanu mapita na mibpanay sekanin embangun ka pebpawangan nin su Saul, ugaid'a aden nakadtalu sa lekanin sa “Si Saul na linemu sa Karmil ka napatindag sekanin sa pinapamaguntul a watu a tademan kanu kinapanaban nin enggu tinemalus sekanin lu sa Gilgal.” ¹³Na daka pibpawangan sekanin lu ba nu Samuil. Na guna silan makapagilaya na nia pidtalun nu Saul kanu Samuil na “Palihalan ka nu Kadenan a Mapulu! Na ininggulalan ku den su inisugu nu Kadenan.” ¹⁴Ugaid'a nia inisumpat'u Samuil sa lekanin na “Amaika benal a ininggulalan nengka su inisugu nu Kadenan na ngin i 'gkagineg ku a nia a uni nu manga bili-bili enggu sapi?” ¹⁵Na nia inisumpat'u Saul na “Namba i manga mapia kanu manga bili-bili enggu sapi a kinua nu manga taw ku kanu manga taw a Amalik. Na dala nilan iamung mimatay ka enggu makagkurban kanu Kadenan nengka a Mapulu. Na liu sa nia na pinangimatayan nami.” ¹⁶Daka nia pidtalun nu Samuil kanu Saul na “Telen ka san! Pakikineg ka i pidtalun nu Kadenan a Mapulu a nia sa laki kagina magabi.” Na nia nin inisumpat na “Edtalu ka.” ¹⁷Na pidtalun den

1 Samuil 15

mambu nu Samuil i “Apia manaut a benal i kapegkailay nengka paganay kanu ginawa nengka na pinamili ka bun nu Kadenan a Mapulu a mabaluy a datu nu manga taw a Israil. ¹⁸Na sinugu ka nin sa kaimatay nengka kanu langun nu baladusa a entu a manga taw a Amalik sa bunun nengka silan taman sa maibped silan matay. ¹⁹Ugaid'a ngintu ka da nengka paginuguti su inisugu nu Kadenan? Ngintu ka pinaginagkay nengka su kaaden nilan? Ngintu ka pinggula nengka i dikena a nia mapia kanu adapan nu Kadenan a Mapulu?”

²⁰Na nia inisumpat'u Saul kanu Samuil na “Ininggulalan ku man su inisugu nu Kadenan a Mapulu sa laki. Na sinigkem ku si Agag a datu nu manga taw a Amalik enggu inibped ku mimatay su manga taw nin.

²¹Ugaid'a inisama nu manga taw ku su manga mapia sa langun kanu manga bili-bili enggu su manga sapi a tangga den a 'bpagimatayan. Na pinananggit'ilan su entu lu sa dalepa a Gilgal ka enggu makagkurban kanu Kadenan nengka a Mapulu.”

²²Ugaid'a nia inisumpat'u Samuil na “Nia nengka kataw ka nia makasuat kanu Kadenan na su kurban a pedtutungen langun enggu su ped pan a manga kurban? Nia man makasuat kanu Kadenan a Mapulu na su kapakikineg enggu kapaginugut kumin kanu kapegkurban kanu manga kasebudan na bili-bili. ²³Na su kasungkang kanu Kadenan a Mapulu na mana bun kawag'u kabpangalintaw enggu su kategas'a ulu na mana bun kawag'u kapedsimba sa balahala. Na kagina ka sinungkang'engka su kadtalu nu Kadenan na iawa ka nin den kanu kadatu nengka.”

²⁴Na nia pidtalu nu Saul kanu Samuil na “Mindusa aku kagina sinungkang ku su Kadenan a Mapulu enggu su kadtalu nengka kagina nagilekan aku kanu manga taw, tembu pinakikineg ku silan. ²⁵Na

1 Samuil 15

'bpangenin ku sa leka i ampun aku nengka kanu kinandusa ku enggu unuti aku lu kanu pegkurbanan ka enggu aku makasimba kanu Kadenan a Mapulu.” ²⁶ Ugaid'a nia inisumpat'u Samuil kanu Saul na “Di ku seka unutan kagina sinungkang'engka su Kadenan a Mapulu. Iniawa ka nin den kanu kadatu nengka.”

²⁷ Na guna su pengganat den su Samuil na sinegedan nu Saul su sanggayad'u lambung'in taman sa nakisi. ²⁸ Na nia pidtalun nu Samuil sa lekanin na “Iganat saguna na iniawa den nu Kadenan a Mapulu su kadatu nengka kanu manga taw a Israil ka inenggay nin den i entu kanu taw a pagidsan nengka bun a minuna pan sa leka i kapia nin. ²⁹ Ka su Kadenan a iganat sa ganatan taman sa taman a Kadenan nu manga taw a Israil na di man mapadapat kagina dikena sekanin manusia a pedsalin-salin i kabpagitung'in.” ³⁰ Na nia pidtalun nu Saul na “Mindusa aku man. Ugaid'a 'bpangenin ku sa leka i enggi aku sa kabadtugan kanu adapan nu 'gkangasaligan ku taman kanu langun nu manga taw a Israil sia kanu kaunut'engka sa laki sa kanu kasimba kanu Kadenan nengka a Mapulu.” ³¹ Na minunut mambu su Samuil kanu Saul. Daka sinemimba den su Saul kanu Kadenan a Mapulu.

Su Kinaimatay kani Agag

³² Na guna su maitu na nia pidtalun nu Samuil na “Anggit'u sia sa laki si Agag a datu nu manga taw a Amalik.” Na linemu mambu si Agag kanu Samuil a dala demun geda-geda nin ka nia 'gkadthalu na ginawa nin na “Sabén-sabénal a nalipus aku kanu nanget a kapatay.” ³³ Ugaid'a nia pidtalun nu Samuil na “U panun i kinadala nu manga wata kanu manga

1 Samuil 15–16

ina nilan sabap kanu kinapangimatay nengka lun na saguna na su ina nengka menem i kadalanan na wata.” Daka pinanimbas'in si Agag taman sa nakabpipitas i lawas'in kanu adapan nu Kadenan a Mapulu lu sa dalepa a Gilgal.

³⁴Na guna maipus su entu na mimbalingan su Samuil lu sa dalepa a Rama enggu su Saul menem na minuli den kanu walay nin lu sa Gibia.

³⁵Na iganat sa entu na dala den pailay su Samuil kanu Saul taman kanu kinapatay nu Samuil. Ugaid'a naliduan nin sa ginawa su Saul. Na nakadsendit man su Kadenan a Mapulu kanu kinabaluy nin kanu Saul sa datu nu manga taw a Israil.

Su Kinapamili kanu Daud a Mabaluy a Datu

16¹Na nia pidtalu nu Kadenan a Mapulu kanu Samuil na “Endaw taman i kapegkalidu na ginawa nengka kani Saul? Iniawa ku den man sekanin sa kadatu kanu manga taw a Israil. Na saguna na tagui ka sa lana su sidung a 'bpanaguan nengka sa lana, ka lu ka kani Yisi a taw sa Bitlihim ka pinamili ku su sakataw kanu manga wata nin a mama sa makandatu.” ²Na nia inisumpat'u Samuil na “Panun i kalu ku? Ka amaika katawan ni Saul su entu na imatayan aku nin.” Na nia inisumpat'u Kadenan a Mapulu sa lekanin na “Kua ka sa manguda a sapi a babay ka lu ka sa Bitlihim ka nia ka edtalu kanu manga taw lu na linemu ka, ka enggu ka makagkurban kanu Kadenan a Mapulu. ³Na enggat ka si Yisi kanu kagkurban nengka enggu ipamandu ku sa leka u ngin i dait a enggulan nengka amaika makatutulu ku den sa leka su wata nin a pembaluyn ku a datu. Na bubusi ka su ulu nin sa lana.”

1 Samuil 16

⁴Na pinggula den mambu nu Samuil su inisugu sa lekanin nu Kadenan a Mapulu. Na nia nin kinauma lu sa Bitlihim na inalaw sekanin nu 'gkangaunutan nu siudad a sangat a 'gkangagilekan taman sa nia nilan nakaidsa sa lekanin na “Ngintu, kalilintad i tangga na kinasia nengka?”

⁵Na nia inisumpat'u Samuil sa kanilan na “Uway, kalilintad. Sinemia aku ka pegkurban aku kanu Kadenan a Mapulu. Na limpiu nu su badan nu ka enggu kanu masuti ka unut kanu sa laki kanu kagkurban ku.” Na maitu bun ba i inipanggula nin kani Yisi enggu kanu manga wata nin a mama ka pinaunut'in bun kanu kinagkurban nin.

⁶Na guna makauma si Yisi enggu su manga wata nin a mama na nagkenu nu Samuil su wata ni Yisi a si Iliab. Na nia natagu sa ginawa nin na “Sekanin den su pinamili nu Kadenan a Mapulu a makandatu.”

⁷Ugaid'a nia pidtalun nu Kadenan kanu Samuil na “Di ka 'bpagilaya i kapia na tindeg'in enggu kapia na kanggulawas'in kagina dikena sekanin su pinamili ku. Ka dikena ku nia 'bpagilayn su buntal'u taw a mana su kabpagilay nu manusia ka nia ku man 'bpagilayn na su dalem'u pamusungan nu taw.”

⁸Na guna su maitu na tinawag menem'i Yisi su wata nin a si Abinadab ka iniadap'in kanu Samuil, ugaid'a nia pidtalun nu Samuil kani Yisi na “Dikena bun sekanin su pinamili nu Kadenan a Mapulu.” ⁹Daka tinawag'in menem su wata nin a si Sama ka iniadap'in kanu Samuil. Na nia menem pidtalun nu Samuil na “Dikena bun sekanin su pinamili nu Kadenan a Mapulu,” ¹⁰taman sa naibped'in man mapaadap kanu Samuil su pitu kataw a wata nin a mama. Ugaid'a dala lu kanilan su pinamili nu Kadenan a Mapulu. ¹¹Na nia inidsa nu Samuil kani Yisi na “Ngintu, nia den ba langun i wata nengka?” Na nia inisumpat'i Yisi na “Aden

1 Samuil 16

pamun sakataw a ali sa langun a pedtuganul sa bili-bili.” Na nia pidtalu nu Samuil na “Ipalapit'engka sekanin ka di tanu makaludsu keman kanu kanduli a nia taman sa di sekanin makauma.”

¹² Daka inipalapit den ni Yisi su Daud. Na mapia i kinanggulawas'in, mapia i kinadtaga na beneng'in enggu mapia i kinanggumata nin. Na nia pidtalu nu Kadenan a Mapulu kanu Samuil na “Bubusi ka sa lana su ulu nin kagina sekanin su pinamili ku.” ¹³ Daka binubusan den mambu nu Samuil su ulu nu Daud sa lana sia kanu adapan nu manga suled'in. Na iganat kanu entu ba na linemangkap den kanu Daud su Ruh nu Kadenan a Mapulu. Na daka mimbalingan den mambu su Samuil lu sa dalepa a Rama.

Su Kapegkutiapi nu Daud

¹⁴ Na saleta mambu na su Saul na inawan den nu Ruh nu Kadenan a Mapulu. Ugaid'a pinaasukan nin sekanin sa saitan a mapakapasang sa lekanin. ¹⁵ Daka nia pidtalu nu 'gkangasaligan nu Saul na “Ilay ka, su saitan a pinaasuk'u Kadenan sa leka na papegkapasangan ka nin. ¹⁶ Na amaika miug ka na pangilayan nami seka sa mategel i kagkutiapi nin ka uman ka pakapasangan nu entu na 'gkutiapien ka nin ka enggu 'gkapia i manggiginawa nengka.” ¹⁷ Na nia pidtalu nu Saul kanu 'gkangasaligan nin na “Uway, pangilayi aku nu sa mategel i kagkutiapi nin ka pasia nu sa laki.” ¹⁸ Daka nia inisumpat'u manguda a panunugun nin na “Aden katawan ku a mategel i kagkutiapi nin a wata ni Yisi a taw sa Bitlihim. Na liu pan sa entu na mawalaw i kambunua nin, mapia i tindeg'in, mapia bun i kambibitjala nin enggu pedtapiden sekanin nu Kadenan a Mapulu.”

1 Samuil 16–17

¹⁹Na guna su maitu na napapait sa katigan su Saul lu kani Yisi sa “Pasia ka su wata nengka a patutuganul sa bili-bili a si Daud.” ²⁰Daka kinemua si Yisi sa kimar a linulanan sa pan, enggu kinemua bun sa ig'a ubas a inibetad kanu taguan a upis'a binatang enggu kinemua bun sa manguda a kambing ka pinaganat'in su Daud 'bpawang kanu Saul. ²¹Na guna makauma su Daud lu kanu Saul na linudsuan nin den enggalebek su galebekan nin. Na sangat a nasuatan sekanin nu Saul taman sa binaluy nin a makadtatanggit kanu matalem'in. ²²Na guna su maitu na napapait menem su Saul sa katigan kani Yisi sa “Padtangen ka demun sia sa laki su Daud ka sangat a 'gkasuatan ku sekanin.” ²³Na uman sekanin papegkapasangan nu saitan a pinaasuk'u Kadenan sa lekanin na pegkutiapi su Daud taman sa pegkapia i manggiginawa nin enggu 'bpagawan sekanin nu entu.

Su Kinambunua ni Gulayat enggu Daud

17 ¹Na su manga taw a Pilistin na linimud'ilan su manga sundalu nilan ka nagadil silan sa kapembunua kanu dalepa a Suku a sakup'u Yahuda. Na lu silan migkampu sa kanu dalepa a Ipisdamim a pageletan nu dalepa a Suku enggu Asika. ²Na su Saul menem enggu su manga sundalu nin a taw a Israil na lu silan migkampu kanu pageletan nu bakulud'u dalepa a Ila. Na migkuyug-kuyug silan sa kanu kapembunua nilan kanu manga taw a Pilistin. ³Na saleta mambu na su manga taw a Pilistin na lu kanu sabala a bakulud enggu su manga taw menem a Israil na lu menem kanu sabala a bakulud. Nabpageletan silan na kadatalan.

1 Samuil 17

⁴Na lu kanu kampu nu manga taw a Pilistin na aden linemiu a mama a badtug sa kambunua nin a nia nin ngala na Gulayat. Na ebpun sekanin kanu dalepa a Gat enggu nia nin kalambeg na manga sapulu takap. ⁵Na aden kelung'u ulu nin a galang enggu aden bun kelung'u laleb'in a galang bun a nia nin kaugat na manga nempulu kakilu. ⁶Na su kelung'u lisen nin enggu su gelat a nakatagkip kanu waga nin na galang bun. ⁷Na su sungan nu dilek'in na masela enggu su galangan nin na putaw a nia nin kaugat na manga pitu kakilu. Na nia 'bpangunanan sa lekanin na su 'bpananggit kanu kelung'in. ⁸Na ibpananawag'in kanu manga sundalu a taw a Israil a migkuyug-kuyug i “Dikena ba sinemupeg kanu sia asal'a makambunua? Saki na taw a Pilistin, na sekanu menem na manga panunugun nu Saul, na pamili kanu san sa mama a magkuntela ku. ⁹Na amaika katabanan aku nin taman sa matay aku nin na mabaluy kami nu a manga ulipen, ugaid'a amaika sekanin menem i katabanan ku taman sa matay ku sekanin na sekanu menem i mapangungulipen nami.” ¹⁰Na nia nin pan pidtalun na “Sekanu san langun a manga sundalu nu Israil a migkuyug-kuyug na pamili kanu sa makaatu sa laki ka enggu kami makambunua.” ¹¹Na guna makineg'u Saul apeg'u manga sundalu nu manga taw a Israil su entu a katigan ni Gulayat na nalubayan i manggiginawa nilan enggu sangat a nagilekan silan.

¹²Na nia ama nu Daud na si Yisi a ebpun kanu tupu nu Iprat a taw sa Bitlihim kanu kasakupan nu dalepa a Yahuda, na aden walu kataw a wata nin a manga mama. Na kanu timpu nu kapendatu nu Saul na matua den gaid si Yisi. ¹³Na telu kataw kanu manga wata nin a mama na minamung embunua kanu Saul. Na nia ngala nu kaka sa langun na si Iliab, su ikadua menem na si Abinadab enggu su ikatelu menem na si Sama. ¹⁴Na su

1 Samuil 17

Daud i ali nilan sa langun. Na su telu kataw a entu a kaka nu Daud na minunut kanu Saul ¹⁵ ugaid'a su Daud na 'bpagaluyan bu sekanin lu kanu Saul kagina papegkanen nin pan su manga bili-bili nu ama nin lu sa Bitlihim.

¹⁶ Na uman-uman gay kanu mapita enggu malulem kanu dalem'u patpulu gay na 'bpagenggaten bu pembunua ni Gulayat su manga taw a Israil.

¹⁷ Na aden isa a gay a inimbitiala ni Yisi su wata nin a su Daud ka sinugu nin lu sa kampu sa nia nin lun pidtalun na “Pamagayas ka ka isigkil'engka pan kanu manga kaka nengka i tenga a nia sa saku a inilutu a bantad enggu sawati a pan. ¹⁸ Na pananggiti ka bun su mapulu nu manga sundalu kanu sawati a nia a pinadtegas a gatas enggu pamalisa ka bun u ngin den i 'gkambebetad'u manga kaka nengka lu. Na kanu kambalingan nengka sia na pananggit ka sa amadan sa mapia bun silan.”

¹⁹ Na saleta mambu na su Saul enggu su manga kaka nu Daud apeg'u ped pan a manga sundalu nin na lu silan kanu pageletan nu bakulud'u Ila ka pembunua silan kanu manga taw a Pilistin.

²⁰ Na kanu temundug a gay na mibpanay mambu gemedam su Daud ka inipatuganul'in su manga bili-bili nin enggu kinua nin su manga inisugu lun a pananggiten nin ka ginemanat sekanin a mana bun su inisugu nu ama nin lun. Na guna sekanin makauma lu kanu kampu nu manga taw a Israil na nia nin nauman na su manga sundalu na 'bpamelalis kanu kapedsupeg'ilan kanu pembunuan. ²¹ Na da matana-tana na su manga taw a Israil enggu su manga Pilistin na nakadsupegaya den a adil den silan sa kapembunua. ²² Saleta mambu na su Daud na initabun nin su manga it'in lu kanu pedtuganul sa manga igagama ka linemu kanu manga kaka nin ka

1 Samuil 17

inidsa nin kanilan u ngin den i betad'ilan. ²³ Na gagalu nu kapembitiala nin kanilan na linemiu kanu kampu nu manga taw a Pilistin su mama a badtug sa kambunua a bedtuan sa Gulayat a ebpun kanu dalepa a Gat. Na mana bun su katatapan a penggulan nin na pinangenggat'in menem su manga taw a Israil sa kambunua. Daka nakineg'u Daud su entu. ²⁴ Na guna mailay nu langun nu manga taw a Israil si Gulayat na sangat a nangagilekan silan taman sa namakadtatalaguy silan. ²⁵ Na nia nilan 'gkangadtalu na “Nan den menem su mama a papegkaya sa lekitanu sa kabpangenggat'in sa kapembunua. Na nia katigan nu datu na apia entain i makapatay kanu nan a mama na enggan nin sa kakawasan enggu mapangaluma nin pan su puteli a wata nu datu taman sa su sakambinabatan nin na di den makabayad sa buwis.”

²⁶ Na inidsa nu Daud kanu manga sundalu a pedtindeg kanu ubay nin i “Entain i mama a nan a dikena 'bpaginugut kanu Kadenan a 'bpangenggat kanu manga sundalu nu tidtu a Kadenan? Ngin i inggay kanu taw a makapatay kanu mama a nan ka enggu pakatelen den sa kabpangenggat'in kanu manga taw a Israil?” ²⁷ Na pidtalun nilan lun u ngin i inggay kanu taw a makapatay kanu nan a mama.

²⁸ Daka guna makineg'u kaka nu Daud a si Iliab i inimbitiala nu Daud su manga sundalu na nalipungetan nin sekanin sa nia nin pidtalun na “Nginan ka nakasia ka? Endaw nengka initabun su pila timan bu a entu a ipapedtuganul sa leka a bili-bili lu kanu tawan-tawan a dalepa? Katawan ku i pedsandag ka bu sa kinasia nengka a nan ka dikena mapia i kahanda nengka ka sinemia ka bu asal'a pakailay ka sa kapembunua.” ²⁹ Na nia inisumpat'u Daud na “Ngin besen i pinggula ku? Minidsa aku bu man.”

1 Samuil 17

³⁰ Daka tinagak'in si Iliab, ka linemu menem kanu ped a sundalu ka inidsa nin pamun su pantag kanu entu ugaid'a maitu bun ba i nakineg'in a sawal.

³¹ Na guna makauma kanu pakinegan nu Saul su manga pidtalun nu Daud na inipatawag'in sekanin. ³² Na nia pidtalun nu Daud kanu Saul na “Di tanu pagkalubayn i manggiginawa tanu sabap bu kanu mama a nan. Ka saki den a panunugun nengka i matu lun.” ³³ Na nia pidtalun nu Saul kanu Daud na “Di ka makaatu sa lekanin, kagina wata ka pamun, sekanin na iganat sa manguda pan na pabubunua den.” ³⁴ Na nia inisumpat'u Daud kanu Saul na “Su panunugun nengka a nia na nauget den pedtuganul kanu bili-bili nu ama nin. Na amaika aden alimaw atawa ka masela a asu^t a pedtangag sa kanilan ³⁵ na 'bpaneleden ku silan ka 'bpametayn ku entu pan ka 'bpagagawn ku pegkua su initangag'ilan. Na amaika 'bpagatu pamun na pegkakangan ku su baka nin enggu ipedtapes ku taman sa matay. ³⁶ Nakapatay aku den sa alimaw enggu mana masela a asu. Na maitu bun ba i pakaidan ku kanu mama a nan a dikena 'bpaginugut kanu Kadenan. Kagina enduken ka 'bpangenggaten nin sa kambunua su manga sundalu nu tidtu a Kadenan?” ³⁷ Na pidtalun pan nu Daud i “Su Kadenan a Mapulu a linemipuas sa laki kanu alimaw enggu kanu masela a asu i lemipuas bun sa laki kanu mama a nan.” Na nia inisumpat'u Saul sa lekanin na “Amaika maitu na ganat ka den ka nia ta pangenin-ngenin na tapiden ka nu Kadenan a Mapulu.”

³⁸ Daka inipaselub'u Saul kanu Daud su manga igagama nin kanu kapembunua. Inipaselub'in sa lekanin su kelung'u ulu nin a galang enggu inipaselub'in bun su kelung'u laleb'in. ³⁹ Entu pan ka initagkip'u Daud su

^t 17:34 Su **masela a asu** sia na bedtuan sa *bear* sa basa a English atawa ka oso sa basa a Tagalog.

1 Samuil 17

sundang'u Saul sia kanu kasadan nin ka tinekawan nin semangkad ugaid'a di sekanin pakasangkad kagina da nin i entu kalayami. Daka nia pidtalu nu Daud kanu Saul na “Di aku embunua sa maya i ipanelub ku ka dikena ku i nia 'gkalayaman.” Na daka pinameluwas'u Daud su entu ⁴⁰ka nia nin pinundut na su tungked'in enggu kinemua sekanin sa lima timan a matilak a watu lu kanu manaut a lawas'a ig ka inibetad'in kanu upis'u binatang a 'bpametadan nin. Na nia nin pidtapik kanu kinasupeg'in kani Gulayat na su bitik'in.

⁴¹Na sinemupeg si Gulayat kanu Daud a 'bpangunanan sa lekanin su 'bpananggit kanu kelung'in. ⁴²Na guna nin mailay i manguda pamun su Daud, mapia i kinanggulawas'in enggu dikena nabulugan i buntal'in na pinagumpak'in ⁴³sa nia nin lun pidtalu na “Nginan nia nengka kapegkailay sa laki na asu ka nia nengka pinananggit na tungked?” Daka inidsinta nin sia kanu manga pegkakadenanen nin su Daud. ⁴⁴Na nia pan pidtalu ni Gulayat kanu Daud na “Ubay ka sia, ka ipakan ku seka kanu manga papanuk enggu kanu manga talaw a binatang.”

⁴⁵Ugaid'a nia inisumpat'u Daud na “Ipembunua aku nengka sa nia nengka matalem na sundang, dilek enggu gelat ugaid'a saki na atuan ku seka kanu ingala nu Kadenan a Mapulu a Barakat sa Langun a papegkayan nengka a Kadenan nu manga sundalu nu manga taw a Israil. ⁴⁶Na kanu nia bun ba a gay na ipalad ka den sa laki nu Kadenan a Mapulu. Imatayan ku seka enggu putan ku i ulu nengka taman sa su manga bangkay nu manga ped'engka a taw a Pilistin na ipakan ku kanu manga papanuk enggu kanu manga talaw a binatang. Na amaika maitu na katuntayan nu langun nu taw sa dunia su tidtu a Kadenan nu manga taw a Israil. ⁴⁷Na katuntayan bun nu langun nu manga taw sia a nangalimud i

1 Samuil 17

magaga man nu Kadenan a Mapulu lemipuas su manga taw nin apia dala matalem'in a sundang atawa ka dilek. Kagina su Kadenan man a Mapulu i ipembunua nu enggu ipataban kanu nin man langun sa lekami.”

⁴⁸Na guna su 'bpagangayan den ni Gulayat su Daud na sinumbak sekanin mamagayas'u Daud ⁴⁹a minabat sa watu ka binitik'in. Na nasugat su bias'i Gulayat taman sa napesa. Daka nakadudsung kanu kinaudtang'in. ⁵⁰Na tinabanan nu Daud si Gulayat sa nia nin bu inusal na bitik enggu minatay nin si Gulayat a dala nausal'in a sundang. ⁵¹Na guna su maitu na inubay nu Daud mamagayas si Gulayat ka binindas'in su sundang'i Gulayat ka pinutukan nin sa ulu. Na guna mailay nu manga taw a Pilistin i minatay den su badtug i kambunua nin na nakapalalaguy silan.

⁵²Na namelalis su manga sundalu nu manga taw a Israil enggu manga taw a Yahuda. Daka pinaneled'ilan su manga taw a Pilistin 'bpawang sa dalepa a Gat enggu taman kanu bengawan nu dalepa a Ikrun. Na namakadtagayak su manga bangkay nu manga taw a Pilistin iganat kanu lalan nu dalepa a Saaraim taman kanu dalepa a Gat enggu Ikrun. ⁵³Na ulian nu kinapaneled'ilan kanu manga taw a Pilistin na mimbalingan silan. Na pinangua nilan su langun nu nangatabun nu manga taw a Pilistin kanu kampu nilan. ⁵⁴Na inanggit'u Daud su ulu ni Gulayat lu sa Awrusalim. Ugaid'a su matalem'i Gulayat na lu nin init kanu balung-balung'in.

⁵⁵Na kanu kinasupeg a entu nu Daud kani Gulayat asal'a makambunua nin na nailay sekanin nu Saul na inidsan nin si Abnir a mapulu nu manga sundalu nin sa “Entain i ama nu manguda a nan?” Na nia inisumpat'i Abnir na “Datu, saben-sabenal a di ku katawan.” ⁵⁶Daka nia pidtalun nu Saul na “Ipangingidsa nengka u entain i ama nin.”

1 Samuil 17–18

⁵⁷Na kanu kinambalingan nu Daud lu kanu kampu ulian nu kinaimatay nin kani Gulayat na iniadap'i Abnir kanu Saul su Daud a pembimbingen nin pamun su ulu ni Gulayat. ⁵⁸Daka inidsan sekanin nu Saul sa “Entain i ama nengka?” Na nia inisumpat'u Daud na “Saki su wata nu panunugun nengka a si Yisi a taw sa Bitlihim.”

Su Kinabpakat'i Jonatan enggu su Daud

18 ¹Na guna makapasad embitalia su Daud enggu su Saul na nasuatan a benal sekanin ni Jonatan taman sa nakabpakat a benal silan. Na inikalimu a benal'i Jonatan su Daud sa mana bun kanu ginawa nin. ²Na iganat sa entu ba na lu den pinagkakaleben nu Saul su Daud ka dala nin den paulia lu kanu ama nin. ³Na kagina ka inikalimu a benal'i Jonatan su Daud sa mana bun kanu ginawa nin na minumbal silan sa kapasadan. ⁴Daka linuwas'i Jonatan su lambung'in ka inenggay nin kanu Daud. Inenggay nin bun su balegkas'in sa kapembunua, su sundang'in, su busug'in enggu su sabitan nin.

⁵Na saleta mambu na su langun nu ipapenggalebek'u Saul kanu Daud na pembantas. Tembu binaluy sekanin nu Saul a mapulu sa langun nu manga sundalu nin. Na nasuatan su entu nu manga sundalu nin taman kanu 'gkangasaligan nu Saul.

Su Kinapangalikud'u Saul kanu Daud

⁶Na guna su 'bpaguli silan ebpun kanu kinaimatay nu Daud kanu taw a entu a Pilistin a si Gulayat na inalaw nu manga babay a ebpun kanu

1 Samuil 18

langun nu 'gkasakupan nu Israil su Datu Saul. Na pidsakaw-sakaw nilan sekanin sa ukit a kinadsasagayan nilan enggu kinadsesengal'ilan a aden manga tambul'in enggu kutiapi. ⁷Na nia nilan ipedsengal-sengal kanu entu a sangat a 'gkangagalaw silan na “Ngibu-ngibuan i minatay ni Saul enggu puluan ngibu i minatay ni Daud.” ⁸Na guna makineg'u Saul su pedsengalen nilan a entu na sangat a nalipunget sekanin sa nia nin nadtalun kanu ginawa nin na “Nia nilan pedtalun na puluan ngibu i minatay ni Daud na laki kun na ngibu-ngibuan bu. Nia bu sama na sekanin den i kilalan nilan a datu.” ⁹Na iganat kanu entu ba a gay na pedsipatan den nu Saul su Daud.

¹⁰Na kanu tinemundug a gay na pinaasuk menem'u Kadenan kanu Saul su saitan a papegkapasang sa lekanin. Na sabap sa entu na pakailing sekanin sa buneg lu kanu walay nin. Saleta mambu na su Daud na pegkukutiapi a mana bun su katatapan a penggulan nin kanu uman-uman gay enggu su Saul menem na pegkapetan nin su dilek'in. ¹¹Daka tinumbuk'in su Daud kanu dilek'in ka nia nin kahanda na makatapi kanu lending ugaid'a dala masugat su Daud ka nasipatan nin. Na nakadua i entu nanggula.

¹²Na ipegkagilek den nu Saul su Daud kagina pedtapiden nu Kadenan a Mapulu su Daud ugaid'a sekanin na di den pedtapiden nu Kadenan a Mapulu. ¹³Tembu initangka nin su Daud ka inumbal'in a 'gkaunutan nu manga sangibu a sundalu. Na pinangunanan mambu nu Daud su entu a manga sundalu. ¹⁴Na pembantas su langun nu penggulan nu Daud kagina pedtapiden sekanin nu Kadenan a Mapulu. ¹⁵Na guna menem mailay nu Saul i sangat a pembantas su Daud na makin naisegan su kapegkagilek'in lun. ¹⁶Ugaid'a su manga taw a Israil enggu su manga taw a Yahuda a

1 Samuil 18

ebpun bun kanu tupu nu Israil na sangat a 'gkasuatan nilan su Daud kagina 'bpangunanan nin silan sa kapembunua.

Su Kinagkaluma nu Daud kani Mikal

¹⁷Na guna su maitu na nia pidtalun nu Saul kanu Daud na “Amaika ipaamad'engka sa laki i mategel i kambunua nengka kanu manga kuntela nu Kadenan a Mapulu na ipagkaluma ku sa leka su kaka sa langun a wata ku a si Mirab.” Na nia 'gkatagu sa ginawa nu Saul sa entu na “Kanu maya ba a ukit na dikena den saki i makapatay lun ka su manga taw den a Pilistin.” ¹⁸Na nia inisumpat'u Daud kanu Saul na “Entain aku enggu su nabpunan ku a pamilia a taw a Israil a mapakay a makapamanugang kanu datu?” ¹⁹Ugaid'a apia ka maitu na guna mauma su gay a kapangaluma nu Daud kani Mirab, na inipagkaluma nu Saul si Mirab kani Adril a taw sa Mihula.

²⁰Saleta mambu na su sakataw a wata a babay nu Saul a si Mikal na 'gkalinian nin su Daud, na guna katawi nu Saul su entu na napia i ginawa nin. ²¹Na nia natagu sa ginawa nin na “Ipagkaluma ku kanu Daud si Mikal ka enggu mabaluy sekanin a makaepan ku sa lekanin. Na amaika maitu na matay nu manga taw a Pilistin su Daud.” Guna su maitu na pidtalun nu Saul kanu Daud i “Mapakay pamun a makapamanugang ka sa laki.” ²²Na inipasugu pamun nu Saul kanu 'gkangasaligan nin sa idtalipulu nilan imbitiala su Daud sa nia nin lun edtalun na “'Gkasuatan ka nu datu apeg'u 'gkangasaligan nin tembu saguna na mapakay ka den a makapamanugang kanu datu.”

1 Samuil 18

²³ Daka inisampay nilan den mambu su entu kanu Daud. Na nia mambu inisumpat'u Daud sa kanilan na “Nia nu kataw ka malemu i kapamanugang kanu datu? Miskinan aku bu enggu dikena aku badtug.”

²⁴ Daka inisampay menem'u 'gkangasaligan kanu Saul su kadtalu a entu nu Daud. ²⁵ Daka nia pidtalu nu Saul sa kanilan na “Edtalu nu kanu Daud i nia ku bu 'bpangenin sa lekanin a sunggudan kanu wata ku na mimatay sa magatus a taw a Pilistin ka kuan su pundu nu upis'u sangulan nilan. Na kanu maitu ba a ukit na makasuli nin su datu kanu manga kuntela nin.” Nia kahanda nu Saul sa entu na asal'a kaimatayan nu manga taw a Pilistin su Daud. ²⁶ Na guna madtalu nu 'gkangasaligan nu Saul su entu kanu Daud na sangat a nasuatan nin su entu kagina pegkiugan nin a benal a makapamanugang kanu datu. Na unan pan nu kapupus'u kutika a inenggay kanu Daud na pinggula nin den su entu ²⁷ ka linusudan nin den a kaped'in su manga taw nin su manga taw a Pilistin. Na nia kadakel'u minatay nilan na dua gatus kataw. Na pinangua nin su pundu nu upis'u sangulan nu manga taw a entu a minatay nilan ka inanggit'in kanu datu. Na guna su maitu na inipagkaluma den mambu nu Saul si Mikal kanu Daud.

²⁸ Ugaid'a guna mapagitung'u Saul i su Daud na pedtapiden nu Kadenan a Mapulu enggu si Mikal menem na 'gkalinian nin a benal su Daud ²⁹ na makin nalunsanan su kinagilek'u Saul. Na iganat kanu entu ba na pegkuntelan nin den su Daud.

³⁰ Na saleta mambu na su 'gkangaunutan nu manga taw a Pilistin na 'bpamelusudan nilan bun su manga taw a Israil. Na uman silan 'bpelusud na 'gkailay su kategel'u Daud sa kambunua kumin kanu ped a

1 Samuil 19

'gkangaunutan nu manga sundalu nu Saul. Tembu su Daud na sangat a nabadtug sekanin.

Su Kabpagimatay nu Saul kanu Daud

19¹ Na pidtalun nu Saul kanu wata nin a si Jonatan enggu kanu langun nu 'gkasaligan nin i imatayan nilan su Daud. Ugaid'a sangat a 'gkasuatan ni Jonatan su Daud. ² Tembu pidtalun ni Jonatan sa lekanin i “Pangingat ka, ka pegkiugan ka 'bpagimatay nu ama ku a si Saul. Na namag sa mapita na pangilay ka sa kapagenan nengka enggu lu ka demun ba ³ ka edtapiken ku su ama ku lu sa ubay nu 'bpagenan nengka ka imbitiala ku sekanin makapantag sa leka. Na edtalun ku sa leka u ngin i nambitiala nami.”

⁴ Na kanu temundug a gay na inimbitiala den ni Jonatan su ama nin makapantag kanu kapianan nu Daud sa nia nin pidtalun na “Ama, di ka papegkasakiti si Daud a panunugun nengka kagina da pinggula nin sa leka a mawag. Nia pan mula na madakel i kapianan a pinggula nin sa leka, ⁵ inidkawakal'in i ginawa nin kanu kinaimatay nin kanu taw a Pilistin a si Gulayat taman sa tinabangan nu Kadenan a Mapulu su manga taw a Israil sa kinapanaban nilan. Na nailay nengka i entu enggu nakapia i entu kanu ginawa nengka. Na ngintu ka enggulan nengka sa mawag su taw a dala pinggula nin sa leka a mawag enggu 'bpagimatayan nengka sekanin sa dala sabap'in?”

⁶ Na pinakikineg mambu nu Saul su entu a kadtalu ni Jonatan enggu midsapa sekanin kanu Kadenan a Mapulu sa di nin den imatayan su Daud. ⁷ Na daka pibpawangan ni Jonatan su Daud ka pinanudtul'in sa

1 Samuil 19

lekanin su langun nu entu. Na guna su maitu na iniadap'in menem su Daud kanu Saul taman sa mimbalingan su Daud kanu galebek'in a mana bun su katatapan a galebekan nin.

Su Kinatabang'i Mikal kanu Daud

⁸Na mimbunua menem su manga taw a Pilistin enggu su manga taw a Israil. Na pinangunanan nu Daud su manga taw nin kanu kinambunua nilan taman sa madakel i minatay kanu manga taw a Pilistin enggu su ped kanilan na namakadtatalaguy.

⁹Aden isa a gay gagalu nu kabpagagayan nu Saul lu kanu walay nin a pegkapetan nin bun su dilek'in na pinaasukan menem sekanin nu Kadenan a Mapulu sa saitan a papegkapasang lun. Na saleta mambu na su Daud na lu bun a pegkukutiapi. ¹⁰Daka tinekawan demun temumbuk'u Saul kanu dilek'in su Daud ka ipedtapi nin kanu lending ugaid'a dala sekanin masugat ka nasipatan nin tembu lu bu nakasugat kanu lending su dilek. Na kanu entu bun ba a magabi na minawa su Daud.

¹¹Na guna su maitu na napasugu su Saul sa makapanininting kanu Daud lu kanu walay nin ka enggu nin kaimatayan kanu temundug a gay. Ugaid'a pidtalan nu kaluma nin su Daud sa “Amaika di ka mawa saguna na namag a entu na matay ka.” ¹²Daka initudtun nu kaluma nin a si Mikal kanu paliungan ka pinaawa nin. ¹³Entu pan ka kinemua si Mikal sa pegkakadenanen ka pinaiga nin lu kanu 'bpagigan ka tinangguban nin enggu binetadan nin sa bumbul'a kambing su ulu nu entu.

¹⁴Na guna makauma su manga sinugu nu Saul a pedsigkem kanu Daud na nia pidtalu ni Mikal kanilan na “Di 'gkapia i ginawa nin.”

1 Samuil 19

¹⁵ Na guna makineg'u Saul su entu, na pinambalingan nin silan ka nia nin pidtalu na “Sapat'u den apeg'u 'bpagigan nin ka anggit'u sekanin sia sa laki ka enggu ku 'gkaimatayan.” ¹⁶ Na guna su linemudep den su manga sinugu nu Saul kanu 'bpagigan nu Daud na nia lu kanu 'bpagigan na su pinaiga a pegkakadenanen a binetadan sa bumbul'a kambing i ulu nin. ¹⁷ Daka nia pidtalu nu Saul kani Mikal na “Ngintu ka pinagakalan aku nengka? Pinaawa nengka su kuntela ku.” Na nia inisumpat'i Mikal sa lekanin na “Kagina pidtalu nin sa laki i imatayan aku nin amaika di ku sekanin paawan.”

¹⁸ Na saleta mambu na su Daud na nakaawa den. Na lu sekanin mibpawang kanu Samuil kanu dalepa a Rama enggu pinanudtul'in lun su langun nu pinakaidan sa lekanin nu Saul. Na guna su maitu na linemu silan sa dalepa a Nayut ka lu ba silan migkakaleben. ¹⁹ Na aden nakadtalu kanu Saul sa “Si Daud na lu sa Nayut a sakup'u dalepa a Rama.” ²⁰ Daka sinemugu menem su Saul sa makasigkem lu kanu Daud. Na guna makauma su manga sinugu nin a entu na nia nilan nauman na su manga nabi a pebpayag kanu kadtalu nu Kadenan a nia 'bpangunanan sa kanilan na su Samuil. Ugaid'a linangkapan nu Ruh nu Kadenan su manga sinugu nu Saul tembu apeg'ilan na nakaamung mayag kanu kadtalu nu Kadenan. ²¹ Na guna makineg'u Saul i entu a nanggula na sinemugu menem sekanin sa ped, ugaid'a maitu bun ba i nanggula nilan. Daka sinemugu menem sekanin sa ped, na ikatelu den i nia a sinugu nin ugaid'a maitu bun ba i nanggula nilan, nakaamung bun silan mayag kanu kadtalu nu Kadenan. ²² Na guna su maitu na nia den linemu sa Rama na su Saul. Na guna sekanin makauma kanu masela a kalut kanu dalepa a Siku, na inidsa nin kanu manga taw lu i “Endaw matun si Samuil enggu si Daud?” Na

1 Samuil 19–20

aden sinemumpat sa “Lu silan sa Nayut kanu sakup'u dalepa a Rama.”

²³ Daka linemu su Saul sa Nayut. Na gagalu nu sia sekanin sa lalan na linangkapan sekanin nu Ruh nu Kadenan tembu taman sa kinauma nin sa dalepa a Nayut na pebpayag bu sekanin kanu kadtalu nu Kadenan. ²⁴ Na linuwas'in su balegkas'in ka minayag pamun sekanin kanu kadtalu nu Kadenan kanu adapan nu Samuil. Na kanu nagagabian enggu nalalamagan na miniga bu sekanin kanu lupa a dala balegkas'in. Na guna su maitu na nia 'gkangadtalu nu manga taw na “Ngintu, nabaluy den a nabi si Saul?”

Su Kinatabang'i Jonatan kanu Daud

20 ¹ Na minawa su Daud kanu dalepa a Nayut a sakup'u Rama ka linemu kani Jonatan. Na nia nin pidtalu kani Jonatan na “Ngin i nanggula ku atawa ka ngin i kadupangan ku kanu ama nengka? Ngintu, nasungkang ku sekanin ka pegkiugan aku nin 'bpagimatay?” ² Na nia inisumpat'i Jonatan sa lekanin na “Pakawatan ka i entu a manggula! Di ka man matay ka manaut-matiwalu a pegkahandan nu ama ku na pedtalun nin sa laki. Na amaika pegkahandan nin i kaimatay nin sa leka na edtalun nin i entu sa laki. Tembu dili manggula su entu.” ³ Ugaid'a nia pidtalu nu Daud na “Su ama nengka na katawan nin a benal i kadalem'u kabpakat ta tembu di nin edtalun sa leka su makapantag sa entu ka makalidu pan kanu ginawa nengka. Ugaid'a pedsigulun ku sa leka sia kanu adapan nu Kadenan a Mapulu i 'gkapaidusaman a benal samaya i umul ku.” ⁴ Daka nia pidtalu ni Jonatan kanu Daud na “Edtalu ka sa laki u ngin i pegkiugan nengka a enggulan ku asal'a katabangan ku seka.”

1 Samuil 20

⁵Na nia inisumpat'u Daud sa lekanin na “Dikena ba namag na kanduli nu bagu a ulan-ulan? Na sigulu a paamungen aku keman nu datu kanu entu a kanduli. Nia guna mapia na makapagena aku lu kanu 'bpangangawidan iganat saguna taman sa namisendaw. ⁶Na amaika pangilayn aku nu ama nengka na nia ka edtalu sa lekanin na ‘Pinamagayukan aku nin sa paulin ku pan sekanin lu sa Bitlihim kanu dalepa nin kagina uman lagun na pegkurban silan lu a kaped'in su langun nu sakambinabatan nilan.’ ⁷Na amaika di sekanin malipunget na nia nin maena na dala 'bpagitungen nin sa laki a mawag, ugaid'a amaika malipunget sekanin na nia nin maena na 'bpagitungan aku nin sa mawag. ⁸Na u masulut bu sa leka na enggula ka i nia a kapianan nengka sa laki a mana bun su inumbal'engka a kapasadan sa laki sia kanu adapan nu Kadenan a Mapulu. Ugaid'a amaika saben-sabenal a aden kadupangan ku na di aku nengka den 'bpananggita lu kani ama nengka ka seka den i imatay sa laki.”

⁹Na nia inisumpat'i Jonatan sa lekanin na “Pakawatan ka i entu a manggula, ka amaika katawan ku man i pegkahandan ka nu ama ku 'bpagimatay na isampay ku sa leka mamagayas.” ¹⁰Daka nia pidtalun nu Daud kani Jonatan na “Panun i kataw ku lun u 'gkalipunget su ama nengka atawa ka dili?” ¹¹Na nia inisumpat'i Jonatan sa lekanin na “Sia ka, ka lemu ta kanu 'bpangangawidan.” Daka linemu den mambu silan.

¹²Na nia pidtalun ni Jonatan kanu Daud na “Ipebpasad ku kanu Kadenan a Mapulu a Kadenan nu manga taw a Israil i namag atawa ka namisendaw sa maya bun ba a kutika na imbitiala ku su ama ku. Na amaika di ka nin den 'gkasakitan na ginawa na edtalun ku sa leka su entu. ¹³Ugaid'a amaika pegkahandan nin pamun i kaimatay nin sa leka na ibpasad ku i

1 Samuil 20

tabangan ku seka asal'a makaawa ka. Na amaika di ku tumanen su entu a pasad ku na siksian aku nu Kadenan sa mapasang. Na ipangeni-ngeni ku kanu Kadenan sa tapiden ka nin sa mana bun kanu kinatapid'in kanu ama ku. ¹⁴Na amaika bibiag aku pamun kanu timpu a kandatu nengka na ipailay nengka sa laki su senep sa atay a kapegkalimu a ebpun kanu Kadenan a Mapulu. Ugaid'a amaika menem ka minatay aku den ¹⁵na lu nengka ipailay su senep sa atay a kapegkalimu nengka kanu muliataw ku taman sa taman apia mauma pan su timpu a ibpeden den mimatay nu Kadenan a Mapulu su langun nu kuntela nengka.” ¹⁶Na guna su maitu na minumbal si Jonatan sa kapasadan kanu Daud taman sa kanu muliataw nu Daud sa nia nin pidtalu na “Amaika di kanu edtuman kanu nia a kapasadan ta na pangenin ku kanu Kadenan a Mapulu i katabanan kanu nu kuntela nu.”^u ¹⁷Na pinadsapa menem'i Jonatan su Daud sia kanu kapegkalimu nin kani Jonatan kagina inikalimu nin a benal su Daud a mana bun kanu ginawa nin.

¹⁸Daka nia nin pidtalu kanu Daud na “Namag a entu na kanduli nu bagu a ulan-ulan na mapangilay ka, ka dala ka lu kanu ayanan nengka. ¹⁹Na namisendaw na lu ka kanu 'bpangangawidan a pinagenan nengka paganay ka lu ka demun kanu taligkudan nu watu a bedtuan sa Isil. ²⁰Na nia ku kauma lu na musug aku sa makatelu kanu ligid'u watu sa mana aden pedtinduan ku. ²¹Entu pan ka semugu aku sa wata a mangilay kanu manga asad a inibusug ku, na amaika edtalun ku lun i lu bun kanu ubay nin na liu ka kagina masigulu ku sa leka sia kanu adapan nu Kadenan a Mapulu i dala manggula nengka a mawag. ²²Ugaid'a amaika nia ku

^u 20:16 Nia kasabut'u ped a alim kanu pidtalu ni Jonatan sia na “Pangenin ku kanu Kadenan a Mapulu i ipataban nin su manga kuntela nu Daud.”

1 Samuil 20

edtalun kanu wata i lu pan tampal sa unan na nia nin maena na palalaguy ka den ka papebpalalaguyn ka nu Kadenan a Mapulu. ²³ Na makapantag menem kanu pidsapan ta na nia ka tanudi na su Kadenan a Mapulu i saksi sa entu taman sa taman.”

²⁴ Daka pinggula den mambu nu Daud su entu. Na saleta mambu na nauma den su gay a kapegkanduli kanu bagu a ulan-ulan na kineman su Saul kanu entu a kanduli. ²⁵ Na lu bun sekanin minayan kanu 'bpagagayanan nin kanu ligid'u lending. Na si Jonatan menem na lu nagagayan kanu kasangulan nin enggu si Abnir menem na lu kanu ubay nin. Ugaid'a su 'bpagagayanan nu Daud na dala taw nin. ²⁶ Na dala den 'gkenua nu Saul i dala lu su Daud kagina nia nin napagitung na “Basi aden nanggula ni Daud a nakaharam sa lekanin a dili makadait kanu nia a kapegkanduli.” ²⁷ Ugaid'a kanu ikadua nin gay kanu entu ba a ulan-ulan na dala bun taw nu 'bpagagayanan nu Daud. Daka inidsa nu Saul kani Jonatan i “Ngintu ka dala makatalabuk sia su wata ni Yisi iganat pan kagay taman saguna?” ²⁸ Na nia inisumpat'i Jonatan sa lekanin na “Namagayuk sekanin sa laki sa muli pan sekanin lu sa Bitlihim ²⁹ sa nia nin pidtalun sa laki na ‘Pauli aku pan ka pegkurban su sakambinabatan nami, ka inibpaliugat'u kaka ku i makaamung aku kanu entu a kapegkurban. Na 'bpangenin ku sa leka i suguti aku sa madtagapeda ku silan.’ Na entu ba i sabapan a dala nin katalabuk sia.”

³⁰ Na sabap sa entu na nalipungetan nu Saul si Jonatan taman sa nia nin lun pidtalun na “Mategas i ulu nengka a wata! Katawan ku man i pedtampilan nengka si Daud a wata ni Yisi. Pinagkaya nengka su ginawa nengka taman kanu ina nengka kanu namba a pinggula nengka. ³¹ Na taman sa bibiag paman si Daud a wata ni Yisi na di ka makandatu. Tembu

1 Samuil 20

anggit ka sekanin sia ka enggu 'gkaimatayan.” ³²Na nia inisumpat'i Jonatan kanu ama nin na “Ngintu ka dait a imatayan sekanin? Ngin i pinggula nin a mawag?” ³³Daka tinumbuk sekanin nu ama nin sa dilek ugaid'a dala sekanin masugat. Na sabap sa entu na natawan ni Jonatan i pegkiugan a benal 'bpagimatay nu ama nin su Daud. ³⁴Na midtindeg si Jonatan a sangat a 'gkalipunget enggu dala kan sekanin kanu entu ba a gay ka migkalat a benal i ginawa nin sabap kanu dikena a entu mapia a kapapegkaid'u ama nin kanu Daud.

³⁵Na kanu mapita na linemu si Jonatan kanu 'bpangangawidan a nambititalan nilan kanu Daud enggu aden pinaunut'in a wata a mama. ³⁶Na nia nin pidtalulu kanu wata na “Palalaguy ka, ka pangilay ka su ipembusug ku a nia.” Na minusug den mambu si Jonatan enggu nalalaguy den mambu su wata. ³⁷Na guna makauma su wata kanu natanan nu asad'u busug'in na linemalis si Jonatan sa “Lu pan tampal sa unan!” ³⁸Na inilalis'in pamun edtalu i “Pamagayas ka den, da ka den 'bpagangga!” Na pinamundut den mambu nu wata su entu ka inenggay nin kani Jonatan. ³⁹Ugaid'a dala a benal sabut'u wata makapantag kanu entu a napagayunan, ka nia bu mataw sa entu na si Jonatan enggu su Daud. ⁴⁰Guna su maitu na inenggay ni Jonatan kanu wata su busug'in enggu nia nin lun pidtalulu na “Anggit ka i nia ka embalingan ka den kanu siudad.”

⁴¹Na guna makaganat su wata na linemiu su Daud kanu pinagenan nin a watu ka sinemugiud sa nakatelulu. Entu pan ka migkakepa silan taman sa nakapagulianga silan ugaid'a matanug a benal i uliang'u Daud. ⁴²Daka nia pidtalulu sa lekanin ni Jonatan na “Ganat ka den sa malilintad kagina su Kadenan a Mapulu i nakadsaksi kanu kinadsapai ta dua taman den kanu

1 Samuil 21

manga muliataw ta taman sa taman.” Na ginemanat den mambu su Daud enggu si Jonatan menem na mimbalingan den kanu siudad.

Su Kinalu nu Daud kani Ahimilik sa Dalepa a Nub

21 ¹Na linemu su Daud kanu 'bpangurban a si Ahimilik lu kanu dalepa a Nub. Na guna mailay ni Ahimilik su Daud a pakauma na kinegkel'a gilek sa nia nin lun nakaidsa na “Nginan ka dala ped'engka? Dala minunut sa leka?” ²Na nia inisumpat'u Daud sa lekanin na “Aden inisugu nu datu sa laki enggu inidsasana nin i di ku a benal edtalun kanu apia entain su tangga ku sia. Na su manga taw ku na pidtaluan ku den silan sa mamagilaya kami bu kanu isa a dalepa. ³Na aden san makan? Mapakay a kaenggan aku nengka sa lima timan bu a pan atawa ka apia ngin den i aden san?” ⁴Na nia inisumpat'i Ahimilik kanu Daud na “Dala den pan sia a mana su 'gkadsalilidan, ka nia bu aden sia na su pan a inigkurban kanu Kadenan. Na kapakayan a inggay ku i nia sa leka enggu kanu manga taw nengka amaika da silan makambalagiuma.” ⁵Na nia inisumpat'u Daud kani Ahimilik na “Saben-sabenal a di nami pendulugen su kaluma nami amaika aden lakaw nami. Apia su katatapan bu a lakaw nami na dili nami penggulan i entu ka enggu kami di 'gkabatal. Na labi den basi saguna a balapantag a benal i lakaw nami.” ⁶Daka inenggay den mambu ni Ahimilik su pan a inigkurban kanu Kadenan a Mapulu kagina da den ped a pan lu a mana su katatapan. Na su entu ba a pan na bagu pamun i kinakua nin lun kanu binetadan lun a lu kanu adapan nu Kadenan ka sinambian nin sa bagu a pan.

1 Samuil 21

⁷Na saleta mambu na kanu entu ba na su 'gkaunutan nu patutuganul kanu manga pangangayamen nu Saul a si Duig a taw a Idum na lu natabu ka nangadap sekanin kanu Kadenan a Mapulu.

⁸Na inidsa nu Daud kani Ahimilik i “Aden san sundang'engka atawa ka dilek? Kagina da aku makapananggit sa sundang atawa ka apia ngin a matalem ka nasasawan aku kanu kinasugu nu datu.” ⁹Na nia inisumpat'i Ahimilik sa lekanin na “Dala, nia bu matalem sia na su sundang'i Gulayat a taw a Pilistin a inimatayan nengka lu kanu kadatalan nu dalepa a Ila. Pinutus sa ginis a nan nakabetad kanu taligkudan nu pidsugan a balegkas'u 'bpangurban. Na amaika 'gkalinian nengka, na kua ka den a nan.” Daka nia pidtalun nu Daud sa lekanin na “Isia nengka a nan ka dala pagidsan nu nan.”

Su Kinapalalaguy nu Daud kanu Dalepa a Gat

¹⁰Na kanu entu bun ba a gay na ginemanat bun su Daud lu ka 'bpalaguyan nin bun su Saul. Na linemu sekanin kani Akis a datu nu dalepa a Gat. ¹¹Na nia pidtalun nu 'gkangasaligan nu Datu Akis sa lekanin na “Dikena ba sekanin su Daud a pendatu kanu dalepa nilan enggu binadtug pan sekanin nu manga babay kanu kapedesagayan'ilan enggu kapedsengal'ilan sa

‘Ngibu-ngibuan i minatay ni Saul enggu puluan ngibu
i minatay ni Daud’?”

¹²Na initagu sa ginawa nu Daud su manga pidtalun nilan a entu tembu nagilekan sekanin kani Datu Akis. ¹³Daka nagigiling sekanin sa buneg enggu pinangambang'in su pintuan nu bengawan nu siudad enggu

1 Samuil 21–22

pinaigis'in su yug'in. ¹⁴Na guna su maitu na nia pidtalun ni Datu Akis kanu 'gkangasaligan nin na “Ilay nu, buneg i mama a nan! Ngintu ka pidtapik'u pan sekanin sia? ¹⁵Ngintu kulang pamun besen i buneg sia kanu dalepa tanu ka pidtapik'u pan i nan sia kanu walay ku?”

Su Kinaunut'u manga Taw kanu Daud

22 ¹Na minawa su Daud kanu dalepa a Gat ka linemu kanu takub a Adulam. Na guna katawi nu manga suled'in taman kanu manga pagali nu ama nin su entu na pibpawangan nilan sekanin. ²Na minunut bun sa lekanin su manga taw a aden manga kamutuan nin, su manga taw a aden manga utang'in apeg'u manga taw a di masukul kanu manga atulan. Na nia kadakel'u manga taw a minunut lun na manga pat gatus kataw. Na su Daud i nabaluy a 'gkaunutan.

³Na ginemanat menem lu su Daud ka linemu sa dalepa a Mispa a sakup'u dalepa a Muab. Na nia nin pidtalun kanu datu nu Muab na “Bpangenin ku sa leka i suguti ka sa makanggagalu sia 'gkaleben su ama ku enggu su ina ku gagalu na di ku pan 'gkatawan su kahanda nu Kadenan sa laki.” ⁴Daka initabun nin den lu kanu datu nu Muab su manga lukes'in ka lu demun pan ba silan minggagalu 'gkaleben gagalu nu kabpamagena nu Daud.

⁵Na aden isa a gay a pidtalan nu Nabi Gad su Daud sa “Awa ka san kanu 'bpagenan nengka a nan ka lu ka kanu sakup'u kalupan nu Yahuda.” Daka minawa mambu su Daud lu ka linemu kanu damakayu nu dalepa a Hirit a sakup bun nu kalupan nu Yahuda.

Su Kinapangimatay nu Saul kanu 'Bpamangurban lu sa Nub

⁶Na nakauma sa pakinegan nu Saul i natawan den u endaw su Daud apeg'u manga taw nin. Saleta mambu na su Saul na 'bpagagayan lu kanu atag'u kayu a tamaris kanu bakulud'u dalepa a Gibia a pegkapetan nin su dilek'in enggu nakabalibet sa lekanin a 'bpamedtindeg su 'gkangasaligan nin. ⁷Daka nia pidtalun nu Saul kanu 'gkangasaligan nin a entu na “Pakikineg kanu, manga tupu nu Buniamin! Ngintu, 'bpagenggan kanu nu Daud sa manga 'bpangangawidan enggu pamumulanen a ubas? Baluyn kanu nin a 'gkangaunutan nu manga sundalu nin? ⁸Ngintu, entu ba i sabap'in i kinapamagayun nu sa kasungkang'u sa laki? Ka dala demun midtalun sa laki sa su wata ku na mibpasadai kanu wata ni Yisi. Dala aku nu demun lati sa nanam ka dala nu edtalua sa laki sa su panunugun ku a su Daud na sinekat'u wata ku sa kasungkang'in sa laki taman sa pegkiugan aku nin saguna 'bpagimatay.”

⁹Saleta mambu na si Duig a taw sa dalepa a Idum a isa kanu 'gkangasaligan nu Saul na pidtalun nin i “Kanu kinalu ku sa dalepa a Nub na nailay ku su wata ni Yisi a linemu kani Ahimilik a wata ni Ahitub. ¹⁰Na nangadap si Ahimilik kanu Kadenan a Mapulu u ngin i dait a enggulan nu Daud. Inenggan nin pan sa makan enggu inenggay nin bun sa lekanin su sundang'i Gulayat a minatay den a taw a Pilistin.”

¹¹Sabap sa entu na inipatawag'u Saul si Ahimilik apeg'u sakambinabatan nilan a 'bpamangurban kanu dalepa a Nub ¹²ka nia nin pidtalun kanilan na “Pakikineg aku nengka, wata ni Ahitub!” Daka nia mambu inisumpat'i Ahimilik na “Hu datu, 'bpakikinegen ku seka.” ¹³Na nia pidtalun nu Saul sa lekanin na “Nginan ka nagayun kanu kanu wata

1 Samuil 22

ni Yisi sa kasungkang'u sa laki? Ka inenggan nengka sekanin sa makan enggu sundang. Nangadap ka pan kanu Kadenan sabap sa lekanin. Di nengka 'gkatawan i 'bpagitungen nin i kaimatay nin sa laki?"

¹⁴ Na nia inisumpat'i Ahimilik na "Hu datu, dikena ba mamanugang sekanin sa leka enggu sekanin bun i matidtu sa langun kanu manga taw nengka? Na liu pan sa entu na sekanin bun i 'gkaunutan nu manga sundalu nengka enggu sangat a 'bpagadatan sekanin nu manga taw nengka.

¹⁵ Dikena i nan i muna-muna a kinapangadap ku kanu Kadenan sabap sa lekanin. Hu datu, 'bpangenin ku sa leka i di ka pedtempui su panunugun nengka a nia taman kanu sakambinabatan nu ama ku sabap kanu entu kagina dala a benal sabut ku amaika aden taw a pegkiug pedsungkang sa leka."

¹⁶ Na nia inisumpat'u Saul na "Natalatantu a matay ka Ahimilik taman kanu sakambinabatan nu ama nengka." ¹⁷ Daka pidtalun nu Saul kanu 'gkangasaligan nin i "Imatayi nu i 'bpamangurban a nia kanu Kadenan a Mapulu kagina nagayun silan kani Daud. Na apia katawan nilan bun i minawa si Daud na da nilan edtalua sa laki." Ugaid'a dala imatayi nu 'gkangasaligan nu datu su 'bpamangurban kanu Kadenan a Mapulu.

¹⁸ Daka nia pidtalun nu Datu Saul kani Duig a taw a Idum na "Imatayi ka su 'bpamangurban." Na pinangimatayan mambu ni Duig su 'bpamangurban a nakambalegkas pamun kanu balegkas' ilan sa kabpangurban. Na walupulu enggu lima kataw i minatay nin a 'bpangurban kanu entu ba a gay. ¹⁹ Na pinaimatayan bun nu Saul su langun nu taw a pegkaleben lu sa Nub a dalepa nu 'bpamangurban magidsan pan i babay-mama, wata enggu apia bagu pimbata taman den kanu manga sapi, kimar enggu manga bili-bili nilan.

²⁰ Ugaid'a si Abiatar a isa kanu manga wata ni Ahimilik na nakapalalaguy taman sa minunut sekanin kanu Daud. ²¹ Na pinanudtul'in sa lekanin i pinaimatayan nu Saul su 'bpamangurban kanu Kadenan a Mapulu. ²² Na nia inisumpat'u Daud kani Abiatar na “Na kanu kinailay ku man kani Duig a taw a Idum sa kanu kinalu ku kani Ahimilik na katawan ku den i manudtul sekanin kani Saul. Tembu saki i sabapan nu kinapatay nu sakambinabatan nengka. ²³ Na sia ka demun sa laki ka isa bu man i pegkiug 'bpagimatay sa lekita. Na da ka 'gkagilek ka dala man manggula nengka a mawag ka kaped aku nengka.”

Su Kinalipuas'u Daud kanu Siudad a Kilah

23 ¹ Na aden nakadtalu kanu Daud sa “Linusudan nu manga taw a Pilistin su siudad a Kilah taman sa pinangua nilan su manga bantad lu kanu penggunaan lun.” ² Daka nangadap su Daud kanu Kadenan a Mapulu sa nia nin pidtalun na “Ngintu, 'bpawangan ku su manga taw a Pilistin ka bunun ku?” Na nia inisumpat'u Kadenan sa lekanin na “Uway, 'bpawangi ka den silan ka bunu ka, ka ilipuas'engka su siudad a Kilah.” ³ Ugaid'a nia pidtalun nu manga taw nu Daud na “Ilay ka, apia nia tanu pamun sa dalepa a Yahuda na 'gkagilekan tanu den, na labi lawan den amaika lemu tanu sa siudad a Kilah asal'a kaatuan tanu su manga taw a nan a Pilistin.” ⁴ Na guna su maitu na nangadap 'bpaluman su Daud kanu Kadenan a Mapulu. Na nia pidtalun sa lekanin nu Kadenan a Mapulu na “Uway, ganat kanu den ka ipalad ku sa lekanu su manga taw a Pilistin kanu dalepa a Kilah.”

1 Samuil 23

⁵ Na ginemanat mambu su Daud apeg'u manga taw nin ka binunu nilan den su manga taw a Pilistin lu kanu siudad a Kilah. Na madakel a benal i minatay nilan taman sa pinangua nilan su manga pangangayamen lu enggu nakalipuas'ilan su manga taw sa siudad a Kilah.

⁶ Na kanu kinapalalaguy ni Abiatar a wata ni Ahimilik sa kinaunut'in kanu Daud lu sa siudad a Kilah na inanggit'in su pidsugan a balegkas sa kabpangurban.

⁷ Na saleta mambu na aden nakadtalu kanu Saul sa su Daud na lu sa siudad a Kilah. Na nia pidtalulu nu Saul na “Inipalad den sekanin nu Kadenan sa laki kagina mana nin bun binilanggu i ginawa nin sa kanu kinaludep'in sa dalepa a nabalibet'a alad a aden alid'a pintuan nin.” ⁸ Daka inipatawag'u Saul su langun nu manga taw nin ka lemu sa siudad a Kilah ka enggu nilan mabunu su Daud apeg'u manga taw nin.

⁹ Na guna katawi nu Daud su dikena a entu mapia a kahanda nu Saul na pidtalulu nin kanu 'bpangurban a si Abiatar i pananggiten lu sa lekanin su balegkas sa kabpangurban ¹⁰ka mangadap sekanin kanu Kadenan sa nia nin pidtalulu na “Hu Kadenan a Mapulu a Kadenan nu manga taw a Israil, nakauma kanu pakinegan nu panunugun nengka a nia su kahanda ni Saul sa kapedsia nin sa siudad a Kilah asal'a mabinasa nin sabap sa laki. ¹¹ Na ngintu, benal ba su kapedsia nin? Ngintu, ipalad aku nu manga taw sa siudad a Kilah sa lekanin? Hu Kadenan a Mapulu a Kadenan nu manga taw a Israil, 'bpangenin ku sa leka i pakatawi ka kanu panunugun nengka su entu.” Na nia inisumpat'u Kadenan a Mapulu na “Uway, semia sekanin.”

1 Samuil 23

¹² Na inidsa menem'u Daud kanu Kadenan i “Ngintu, ipalad kami nu manga taw sa Kilah kani Saul?” Na nia inisumpat'u Kadenan a Mapulu sa lekanin na “Uway, ipalad kanu nilan.”

¹³ Na guna su maitu na minawa lu su Daud apeg'u manga taw nin a manga nem gatus i kadakel'in. Na nagalat-alat den silan kanu manga dalepa. Na guna makineg'u Saul i minawa su Daud lu sa siudad a Kilah na dala den sekanin talus lemu.

Su Kinalu nu Daud kanu Bakulud'u Tawan-tawan a Dalepa a Sip

¹⁴ Na midtangen su Daud lu kanu 'bpamagenan nin kanu bakulud'u tawan-tawan a dalepa a Sip. Na uman-uman gay na 'bpangilayn bu sekanin nu Saul ugaid'a di pedsugutan nu Kadenan a matun sekanin nu Saul.

¹⁵ Na kanu timpu a lu su Daud sa Huris kanu tawan-tawan a dalepa a Sip na natawan nin i pebpawangan sekanin nu Saul ka enggu nin kaimatayan. ¹⁶ Ugaid'a si Jonatan a wata nu Saul na pibpawangan nin su Daud ka pinagkabagel'in i manggiginawa nin sia kanu Kadenan a Mapulu ¹⁷ sa nia nin pidtal sa lekanin na “Da ka 'gkagilek ka di ka man matun nu ama ku sa kaimatay nin sa leka ka mabaluy ka pan a datu nu manga taw a Israil enggu saki menem i mabaluy a mapulu sa langun nu 'gkangasaligan nengka. Na katawan man nu ama ku su entu.” ¹⁸ Daka minumbal menem silan sa kapasadan kanu adapan nu Kadenan a Mapulu. Entu pan ka minuli si Jonatan enggu su Daud menem na midtangen pan lu sa Huris.

¹⁹⁻²⁰ Saleta mambu na su ped kanu manga taw a Sip na linemu sa Gibia ka pidtal sa lekanin na kanu Saul i “Hu datu, si Daud na lu nagen sa

1 Samuil 23

lekami lu sa Huris kanu bakulud'u Akila a laya nu dalepa a Yisimun, na amaika pegkiug ka 'bpelu na lu ka, ka ipalad'ami sekanin sa leka.” ²¹ Na nia inisumpat'u Saul na “Palihalan kanu nu Kadenan a Mapulu kanu kinapailay nu a nan sa laki sa kapianan! ²² Na ganat kanu den enggu talanged'u u entain i nakailay lun enggu endaw sekanin nagen a kagina mategel kun i akal'in. ²³ Amad'u sa mapia u endaw sekanin 'bpamagena, ka amaika maamad'u den na embalingan kanu sia ka munut aku sa lekanu, ka u sia bu sekanin kanu lusud'u Yahuda na apia endaw sia na pangilayn ku man sekanin.”

²⁴ Daka minuna den silan kanu Saul ka mimbalingan den silan sa Sip. Saleta mambu na su Daud enggu su manga taw nin na lu sa Araba kanu laya nu dalepa a Yisimun lu kanu tawan-tawan a dalepa nu Maun. ²⁵ Na linemu su Saul enggu su manga taw nin ka pinangilay nilan lu su Daud. Na guna katawi nu Daud su entu na nagen a sekanin kanu masela a watu kanu tawan-tawan a dalepa nu Maun. Na guna katawi nu Saul su entu na linemu menem ba sekanin ka pinangilay nin su Daud kanu tawan-tawan a dalepa nu Maun. ²⁶ Na su Saul enggu su manga taw nin na lu sa bala nu palaw, na su Daud menem enggu su manga taw nin na lu menem kanu bala nu entu a palaw. Na saleta mambu na su Daud enggu su manga taw nin na 'bpamagayas a benal silan sa kapedtalaguy nilan ka 'gkasaut den silan nu Saul enggu su manga taw nin sa kapedsigkem'ilan lun. ²⁷ Na saleta mambu na aden nakauma a sinugu sa edtalun nin kanu Saul i “Pamagayas kanu embalingan muli ka linusudan nu manga taw a Pilistin su dalepa tanu.” ²⁸ Daka natelenan nu Saul maneled su Daud ka mimbalingan silan muli ka enggu nilan kaatuan su manga taw a Pilistin. Na sabap sa entu na binedtuan su entu a dalepa sa “Watu a Nalipuasan.”

²⁹Na iganat lu ba na tinemakedeg menem su Daud lu kanu dalepa a In-Gidi ka lu ba silan nagenan.

Su da Kaimatay nu Daud kanu Saul

24 ¹Na guna makambalingan su Saul sa kanu kinambunua nilan kanu manga taw a Pilistin na aden midtalun sa lekanin sa “Si Daud na lu sa tawan-tawan nu dalepa a In-Gidi.” ²Daka namili su Saul sa telu ngibu a manga sundalu a taw a Israil ka pinangilay nilan su Daud enggu su manga taw nin lu kanu damawatu a pegkalebenan nu manga talaw a kambing a dala kigkuan lun. ³Na nakauma silan lu kanu lugenan nu manga bili-bili lu kanu ligid'u lalan kanu isa a takub. Daka linemudep lu ba su Saul ka pakaudu. Na lu kanu ludep a benal'u entu a takub na lu ba su Daud enggu su manga taw nin. ⁴Na nia pidtalun sa lekanin nu manga taw nin na “Nia den ba su pidtalun nu Kadenan a Mapulu a ipalad'in sa leka su kuntela nengka enggu seka i mataw u ngin i enggulan nengka lun a makagkapia kanu ginawa nengka.” Daka mibpapalanat semupeg su Daud kanu Saul ka minebis kanu sanggayad'u lambung'u Saul. Na da a benal katekawi nu Saul su entu. ⁵Ugaid'a nakadsendit su Daud kanu kinaebis'in a entu kanu sanggayad'u lambung'u Saul ⁶sa nia nin pidtalun kanu manga taw nin na “Pangenin ku kanu Kadenan a Mapulu i di nin sugutan sa aden manggula ku a dikena mapia kanu datu ku a pinamili nu Kadenan.” ⁷Na sa kanu kinadtalu nu Daud sa nia na inibpaliugat'in kanu manga taw nin su di nilan kabunu kanu Saul. Na ginemanat mambu lu su Saul ka tinemalus kanu kabpelalakaw nin.

1 Samuil 24

⁸Na da matana-tana na linemiu kanu takub su Daud ka tinawag'in su Saul sa "Hu datu a mapulu ku!" Na guna lengi su Saul na sinemugiud su Daud sa lekanin ⁹sa nia nin pidtalun sa lekanin na "Ngintu ka 'bpalititalan nengka su pedtalun nu manga taw sa pegkahandan ku seka 'bpamungkaid? ¹⁰Na saben-sabenal a nailay demun nu mata nengka saguna u panun i kinapalad'u Kadenan a Mapulu sa leka sia sa laki sa kanu nia ba a takub. Na nia pidtalun nu ped kanu manga taw ku na imatayan ku seka ugaid'a dala ku i entu enggula ka makin nia ku pidtalun kanilan na di ku pakasakitan su mapulu ku kagina sekanin i pinamili a datu nu Kadenan a Mapulu. ¹¹Ilay ka ba ama i inebis ku a nia kanu sanggayad'u lambung'engka. Na apia mapakay a imatayan ku seka na da ku i entu enggula. Na nia ba i amadan sa dala kahanda ku sa kapamungkaid ku sa leka atawa ka kagkuntela ku sa leka. Na apia dala kadupangan ku sa leka na 'bpaneleden aku nengka asal'a 'gkaimatayan nengka. ¹²Na su Kadenan a Mapulu i mataw kemukum sa lekita dua enggu sekanin den i mataw semuli kanu papegkaidan nengka a nan sa laki. Ugaid'a saki na di ku seka pamungkaidanan. ¹³Ka mana bun su palibasan paganay a 'Nia bu enggula sa dikena mapia na su taw bun a dupang.' Tembu di ku seka pamungkaidanan. ¹⁴Entain aku ba a 'bpaneleden nu datu nu Israil? Mana aku bu man asu a minatay atawa ka kutu. ¹⁵Na su Kadenan bu a Mapulu i mataw kemukum sa lekita u entain i aden kadupangan nin. Na namba ka madsima nu Kadenan i 'gkanggula ku a nia, na makapaninindeg aku nin enggu makalipuas aku kanu kapegkagaga nengka."

¹⁶Na guna makapasad edtalun su Daud na nia nadthalun nu Saul sa lekanin na "Seka i nan Daud a wata ku?" Daka nakauliang su Saul sa matanug ¹⁷sa nia nin nadthalun sa lekanin na "Labi paman i kapia nengka a taw

1 Samuil 24–25

kumin sa laki ka apia mawag i papegkaidan ku sa leka na nia nengka bun ipedsuli sa laki na mapia. ¹⁸Na kanu nia a gay na inipailay nengka su kapianan nengka sa laki ka apia inipalad aku den nu Kadenan a Mapulu sa leka na dala aku nengka bun matika mamungkaid. ¹⁹Ka apia entain man a taw i mailay nin su kuntela nin na dili nin sugutan sa makalipuas. Na sabap kanu kapianan a nia a inipailay nengka sa laki saguna na balasan ka nu Kadenan a Mapulu. ²⁰Na saguna na katawan ku den i mabaluy ka a datu nu Israil enggu su kandatu nengka na mabagel. ²¹Na idsapa nengka kanu ingala nu Kadenan a Mapulu i di nengka imatayan su manga muliataw ku ka enggu di mapunas su ngala nu sakambinabatan ku.” ²²Daka inidsapa den mambu nu Daud i entu kanu Saul. Entu pan ka minuli su Saul ugaid'a su Daud enggu su manga taw nin na mimbalingan kanu 'bpagenan nilan.

Su Kinapatay nu Samuil

25 ¹Guna matay su Samuil na mindidilimudan su langun nu manga taw a Israil a nangalidu a benal i ginawa nilan. Na lu nilan inilebeng su Samuil kanu dalepa nin a Rama.

Su Daud enggu su Tiwalay a si Nabal enggu Abigil

Na saleta mambu na su Daud na minalat lu kanu tawan-tawan a dalepa nu Maun.^v

^v 25:1 Su **tawan-tawan a dalepa nu Maun** na bedtuan bun sa tawan-tawan a dalepa a Paran.

1 Samuil 25

²Na aden kawasa a benal a mama lu sa Maun a maulad i lupa nin lu kanu dalepa a Karmil. Na madakel a benal i pangangayamen nin ka su kambing'in bu na sangibu den i kadakel'in enggu su manga bili-bili nin menem na telu ngibu i kadakel'in. Na lu nin papedtabungawan sa Karmil su manga bili-bili nin. ³Na nia ngala nu kawasa a entu a mama na si Nabal enggu nia nin kaluma na si Abigil. Na manisan a benal a babay si Abigil enggu balaitungan ugaid'a su kaluma nin a si Nabal a tupu nu Kalib na mawag a benal i palangay nin.

⁴Na gagal nu lu su Daud kanu tawan-tawan a dalepa na nakineg'in i papedtabungawan ni Nabal su manga bili-bili nin. ⁵Na guna su maitu na sinemugu su Daud sa sapulu kataw a manga mama lu kani Nabal ka nia nin pidtal kanilan na "Lu kanu kani Nabal a lu sa Karmil ka isampay nu sa lekanin su salam ku a nia ⁶sa 'Pagkalendun nu Kadenan su umul'engka taman kanu sakambinabatan nengka enggu su langun nu pangangayamen nengka. ⁷Nakineg ku i papedtabungawan nengka su manga bili-bili nengka. Na kanu timpu a nadtagapeda nami su manga patutuganul kanu manga pangangayamen nengka lu sa Karmil na dala pinggula nami kanilan a mawag enggu dala nadadag kanu manga pangangayamen nengka. ⁸Na apia idsan nengka silan na edtalun nilan sa leka u ngin i bantang. Na 'bpangenin ku sa leka saguna i ikalimu nengka pan su manga taw ku kagina timpu bun mambu nu kapedsele-sela saguna. Na amaika mapakay bu na inggay nengka u ngin i mapakay a makaenggay nengka kanu manga panunugun nengka enggu kanu manga dua na wata nengka a si Daud.' "

⁹Na ginemanat den mambu su manga sinugu nu Daud ka inisampay nilan den kani Nabal su katigan nu Daud. Na inangatan nilan u ngin

1 Samuil 25

i makasawal'i Nabal. ¹⁰Na nia nakasawal'i Nabal na “Entain si Daud a nia a wata ni Yisi? Na kanu nia a manga timpu na madakel den i manga panunugun i 'bpagawan nilan su manga mapulu nilan. ¹¹Na enduken ka pakaenggay ku su pan, ig enggu su manga sapu na pangangayamen a inadil ku kanu 'bpamanabungaw kanu manga bili-bili ku kanu manga taw a di ku katawan u endaw nakabpun?”

¹²Na guna su maitu na mimbalingan lu kanu Daud su manga sinugu nin ka pidsinantal'ilan sa lekanin su langun nu pidtalun ni Nabal. ¹³Daka nia pidtalun nu Daud kanu manga taw nin na “Ibpakut'u uman i isa su sundang'in.” Na inibpakut'ulan den mambu su entu taman den kanu Daud. Na pat gatus kataw i minunut kanu Daud enggu dua gatus kataw menem i migkalidtabun asal'a makatameng kanu manga igagama nilan.

¹⁴Na saleta mambu na isa kanu manga panunugun ni Nabal i midtalun kanu kaluma nin a si Abigail sa “Napasugu sia si Daud kanu manga taw nin ebpun kanu tawan-tawan a dalepa ka pedsalamen nin su mapulu a si Nabal ugaid'a pinagkaya silan ni Nabal. ¹⁵Inunta na su entu a manga taw na mapia i inipailay nilan sa lekami, da kami nilan pamungkaidani enggu da kami kadadagi kanu timpu nu kinadtatagapeda nami lu kanu tawan-tawan a dalepa. ¹⁶Na magabi sa malamag na tinamengan kami nilan kanu kapedtameng'ami kanu manga bili-bili. ¹⁷Tembu pagitung ka sa mapia u ngin i dait a enggulan nengka ka kagkaidan sekanin taman kanu sakambinabatan nin. Na mawag man a benal i palangay nin a taw tembu dala miug lun embitala.”

¹⁸Daka namagayas a benal si Abigail mapakua sa dua gatus timan a pan, dua timan a taguan a upis'a binatang a napenu na ig'a ubas, lima timan a sinumbali a bili-bili, saka saku a inilutu a bantad, magatus kaakup

1 Samuil 25

a ginangu a unga na ubas enggu dua gatus kaakup a ginangu a unga na igus. Entu pan ka inipalulan nin kanu manga kimar ¹⁹ sa nia nin pidtalun kanu manga panunugun nin na “Gemanat tanu, sia aku bu sa ulian nu.” Na da nin a benal i entu edtalua kanu kaluma nin a si Nabal.

²⁰ Na gagalun nu sia sekanin sa lalan a migkuda sa kimar sia kanu kapembaba nin kanu ligid'u palaw na nailay nin su Daud apeg'u manga taw nin a pembaba bun. ²¹ Saleta mambu na su Daud na nia nin 'gkadthalu kanu manga taw nin na “Da katagan nu kinatameng tanu kanu manga kaaden ni Nabal sia kanu tawan-tawan a nia a dalepa asal'a dala madadag lun ka nia nin bu inisuli kanu mapia a entu a pinggula tanu na mawag. ²² Na ibpasad ku i mapita bun a entu na dala isama ku a apia sakataw a mama kanu sakambinabatan nin taman kanu manga panunugun nin. Na pangeni-ngenin ku i siksang aku nu Kadenan amaika di ku i entu enggulan.”

²³ Na guna makadsupegaya si Abigail enggu su Daud na namagayas embaba si Abigail kanu kimar'in ka sinemugiud kanu adapan nu Daud ²⁴ sa nia nin pidtalun na “Hu mapulu, pakikineg aku pan. Saki den i 'bpangaku kanu kalimbanan nu kaluma ku. ²⁵ Na di ka den ibpamamantag sekanin ka mawag man a benal i palangay nin i nan a taw. Nadait-dait'a ngala nin a nan a Nabal a nia nin maena na ‘Buneg.’ Ampun ka bu ka da ku mailay su manga sinugu nengka a entu kani Nabal. ²⁶ Hu mapulu, pedsigulun ku i su Kadenan a Mapulu i migkahanda saguna sa di nengka katalus kanu kapedsuli nengka ka enggu di 'gkabudsengan su lima nengka. Na saguna na ipedsapa ku sa leka sia kanu adapan nu Kadenan a Mapulu i su langun nu kuntela nengka taman kanu langun nu pegkahanda sa leka sa mawag na mabinasa a mana bun kani Nabal. ²⁷ Tembu u mapakay

1 Samuil 25

bu sa leka na talima ka i ibpagenggay ku a nia sa leka enggu kanu manga taw nengka. ²⁸Na 'bpangenin ku sa leka i ampun aku nengka kanu entu a kalimbanan ka 'gkadsisigulu ku man i pagkabagelen nu Kadenan a Mapulu su kandatu nengka taman pan kanu manga muliataw nengka kagina ipembunua nengka su manga kuntela nu Kadenan. Na ipangeni-ngeni ku i di ka katilan taman sa bibiag ka pan. ²⁹Su Kadenan nengka a Mapulu i kemelung sa leka kanu apia entain a miug mimatay sa leka. Tiakapan ka nin sa mana bun su kapedtiakap kanu balaalaga a tamuk ugaid'a su manga kuntela nengka menem na makaidtug sa mana bun su kinaidtug'u asad'u bitik. ³⁰Na amaika manggula den su langun nu kapianan a inibpasad'u Kadenan a Mapulu sa leka taman sa mabaluy ka den a datu nu manga taw a Israil ³¹na dala andam'a ginawa nengka kagina dala makatalus su kapedsuli nengka enggu kaimatay nengka sa dala gaid sabap'in. Na amaika pambantasen ka den nu Kadenan a Mapulu na 'bpangenin ku sa leka i di ka lempatani su panunugun nengka.”

³²Na nia inisumpat'u Daud kani Abigil na “Pugin su Kadenan a Mapulu a Kadenan nu manga taw a Israil ka sekanin i napasiasa sa leka asal'a makapagilaya ta. ³³Na palihalan ka nu Kadenan kanu mapia a nan a napagitung'engka. Ka sabap sa entu na da ku makatalus su kapedsuli ku enggu dala kabudsengi na lugu su lima ku. ³⁴Na u dala ka bu man pamagayas magilaya sa laki na pedsigulun ku sa leka sia kanu adapan nu Kadenan a Mapulu a Kadenan nu manga taw a Israil i mapita bun a entu na dala masama a mama kanu sakambinabatan ni Nabal taman kanu manga panunugun nin. Saben-sabenal a su Kadenan i sinemapal sa laki sa kanggula ku sa leka sa mawag.” ³⁵Na guna su maitu na tinalima nu Daud su manga inenggay ni Abigil sa nia nin lun pidtalun na “Uli ka den

1 Samuil 25

sa malilintad enggu di ka den 'bpelidua i ginawa nengka ka enggulan ku i pidtalua nengka a nan.”

³⁶Na guna makauli si Abigil na nia nin nauman na pedsela-sela si Nabal a mana su kapedsele-sela nu datu kanu pendatuan nin. Na sangat a 'gkapia a benal i ginawa ni Nabal enggu 'gkalangut a benal sekanin tembu dala babaya edtalua ni Abigil su entu sa lekanin. ³⁷Ugaid'a kanu mapita a naawa den su kapegkalangut'i Nabal na pidtalua den ni Abigil kani Nabal su langun nu entu a nanggula. Na sabap sa entu na nauma na sakit sa pusung si Nabal taman sa di den pakanggagalebek i lawas'in. ³⁸Na sekali pan inimatayan nu Kadenan a Mapulu na ulian pan nu nakasapulu gay.

³⁹Na guna makineg'u Daud i minatay den si Nabal na nia nin nadtalua na “Pugin su Kadenan a Mapulu, ka sinugat'in sa kawagib si Nabal sa kanu kinapagkaya nin sa laki enggu da nin isugut i makanggula aku sa mawag. Ka inipagedam man nu Kadenan a Mapulu sa lekanin su kawag'u palangay nin.”

Na guna maipus su entu na napasugu su Daud lu kani Abigil sa u mapakay na pangaluman nin sekanin. ⁴⁰Na guna makauma lu sa Karmil su manga sinugu na inisampay nilan den su entu sa nia nilan pidtalua na “Pinasia kami ni Daud ka ipabpelapit ka nin ka enggu ka nin mapangaluma.” ⁴¹Daka sinemugiud si Abigil ka nia nin pidtalua na “Uway, pakaayun aku sa entu. Adil aku sa katiakap sa lekanin taman kanu manga panunugun nin.” ⁴²Na guna su maitu na namagayas si Abigil 'gkuda kanu kimar'in ka minunut kanu manga sinugu nu Daud. Na pinaunut'in su lima kataw a panunugun nin a babay. Na nagkaluma mambu nu Daud si Abigil.

⁴³Na pinangaluma bun nu Daud si Ahinuam a taw sa Yisril ka pinanduaya nin silan. ⁴⁴Na su nauna a kaluma nu Daud a si Mikal a wata nu Saul na inipagkaluma nu Saul kani Paltil a wata ni Lais a taw sa Galim.

Su dala menem Kaimatay nu Daud kanu Saul

26 ¹Na aden isa a gay a linemu menem su manga taw a Sip kanu Saul lu sa dalepa a Gibia ka nia nilan pidtalun sa lekanin na “Si Daud na lu 'bpagena kanu bakulud'u Akila a 'gkasangulan nu dalepa a Yisimun.” ²Daka linemu su Saul enggu su telu ngibu a mangategel a sundalu nu manga taw a Israil kanu tawan-tawan a dalepa sa Sip ka pinangilay nilan su Daud lu ba. ³Na lu silan migkampu kanu bakulud'u Akila lu kanu ligid'u lalan a 'gkasangulan nu dalepa a Yisimun. Ugaid'a su Daud na lu bun 'bpagena kanu tawan-tawan a dalepa a Sip. Na guna nin makineg i tinundug sekanin nu Saul na ⁴sinemugu sekanin sa makapanininting sa entu taman sa naamad'in i benal ba su entu. ⁵Guna su maitu na linemu su Daud kanu pegkampuan nu Saul. Daka nailay nin su Saul enggu si Abnir a mapulu nu manga sundalu a wata ni Nir a pedtulug silan apeg'u manga sundalu nilan a nakabalibet kanilan.

⁶Daka guna su maitu na inidsan nu Daud si Ahimilik a taw a Hit enggu si Abisai a wata ni Siruya a suled'i Yuab sa “Entain sa lekanu i munut sa laki sa kaludep ku kanu nabetadan ni Saul?” Na nia inisumpat'i Abisai na “Saki i munut sa leka.” ⁷Guna su maitu na linudepan nu Daud enggu Abisai su kampu nu Saul, na nailay nilan i pedtulug su Saul enggu su dilek'in na nakabudsud kanu lupa lu tampal kanu kaunanan nin. Na

1 Samuil 26

si Abnir menem enggu su manga sundalu na nakatulug bun a benal a nakabalibet kanu Saul. ⁸Na nia pidtalu ni Abisai kanu Daud na “Inipalad den nu Kadenan sa leka su kuntela nengka kanu nia a gay. Na suguti aku sa katumbuk ku sa lekanin kanu dilek ku ka makaisa ku bu i nan matumbuk na makatapi den kanu lupa.” ⁹Ugaid'a nia pidtalu nu Daud kani Abisai na “Di ka sekanin 'bpagimatayi ka siksian nu Kadenan a Mapulu su apia entain i mimatay kanu datu a pinamili nin.” ¹⁰Na nia pan pidtalu nu Daud na “Ipedsapu ku sa leka kanu adapan nu Kadenan a Mapulu i sekanin den i mataw lun mimatay sa apia ngin a ukit magidsan pan i kambunua atawa ka katua nin den. ¹¹Na pangeni-ngenin ku kanu Kadenan a Mapulu i di nin isugut i kanggulan ku sa dikena mapia kanu datu a pinamili nin. Na makin nia ta enggulan na kuan ta su dilek'in a nan sa kaunanan nin enggu su taguan na ig'in ka mawa ta den sia.” ¹²Daka kinua den mambu nu Daud su dilek'in enggu su taguan na ig'in ka minawa den silan. Na dala a benal nakatekaw atawa ka nakailay kanilan ka apia sakataw na dala nakagedam kagina nakatulug a benal silan sabap sa pinatulug silan nu Kadenan a Mapulu.

¹³Na guna su maitu na linemu su Daud enggu si Abisai lu kanu satiman a bakulud a malu matangka-tangka kanilan ka midtindeg silan lu kanu untul'in ¹⁴ka tinawag'u Daud si Abnir enggu su manga sundalu nin sa “Abnir, 'gkagineg aku nengka?” Na nia inisumpat'i Abnir na “Entain ka enggu ngin i nasisita nengka kanu datu?” ¹⁵Na nia inisumpat'u Daud sa lekanin na “Dikena ba seka i mategel sa langun kanu manga mama kanu lusud'u Israil? Na aden linemudep san ka pegkiugan nin 'bpagimatay su datu a mapulu nengka. Na ngintu ka dala nengka katiakapi su datu a mapulu nengka? ¹⁶Dikena mapia i pinggula nengka a nan. Na idsapa ku

1 Samuil 26

kanu Kadenan a Mapulu i dait a matay ka taman kanu manga taw nengka kagina dala nu katiakapi su mapulu nu a datu a pinamili nu Kadenan a Mapulu. Ilay nu ba, ngintu san pamun kanu kaunanan nu datu su dilek'in enggu su taguan na ig'in?"

¹⁷Na saleta mambu na nakilala nu Saul su sua nu Daud enggu nia nin nadtalun na "Daud a wata ku, seka i nan?" Na nia nin nakasumpat na "Uway, saki i nia, datu a mapulu ku. ¹⁸Ngintu ka 'bpanganupen nengka su panunugun nengka? Ngin besen i pinggula ku a mawag? ¹⁹Hu datu a mapulu ku, pakikineg aku nengka pan, amaika su Kadenan a Mapulu i pedsendel sa leka sa kabpagimatay nengka a nan sa laki na taliman nin su kurban ku sa lekanin. Ugaid'a amaika menem ka nia bu pedsendel sa leka i manusia na pangenin ku i tiuban silan nu Kadenan. Kagina binugaw aku nilan kanu dalepa a iniumun sa laki a inibpusaka nu Kadenan sa nia nilan katigan na 'Awa ka sia enggu simba ka kanu manga pegkakadenanen.' ²⁰Kagina ka maitu na 'bpangenin ku sa leka i di ka semuguti sa sia aku matay kanu kalupan a mawatan kanu adapan nu Kadenan a Mapulu. Enduken man ka pedtanggan aku pan 'bpanganup'u datu nu Israil a mana aku bu kutu? Enduken ka 'bpanganupen aku nu a mana den papanuk sa damakayu?"

²¹Daka nia pidtalun nu Saul na "Daud a wata ku, nakandusa aku sa leka. Embalangan ka den ka di ku den seka pakasakitan. Kagina inenggan nengka sa kabalapantag su umul ku kanu nia a gay. Na kababalan man su pinggula ku a entu sa leka. Sangat man a nalimban aku." ²²Na nia inisumpat'u Daud na "Hu datu, nia bun su dilek'engka, ipakua nengka sia kanu taw nengka. ²³Na balasan nu Kadenan a Mapulu su taw a matidtu enggu matulanged. Inipalad ka nin man sa laki kanu nia a gay ugaid'a

dala ku seka enggulai sa dikena mapia kagina seka i pinamili a datu nu Kadenan a Mapulu. ²⁴ Inenggan ku sa kabalapantag su umul'engka kanu nia ba a kutika, nia ku mambu 'bpangenin na enggan bun nu Kadenan a Mapulu sa kabalapantag su umul ku enggu ilipuas aku nin kanu langun nu mawag a manggula.” ²⁵ Na nia pidtalun nu Saul kanu Daud na “Palihalan ka, wata ku. Na madakel pan i balapantag a manggula nengka enggu natatalanged i embantas ka sa entu.” Na guna su maitu na ginemanat den su Daud. Na su Saul menem na minuli den mambu.

Su Kinagkaleben nu Daud kanu Dalepa ni Datu Akis sa Dalepa a Gat

27 ¹ Na nia 'gkadtalu na ginawa nu Daud na “Aden gay a imatayan aku ni Saul. Na nia mapia na mawa aku den sia ka lemu aku kanu kalupan nu manga taw a Pilistin ka enggu aku nin 'gkatelenan 'bpanganup kanu lusud'u Israil. Na amaika maitu na makalipuas aku den ba a entu sa lekanin.” ² Daka linemu den mambu su Daud enggu su nem gatus a manga taw nin sa kani Datu Akis a wata ni Mauk sa dalepa a Gat. ³ Na lu den ba migkakaleben su Daud apeg'u manga taw nin enggu su langun nu sakambinabatan nilan taman kanu manga kaluma nin a si Ahinuam a taw sa Yisril enggu si Abigil a balu ni Nabal a taw sa Karmil. ⁴ Na guna katawi nu Saul i nalalaguy su Daud lu sa dalepa a Gat na tinelenan nin den manganup sekanin.

⁵ Na aden isa a gay a pidtalun nu Daud kani Datu Akis i “Hu datu, amaika 'gkasuatan aku nengka na suguti kami nengka a makagkaleben kanu isa kanu dalepa a nasakupan nengka ka di kami makadait a 'gkaleben sia kanu siudad a nia a pegkalebenan nu datu.” ⁶ Na kanu entu bun ba

a gay na inenggay ni Datu Akis kanu Daud su dalepa a Siklag. Tembu sampay saguna na su dalepa a Siklag, na sakup pamun i entu nu manga datu nu Yahuda. ⁷Na nakasalagun enggu pat ulan i kinagkakaleben nu Daud kanu sakup'u manga taw a Pilistin.

⁸Na kanu entu bun ba a manga timpu na linusudan nu Daud enggu su manga taw nin su manga taw a Gisur, manga taw a Girs enggu su manga taw a Amalik. Na iganat sa ganatan na su nia ba a manga taw na lu den ba silan migkaleben kanu dalepa a Sur taman kanu dulunan nu dalepa a Egypt. ⁹Na uman 'bpelusud su Daud enggu su manga taw nin na 'bpagimatayan nilan magidsan i babay-mama enggu 'bpanguan nilan su manga bili-bili, sapi, kimar, unta enggu su manga balegkas entu pan ka 'bpelu silan kani Datu Akis. ¹⁰Na amaika 'bpagidsan ni Datu Akis su Daud u endaw silan linemusud na aden a entu na nia nin ipedsumpat sa lekanin na lu sa kalupan a Nigib kanu manga taw a Yahuda atawa ka sa kalupan a Nigib kanu manga taw a Yiramil, aden menem a entu na lu kanu kalupan a Nigib kanu manga taw a Kin. ¹¹Na 'bpangimatayan nu Daud su babay-mama kanu entu ba a dalepa ka enggu dala makapanudtul lu sa dalepa a Gat u ngin i pinakaidan nin sa kanilan. Na tatap maitu ba i penggulan nu Daud kanu timpu a lu sekanin kanu 'gkasakupan nu manga taw a Pilistin. ¹²Na sinaligan a benal sekanin ni Datu Akis taman sa nia 'gkadthalu na ginawa nin na “Kabensian den nu manga pagidsan nin a Israil si Daud sabap kanu nan a penggulan nin tembu mabaluy ku den sekanin a panunugun taman sa taman.”

28 ¹Na kanu entu a timpu na linimud'u manga taw a Pilistin su manga sundalu nilan ka enggu nilan makambunua su manga taw a Israil. Na nia pidthalu ni Datu Akis kanu Daud na “Unut kanu sa lekami

1 Samuil 28

embunua.” ²Na nia inisumpat'u Daud na “Uway, mapia i nan ka saguna na mailay nengka u endaw taman i magaga nu panunugun nengka.” Na nia inisumpat'i Datu Akis na “Mapia, ka iganat saguna na baluyn ku seka a tameng ku taman a bibiag aku pan.”

Su Kinapatawag'u Saul kanu Ngiawa nu Samuil

³Na kanu entu a timpu na minatay den su Samuil enggu lu nilan inilebeng kanu dalepa nin sa Rama. Na sangat a nakalidu i entu kanu ginawa nu manga taw a Israil. Saleta mambu na su manga 'bpagalamat enggu su pakambitiala sa ngiawa na minatay na pinaawa silan nu Saul kanu lusud'u Israil.

⁴Na su manga taw a Pilistin na mindidilimudan ka lu silan migkampu sa dalepa a Sunim. Na su Saul menem enggu su manga sundalu a Israil na lu menem silan migkampu sa dalepa a Gilbua. ⁵Na guna masandeng'u Saul su manga sundalu a Pilistin na sangat a nagilekan sekanin. ⁶Daka nangadap sekanin kanu Kadenan a Mapulu u ngin i dait a enggulan nin. Ugaid'a dala a benal sekanin sawala nu Kadenan sa apia ngin a ukit magidsan pan i sia nakanggulalan sa taginepen atawa ka sia nakanggulalan kanu Urim^w atawa ka kanu manga nabi. ⁷Na guna su maitu na nia pidtal nu Saul kanu manga panunugun nin na “Pangilayi aku nu sa babay a pakambitiala sa ngiawa na minatay.” Na nia nilan inisumpat na “Aden lu sa dalepa a Indur.”

^w **28:6 Urim** Nia ba su watu a lu nakabetad kanu uyut'u balegkas'u 'bpangurban. Su nia ba a watu na 'bpagusalen sa kapedtuntay kanu kahanda nu Kadenan.

1 Samuil 28

⁸ Daka mimbalegkas su Saul sa kadsalilidan demun a balegkas ka enggu di sekanin makilala. Na kanu magabi na linemu sekanin apeg'u dua kataw a panunugun nin kanu babay a entu. Na nia nilan kinauma lu na nia nin pidtalulu kanu babay na “Aden pegkiugan ku pembitiala a ngiawa na minatay. Tawag ka i ngiawa nu minatay a bedtun ku i ngala nin.” ⁹ Ugaid'a nia inisumpat'u babay sa lekanin na “Nginan, pegkiugan aku nengka ipebpagimatay? Katawan nengka a benal su pinggula ni Saul a pinaawa nin kanu lusud'u Israil su langun nu 'bpamagalamat enggu su pembitiala sa ngiawa na minatay.” ¹⁰ Na nia inisumpat'u Saul na “Ipedsapu ku kanu Kadenan a Mapulu i di ka masiksa kanu nan a penggulan nengka.” ¹¹ Daka guna su maitu na nia pidtalulu nu babay na “Entain i kingiawa sa pegkiugan nengka pembitiala?” Na nia nin inisumpat na “Su ngiawa ni Samuil.”

¹² Na guna mailay nu babay su Samuil na nakalalis sekanin sa matanug, na nia nin nadtalulu kanu Saul na “Ngintu ka pinagakalan aku nengka? Seka besen si Saul!” ¹³ Na nia pidtalulu nu Saul sa lekanin na “Da ka 'gkagilek. Ngin i nailay nengka?” Na nia inisumpat'u babay na “Nakailay aku sa ngiawa a ebpun kanu lupa.” ¹⁴ Na nia pidtalulu nu Saul na “Ngin i buntal'in?” Na nia inisumpat'u babay na “Matua a mama a mimbalegkas sa lambung.” Daka tinalanged'u Saul i su Samuil su entu tembu sinemugiud sekanin a tanda nu kabpagadat'in lun.

¹⁵ Na nia pidtalulu nu Samuil kanu Saul na “Nginan ka liningasa aku nengka pan?” Na nia inisumpat'u Saul na “Kagina sangat a 'gkalidu i ginawa ku ka pembunun kami nu manga taw a Pilistin. Na su Kadenan na tinaligkudan aku nin den. Di aku nin den pedsawalen sa apia ngin a ukit magidsan pan i sia kanu taginepen atawa ka kanu manga nabi.

1 Samuil 28

Tembu inipatawag ku seka ka enggu nengka madtalu sa laki u ngin i dait a enggulan ku.” ¹⁶Na nia pidtalu nu Samuil na “Ngintu ka 'bpagidsan aku nengka pan? Dikena ba tinaligkudan ka den nu Kadenan a Mapulu enggu nagkuntela ka nin den? ¹⁷Na pinggula den man nu Kadenan su pidtalu nin sia nakanggulalan sa laki sa iawa nin su kadatu nengka ka enggay nin kanu pagidsan nengka a taw a Israil a si Daud. ¹⁸Na pinggula nu Kadenan i nia sa leka kagina dala nengka paginuguti su inisugu nin sa leka a kanggulalan nengka kanu sangat i kapasang'in a lipunget'in kanu manga taw a Amalik. ¹⁹Na ipalad ka nu Kadenan enggu su manga taw a Israil kanu manga taw a Pilistin. Na namag bun a entu, na seka taman kanu manga wata nengka a mama na madtagapeda ku sekanu sia kanu dalepa nu manga namamatay.” ²⁰Na guna makineg'u Saul su entu na natekaw demun sekanin nakadudsung kanu lupa a sangat a nagilekan sabap kanu katigan a entu nu Samuil. Na migkalubay a benal sekanin kagina dala nakan nin kanu nagagabian enggu nalalamagan. ²¹Daka inubay sekanin nu babay. Na guna nin madsuliman i sangat a nagilekan su Saul na nia nin nadtalu na “Hu datu, pinggula ku den su inisugu nengka sa laki apia nia nin kaaden i nakadtawakal ku su umul ku. ²²Na saguna na saki menem a panunugun nengka i pakikineg ka. Suguti aku sa katalagadan ku seka sa apia paidu bu a makan asal'a 'gkabagel ka kanu kauli nengka.” ²³Ugaid'a dala kiug su Saul ka nia nin pidtalu na “Di aku pegkan.” Ugaid'a pinamagayukan bun sekanin nu manga panunugun nin enggu su babay a entu. Na pinakikineg mambu silan nu Saul taman sa mimbangun sekanin kanu naigan nin. ²⁴Guna su maitu na sinumbali mamagayas'u babay su pinagkasebud'in a manguda a sapi enggu kinemua bun sekanin sa arina ka inumbal'in a pan a dala pakembang'in, ²⁵entu pan

1 Samuil 29

ka initalagad'in kanu Saul enggu kanu manga panunugun nu Saul. Na kanu entu bun ba a magabi na minuli silan.

Su dala Katalima nu manga Sundalu nu Taw a Pilistin kanu Daud

29 ¹Na saleta na su manga taw a Pilistin na mindidilimudan silan lu sa dalepa a Apik ka lu ba silan migkampu. Na su manga taw menem a Israil na lu migkampu kanu ubay nu bualan nu ig sa dalepa a Yisril. ²Na su kabpelu nu manga mapulu nu sundalu nu manga taw a Pilistin kanu pembunuan a kaped'ilan su manga taw nilan na mindudulumpuk sa enggaga-magatus enggu enggagad-sangibu. Na su Daud enggu su manga taw nin na lu sa ulian a kaped'ilan si Datu Akis. ³Daka nia nakaidsa nu 'gkangaunutan nu manga taw a Pilistin na “Ngin i penggulan sia nu manga taw a nan a Hibu?” Na nia inisumpat'i Datu Akis kanilan na “Si Daud i nan a 'gkaunutan nu manga sundalu ni Saul a datu nu manga taw a Israil. Na nakalabi salagun den sekanin sia sa laki. Na iganat sa entu sampay saguna na dala nailay ku a pinggula nin a mawag.” ⁴Ugaid'a su 'gkangaunutan nu sundalu nu manga taw a Pilistin na sangat a nangalipunget taman sa nia nilan pidtalun na “Pambalingan ka a nan silan lu kanu kalupan a pinagkalebenan nengka kanilan. Di dait a mamung silan sa lekitanu kanu kapembunua, ka aden a entu na sekitanu bun i pangimatayan nilan amaika embunua tanu den asal bu na maawa su lipunget'u mapulu nin sa lekanin. ⁵Dikena ba sekanin su pinugi nu manga babay kanu kaped-sagayan nilan a pedsengal sa

‘Ngibu-ngibuan i minatay ni Saul
enggu puluan ngibu i minatay ni Daud’?”

⁶Daka tinawag'i Datu Akis su Daud ka nia nin lun pidtalu na “Saben-sabenal a su Kadenan a Mapulu i saksi sa kasaligan ka a taw. Na u saki bu man, na nia ku pan kalinian na makaamung kanu kanu kapembunua kagina iganat pan kanu paganay sampay saguna a kabpagunut'engka sa laki na dala nailay ku sa leka a mawag. Ugaid'a su 'gkangaunutan nu sundalu na di ka nilan pedsaligan. ⁷Tembu saguna na uli ka den sa malilintad enggu da ka enggula sa punan a ikalipunget'u 'gkangaunutan nu manga taw a Pilistin.” ⁸Na nia inisumpat'u Daud kani Datu Akis na “Hu datu, ngin besen i pinggula ku? Ngin i nailay nengka sa laki a mawag a pinggula ku iganat kanu kinaunut ku sa leka sampay saguna? Enduken ka di aku 'gkapakayan a mamung kanu kapembunua kanu manga kuntela nu mapulu ku a datu?” ⁹Na nia inisumpat'i Datu Akis sa lekanin na “Katawan ku i da tila nengka a taw a mana su malaikat'u Kadenan. Ugaid'a di ka pegkiugan pebpagunut'u 'gkangaunutan nu manga sundalu ku a manga taw a Pilistin kanu kapembunua. ¹⁰Na namag a entu na 'bpanay ka gemedam ka uli ka 'bpanay a kaped'u manga taw nengka a minunut sa leka mawa kanu mapulu nu a si Saul.”

¹¹Daka mibpanay mambu gemedam su Daud enggu su manga taw nin ka minuli silan lu kanu pinagkalebenan kanilan a kalupan nu manga taw a Pilistin. Na su manga sundalu nu manga taw a Pilistin na linemu den silan sa dalepa a Yisril.

Su Kinapanaled'u Daud kanu manga Taw a Amalik

30 ¹Na nakauma su Daud enggu su manga taw nin kanu ikatelu nin gay kanu dalepa a Siklag. Na saleta sa entu na nalusudan

1 Samuil 30

den nu manga taw a Amalik su dalepa a Nigib enggu Siklag taman sa tinutung'ilan su dalepa a Siklag. ²Na pinangua nilan su langun nu babay enggu su manga wata apeg'u manga matua. Ugaid'a apia sakataw na dala inimatayan nilan ka pinaunut'ilan bu silan mawa lu. ³Na nailay nu Daud enggu su manga taw nin i natutung den su ciudad. Na su manga kaluma nilan apeg'u manga wata nilan na pinangua nu manga kuntela nilan. ⁴Na sabap sa entu na namakauliang sa matanug su Daud enggu su manga taw nin taman sa nalubayan silan kanu kinapaguguliang'ilan. ⁵Nakua bun su dua kataw a kaluma nu Daud a si Ahinuam a taw sa Yisril enggu si Abigil a balu ni Nabal a taw sa Karmil.

⁶Na sangat a nalidu i ginawa nu Daud kagina 'gkalipunget a benal su manga taw nin kanu kinakua a entu kanu manga wata nilan taman sa pegkiugan nilan pembalantay sa watu su Daud. Ugaid'a nangadap sekanin kanu Kadenan a Mapulu asal'a 'gkabagel su ginawa nin. ⁷Daka nia nin pidtalukani Abiatar a 'bpangurban a wata ni Ahimilik na “Anggit ka sia su pidsugan a balegkas'u 'bpangurban.” Na pidtapik den mambu ni Abiatar su entu kanu Daud. ⁸Daka nangadap su Daud kanu Kadenan a Mapulu sa nia nin pidtalukani na “Ngintu, seleden ku su manga linemusud sa lekami? Ngintu, magaus ku silan?” Nia inisumpat'u Kadenan sa lekanin na “Uway, seled ka silan ka magaus'engka man silan enggu makalipuas'engka su manga pinangua nilan a manga taw.”

⁹⁻¹⁰Daka ginemanat den su Daud enggu su nem gatus a manga taw nin taman sa nakauma silan kanu lepak'u Bisur. Na migkalidtabun lu ba su dua gatus a manga taw nin kagina 'gkapasangan silan 'bpelipag lu ka 'gkalugat a benal silan. Ugaid'a su Daud enggu su pat gatus a manga taw nin na tinemalus kanu kabpaneled'ilan. ¹¹Na sia kanu kabpaneled'ilan na

1 Samuil 30

nakailay su manga taw nu Daud sa taw a Egypt. Daka pinananggit'ilan su entu kanu Daud taman sa pinakan enggu pinainem'ilan. ¹² Na inenggan nilan bun sa ginangu a unga na igus enggu dua akup a ginangu a unga na ubas. Na guna sekanin makakan na migkabagel sekanin. Saleta na su mama a nia na dala makakan enggu dala makainem kanu dalem'u telu gay. ¹³ Na daka inidsan sekanin nu Daud sa “Entain i mapulu nengka? Endaw ka pegkaleben?” Na nia nin inisumpat na “Taw aku a Egypt enggu ulipen aku nu taw a Amalik. Nakatelu gay aku den sia kagina tinagak aku nu mapulu ku ka dinemalu aku. ¹⁴ Na linusudan nami su kalupan a Nigib kanu manga taw a Kirit enggu kanu manga taw a Yahuda taman den kanu kalupan a Nigib a pegkalebenan nu manga tupu nu manga taw a Kalib enggu tinutung'ami bun su dalepa a Siklag.” ¹⁵ Na nia pidtalu nu Daud sa lekanin na “Mapakay a unutan kami nengka kanu manga taw a minggula sa entu?” Na nia nin inisumpat na “Uway, unutan ku sekanu amaika idsapa nengka kanu Kadenan i di aku nengka imatayan atawa ka imbalingan lu kanu mapulu ku.”

¹⁶ Na guna su maitu na inunutan den nu taw a Egypt su Daud lu kanu manga taw a Amalik. Na nia nilan nauman lu na 'bpamegkan silan enggu 'bpamanginem ka 'bpamenggalaw-galaw silan kagina madakel i nangakua nilan kanu kalupan nu manga taw a Pilistin enggu kanu kalupan nu manga taw a Yahuda. ¹⁷ Na guna su maitu na binunu silan nu Daud iganat sa edsukilep taman sa magabi kanu temundug a gay. Na dala nakalipuas kanu manga taw a Amalik nia tabia na su pat gatus kataw a manganguda a migkukuda sa unta. ¹⁸ Na nakua nu Daud 'bpaluman su langun nu manga pinangua nu manga taw a Amalik sa kanilan apeg'u dua kataw a kaluma nin. ¹⁹ Na dala nakulang kanu langun nu pinangua nu manga taw

1 Samuil 30

a Amalik sa kanilan apeg'u manga taw magidsan pan i wata enggu matua ka nakua 'bpaluman nu Daud su langun nu entu. ²⁰ Na pinangua nin bun su manga bili-bili enggu su manga sapi. Na pinauna nu manga taw nu Daud su entu kanu ped pan a pangangayamen. Na nia 'bpamedtalun nu manga taw na “Nia ba i nangakua ni Daud sa kanu kinambunua nin.”

²¹ Na guna makauma su Daud lu kanu lepak'u Bisur na inalaw silan nu dua gatus a manga taw nin a dala makaunut sabap kanu kinalugat'ilan. Na guna silan maubay nu Daud na sinalam'in silan. ²² Ugaid'a su langun nu dikena mapia i ukit'in enggu dala katagan nin a manga taw nin a nakaunut sa lekanin embunua na nia nilan 'bpamedtalun na “Di silan dait a umunan kanu nangakua tanu kanu manga taw a Amalik kagina dala silan unut sa lekitanu. Na nia nilan bu makua na su manga kaluma nilan enggu su manga wata nilan ka mawa den silan sia.” ²³ Ugaid'a nia pidtalun nu Daud na “Manga lusud ku sa tian, di pakasugat i nan, di nu ipedsingit su inenggay nu Kadenan a Mapulu sa lekitanu. Tiniakapan tanu nin enggu tinabangan tanu nin kanu kinataban tanu kanu kuntela tanu a entu a namelusud sa lekitanu. ²⁴ Na dala man makikineg sa lekanu kanu pedtalun nu a nan. Ka nia man dait na kaumunan langun magidsan i migkalidtabun a tinemameng kanu manga igagama enggu su minunut sa kinambunua na isa bu i kaumun lun.” ²⁵ Na iganat kanu entu ba a gay na binaluy nu Daud a atulan su entu kanu manga taw a Israil. Na sampay saguna na ipenggulalan nilan bun su entu.

²⁶ Na guna silan makauma sa Siklag na pinasigkilan nu Daud kanu manga nakua nilan su manga pakat'in a 'gkangaunutan kanu dalepa a Yahuda sa nia nin katigan na “Nia ba su ibpagenggay ku sa lekanu a ebpun kanu nangakua nami kanu manga kuntela nu Kadenan a Mapulu.”

²⁷Na nia ba a entu pinasigkilan a manga dalepa na su dalepa a Bait-Il, dalepa a Ramut kanu kalupan a Nigib, dalepa a Yatir, ²⁸dalepa a Arur, dalepa a Sipmut, dalepa a Istimua, ²⁹dalepa a Rakal, manga dalepa a 'gkangasakupan nu manga taw a Yiramil, manga dalepa a 'gkangasakupan nu manga taw a Kin, ³⁰dalepa a Hurma, dalepa a Bur-Asan, dalepa a Atak, ³¹dalepa a Hibrun enggu kanu ped pan a dalepa a nabpawangan nilan kanu kabpamagena nilan.

Su Kinapatay nu Saul enggu su manga Wata nin a Mama

31 ¹Na binunu nu manga taw a Pilistin su manga taw a Israil lu kanu palaw nu dalepa a Gilbua. Na madakel i minatay kanu manga taw a Israil taman sa su ped na namakadtatalaguy. ²Na da silan teleni maneled'u manga taw a Pilistin taman sa nagauss'ilan su Saul enggu su manga wata nin a mama. Na pinangimatayan nilan su manga wata a entu nu Saul a si Jonatan, Abinadab enggu Malkisua. ³Na sangat a napasangan su Saul kanu entu a kinambunua taman sa nangasugat sekanin na busug enggu napalian sekanin sa tidtu-tidtu. ⁴Na nia pidtalun nu Saul kanu 'bpananggit kanu matalem'in na “Bindas ka su sundang'engka ka imatayi aku den ka amaika di aku nengka imatayan na nia mimatay sa laki na su manga taw a di 'bpaginugut kanu Kadenan a Mapulu^x taman sa panaman aku nilan pan.” Ugaid'a dala i entu paginuguti nu 'bpananggit sa matalem'in kagina nagilekan sekanin tembu su Saul den i minindas kanu sundang'in ka sinandak'in i ginawa nin. ⁵Na guna mailay nu 'bpananggit

^x 31:4 *di 'bpaginugut kanu Kadenan a Mapulu* Nia nin maena sa basa a Hibu na dala mapaletak.

1 Samuil 31

kanu matalem'in i minatay den su Saul na sinandak'in bun i ginawa nin taman sa minatay bun sekanin lu kanu ubay nu Saul. ⁶Na kanu entu bun ba a gay na minatay su Saul apeg'u telu kataw a wata nin a mama enggu su 'bpananggit kanu matalem'in taman den kanu manga taw nin a naped'in.

⁷Na guna katawi nu manga taw a Israil a lu pegkaleben kanu bala nu ligid'u kadatalan nu dalepa a Yisril enggu lu kanu lipag'u lawas'a ig'u Jordan i su manga sundalu nu Israil na namakadtatalaguy silan enggu su kinapatay nu Saul apeg'u manga wata nin a mama na tinagak'ilan su manga dalepa nilan. Na linudepan nu manga taw a Pilistin su manga kawalayan nilan taman sa pigkampuan nilan su entu.

⁸Na kanu temundug a gay na linemu su manga taw a Pilistin kanu palaw nu Gilbua ka enggu nilan mapangua su manga aden pamun katagan nin a manga igagama nu namamatay a sundalu nu manga taw a Israil. Na nailay nilan lu su bangkay nu Saul enggu su bangkay nu telu kataw a wata nin. ⁹Na pinutukan nilan sa ulu su Saul enggu kinua nilan su manga igagama nin sa kapembunua. Entu pan ka napapait silan sa katigan lu kanu langun nu 'gkangasakupan nu manga taw a Pilistin taman den kanu manga pedsimban kanu pegkakadenanen nilan sa su Saul na minatay den. ¹⁰Na lu nilan inibetad su manga igagama nu Saul sa kapembunua lu kanu pedsimban kanu pegkakadenanen nilan a si Astarti. Na binitin nilan menem su lawas'u Saul lu kanu alad'u dalepa a Bit-San.

¹¹Ugaid'a guna makauma kanu pakinegan nu manga taw sa Yabis-Giliad^y su pinakaidan nu manga taw a Pilistin kanu Saul ¹²na su langun nu mangawalaw a pabubunua a mama na linemalag silan kanu

^y31:11 Su *manga taw sa Yabis-Giliad* na manga taw bun a Israil.

1 Samuil 31

nalalamagan taman sa nakauma silan kanu dalepa a Bit-San. Daka kinua nilan su bangkay nu Saul enggu su bangkay nu manga wata nin a mama a lu kanu alad'u dalepa a Bit-San. Na mimbalingan silan sa dalepa a Yabis a init'ilan su bangkay nu Saul enggu su bangkay nu manga wata nin ka lu nilan ba tinutung. ¹³Na kinua nilan su manga tulan nu entu ka inilebeng'ilan kanu atag'u kayu a tamaris kanu dalepa a Yabis enggu dala silan pamegkan kanu dalem'u nakapitu gay.

Wassalam